REGD: NO. H 18   విడిప్రతి 0-20 పై.   26-2-65 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37]   సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి   [సంచిక 8

'తేనెమనసులు' లో క్రొత్త తార సుకన్య

అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశం

ప్రభుత్వాన్ని సమర్థతతో విమర్శించే వారు, సమర్థించేవారు కరవే!

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

భాషాసమస్య, ఆహారపదార్థాలధరలు, ఈరెండు విషయాలు బుధవారంనుంచి ప్రారంభమైన రాష్ట్ర శాసనసభ బడ్జెటు చర్చల్లో ప్రధానంగా కనపడతాయని చెప్ప వచ్చును. ఇందుకోసం ప్రతిపక్షాలు సంసిద్ధ మవుతున్నాయి.

ఐతే ప్రతిపక్షాల విమర్శ ఈసారి మును పటివలె ప్రభావపూర్వకంగా వుండక పోవచ్చు. వామపక్షీయులనబడే సగం మంది కమ్యూనిస్టు సభ్యులు వారి నాయ కుడు శ్రీ సుందరయ్య, వుపనాయకుడు టి. నాగిరెడ్డితోసహా నిర్బంధంలో వున్నారు.

కె. వి. నారాయణరెడ్డిగారి నాయకత్వం క్రింద యునైటెడ్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ వారు, 31 మంది సభ్యులు, కాంగ్రెసులో చేరిపోతున్నారు. వీరు కొంతకాలంగా ప్రతి పక్షంగా వ్యవహరించినప్పటికీ ఆచరణలో కాంగ్రెస్ ఎక్స్టెన్షన్‌గా ప్రవర్తిస్తూ వచ్చారు. అటు ప్రతిపక్షంకాక యిటు కాంగ్రెస్ సభ్యులుకాక, వీరి వునికి ఎవరికీ-దివరికి తమకుకూడా-అర్థంకాక, ఎవరినీ మెప్పించలేక వుండేవారు. అయినా కాం గ్రెసుకు ఎదుటిపైపు కూర్చునేవారుకనుక, నూరుగురు ప్రతిపక్షీయులు సభలో వున్నా రనిపించేది. ఇప్పుడా అవకాశంకూడాలేదు. వారంతా కాంగ్రెసు సభ్యులైపోయారు.

ఇక పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారి నాయకత్వాన ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా మిత వాదకమ్యూనిస్టుపార్టీ, గౌతు లచ్చన్నగారి నాయకత్వాన 16 గురు సభ్యులు గల స్వతంత్రపార్టీ, తెన్నేటి విశ్వనాథంగారి నేషనల్ డెమోక్రాట్స్, కొందరు స్వతం త్రులుమాత్రం మిగులుతారు. వీరందరిలో కొందరు సమర్థులు, చక్కగా మాట్లాడ గలవారూ వున్నప్పటికీ, సభలో సామర్థ్య బలంవున్న ప్రతిపక్షం వుందనిపించేభారం విశ్వనాథంగారి పైనే వుంటుందని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

భాషా సమస్య విషయంలో ముఖ్య మంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఢిల్లీ వెళ్ళే ముందు ప్రతిపక్షనాయకులందరితో, విశ్వ నాథం, లచ్చన్నగారలు మినహా, సంప్ర తించి, అన్ని విషయాలపైన ఏకాభి ప్రాయం పొందారు. విశ్వనాథంగారు రాకపోయినా వారిపక్షాన వి. వి. రాఘవా చారిగారు పాల్గొన్నారు. లచ్చన్నగారు సమావేశానికి రానేలేదు. ఇందుకు కారణం దురూహ్యంకాదు. వారి పార్టీ విధానానికి, స్థాపకుడు రాజాజీగారి వైఖరికీ ఎక్కడా పొత్తులేదు. ఎవరిదారి వారిదిగలేవుంది. కనుక మూకీభావం వహించడమే వుచిత మని లచ్చన్నగారు భావించివుంటారు.

తెలుగుభాషను ప్రవేశపెట్టే కార్యక్ర మంకూడా చురుకుగా కొనసాగిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. ఇందుకు అవసరమైన చట్టాన్నికూడా ఈ సంవత్స రంలోగా చేస్తామనికూడా చెప్పారుకనుక, భాషావిషయమై ప్రభుత్వం అంతగా విమ ర్శకు గురికాకపోవచ్చును.

ఇక అహార సమస్య, ధరలు, ఈ విష యమై ప్రతిపక్షాలు, ప్రభుత్వపక్షం ఉభ యులూ పరస్పర విరుద్ధమైన భావాలు వ్యక్తీకరించినా ఆశ్చర్యపడ నవసరంలేదు.

హైదరాబాదులాంటి వినియోగ కేం ద్రాలలో ధరలు, ముఖ్యంగా బియ్యం ధరలు తగ్గినమాటనిజమే. కాని కంట్రోలు ధరలకు మాత్రం మంచి బియ్యం లభించ డంలేదు. మంచి బియ్యం కావాలంటే "బ్లాక్ మార్కెటు" ధరచెల్లించాలి. రైతులు, మిల్లర్లు ఈ ధరలకే అమ్ముతూంటే మమ్మల్నేం చేయమంటారని వర్తకులు అంటున్నారు.

రైతులకు, ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన ధరలు అనుకూలంగాలేవని కాంగ్రెసు సభ్యుల విమర్శ వుండనేవుంది. అయితే వీరి విమర్శ ఈ సారి శాసన సభలో విన పడకపోవచ్చును. తిమ్మారెడ్డిగారి ధర్మమా అని, కాంగ్రెసు సభ్యులు తమ పార్టీలోనే మాట్లాడాలని నిర్బంధం ఏర్పడుతున్నది. ఫలితం వారక్కడా మాట్లాడరు, ఇక్కడా మాట్లాడారు. చివరికి ప్రభుత్వాన్ని సమర్థ తతో సభలో సమర్థించే వారే కరువై పోవచ్చును.

కాంగ్రెసు సభ్యులలో సామర్థ్యాన్ని పెంపొందించి, వారిలో ఆయా సమస్యలపై "ప్రవీణుల"ని తయారుచేయాలనే తిమ్మా రెడ్డిగారి పథకం ఇంకా అమలు కాలేదు. ఇలాంటి ప్రయత్నాలు యిదివరకు చాలా సార్లు జరిగాయి. కాని ఫలించలేదు. కాం గ్రెసువాదులచేత పుస్తకాలు చదివించడం ఎవరితరం?

— —

డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారి తొలి బడ్జెటు

ఆర్థిక మంత్రిగా డాక్టరు మర్రి చెన్నారెడ్డి తన తొలి బడ్జెటును 24 తేది శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టారు. ఆదాయం 154 కోట్ల 53 లక్షలు; వ్యయం 161 కోట్ల 23 లక్షలు. లోటు 6 కోట్ల 70 లక్షలు. కొత్త పన్నులు లేవు. అయితే వినోదపుపన్ను, చెరకు భూములపై శిస్తురేటు పెరుగుతుంది. గత సంవత్సరం 136 కోట్ల ఆదాయం వస్తుందనుకుంటే 142 కోట్ల 69 లక్షలు చేకూరింది. 135 కోట్ల 86 లక్షలు ఖర్చవుతుందనుకుంటే 150 కోట్ల 23 లక్షలు అయింది. 15 లక్షలు మిగులు అనుకున్నది 7 కోట్ల 54 లక్షలు తరుగుగా గత సంవత్సరం బడ్జెటు ముగిసింది. ఈ సంవత్సరం 7 కోట్ల లోటు యింకెందుకు పెరుగుతుందో! బడ్జెటు విశేషాలు మరువారం.

నెల్లూరులో అల్లర్ల అనంతర పరిస్థితి

28 తేదివరకు 144 సెక్షను పొడిగింపు-18 మందిమీద సెక్యూరిటీకేసు-కళాశాల తెరువబడి ప్రశాంతంగా జరుగుతున్నది

15 తేది జరిగిన అల్లర్ల అనంతరం నెల్లూరులో ఎలాంటి దుస్సంఘటనాలేదు; ప్రశాంతంగావున్నది.

టవున్‌లో 144 సెక్షను 28 తేది వరకు పొడిగించబడింది. పోలీస్ చాల అప్రమత్తంగావున్నది.

25 తేది వి. ఆర్. కాలేజి తెరువ బడింది. విద్యార్థులు మామూలుగాహాజరవు తున్నారు. టవున్‌లోని యితర విద్యాసంస్థ లన్నీ 18 తేది నుండే పనిచేస్తున్నవి. 25 తేది తిరుగా సమ్మెవుండగలదనే వదం తులు టవున్‌లో ప్రాకినవి. కాని అలాంటి దేమీ లేకుండాపోయింది. కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ 23 తేది టవున్‌లోని కళా శాలల ప్రిన్సిపాల్సు, హైస్కూళ్ళ హెడ్మా స్టర్లు, కాలేజివిద్యార్థిప్రతినిధులను కలెక్టరు ఆఫీసులోసమావేశపరచి, 15 తేది చేసిన పని మంచిదికాదనిచెప్పి, యికముందు ఎలాంటి దుశ్చర్యలకు దిగవద్దని హితవు గరపి, తిరుగా అలాంటిపరిస్థితి కలిగితే ప్రభుత్వం నిర్దయగా వ్యవహరించవలసి వుంటుందని హెచ్చరించినట్లుతెలుస్తున్నది. కాలేజివిద్యార్థులు తాము తిరుగా సమ్మె చేయబోవడంలేదని కలెక్టరుగారికి వ్రాత పూర్వకంగా తెల్పినట్లు తెలుస్తున్నది. ఈ సమావేశంలో పోలీస్ సూపరింటెండెంటు శ్రీ సి. వి. వి. కృష్ణమాచార్యులు, జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. స్వామిదాస్‌గారలు కూడా పాల్గొన్నారట.

కావలిలోకూడా డిప్యూటీ కలెక్టరు శ్రీ తాతారెడ్డిగారు విద్యాసంస్థల అధిపతులను, విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను, విద్యార్థి ప్రతినిధు లను 25తేది జిల్లాపరిషత్తు హైస్కూల్లో సమావేశపరచి, విద్యార్థులు అరాజక కృత్యాల్లో దిగకుండా అదుపులో పెట్టవల సిందిగా తల్లిదండ్రులను కోరుతూ, కఠి నంగా వ్యవహరించవలసిన పరిస్థితులు కల్పించి, దెబ్బలుతినుకున్నపుడు పోలీస్‌ను నిందించవద్దని కోరారట. సర్కిల్ ఇన స్పెక్టరు శ్రీ ప్రేమయ్యకూడా ఈ సమావే శంలో పాల్గొన్నారు. జిల్లా పరిషత్తు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

త్వరలో—

డీలక్స్ కాఫీని

నిర్మల షాపుపైనే త్రాగవచ్చు

మా షాపు మిద్దెమీదనే మా డీలక్సు కాఫీని మా ఖాతా దార్లకు రుచిచూపించే ఏర్పాట్లుచేస్తున్నాము. సేవించండి. స్వాయి గమనించండి. వీపుతట్టి ప్రోత్సహించండి.

డీలక్స్ కాఫీకి దీటుగా ఘుమఘుమలాడే మా డీలక్స్ రెడ్‌లేబిల్ పక్కపొడి వున్నదనేది మరువకండి.

నిర్మల కాఫీ వర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు (ఫోను: 280) నెల్లూరు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 302 of 64 Sc. 402 of 63

అనంత రాజు కోనంరాజు — వాది.

ఏనకాటి అంకమరెడ్డి —ప్రతివాది.

ప్రతివాది తా॥ పెద్దూర్లుదాఖలా స్థిరాస్తిని 8–3–65 తేది పైకోర్టువారి యెదుట బహిరంగముగా యాలం వేయబోవుచున్నారు.

షెడ్యూలు:- అల్లూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన కోవూరు తా॥ గోగువల్లె గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల (1) నె 85 రు పట్టాదాఖలా కోరుమెట్ట సర్వే నె 394/1ఎరు ఎ 4–02 ట్లులో ఎ 0–57 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] పుట్టా బాలయ్య వగైరాలభూమి [ద] పైనేరు [ప] ముంతా ఆదెయ్య భూమి [ఉ] పొరుచల కాలువ యీ హద్దులలోని యె 0–57 ట్లు సర్కారు పాట రూ. 300/- లు. (2) నె 96 రు పట్టాదాఖలా మాగాణి సర్వే నె 391/బి రు ఎ 1–44 ట్లు సర్కారుపాట రూ. 2000/-.

— కేతిరెడ్డి కోదండరామరెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

నర్సాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 396 of 64 O. S 34 of 63

ఉప్పాల్యయుల వెంకట్రావు వగైరాలు —వాదులు.

భీమవరపు నారాయణ వగైరాలు —ప్రతివాదులు.

వాది యీ నెంబరు డిక్రీకాకి రాబట్టుకొనుటకు ప్రతివాది తా॥ దిగువ షెడ్యూలు దాఖలాస్థిరాస్తిని పైకోర్టులో వేలముకుతేగా సదరు వేలమును పైకోర్టువారు 2–3–65 తేది వుదయం 11 గంటల లగాయతు వేలం వేయబడును. కనుక పాటదార్లువచ్చి వేలము పాడుకొనవచ్చును.

సర్కారుపాట: ఐటం I రూ. 2000/- ఐటం II రూ. 2000/- లు.

(1) వేలం ఆస్తివివరం:- ప. గోదావరి జిల్లా నర్సాపురం తా॥ నర్సాపురం సబ్ డి॥లో చేరిన మొగల్తూరు పంచాయతీ పిరియాలోని మొగల్తూరు శ్రీగ్రామం తా॥ తిరాయితీ మెరక R. S. No. 166/5 పూరా య 0–20 ట్లున్నూ; యిందలి నానావిధ ఫలవృక్షములున్నూ యిందులో పెంకుటియిల్లు, తలుపులు, ద్వారబంధములునహా యున్నూ, (2) తిరాయితీ పల్లం R. S. నె 162/1 రు పూరా య 4–4 ట్లులో 1-వ ప్రతివాది రేలంగి నర్సమ్మగారికి సెటిల్‌మెంటు దస్తావేజు వ్రాసియిచ్చిన బావతు ఆమె తదనంతరం తిరిగి ప్రతివాదులకు సంక్రమించే ఆస్తికి హద్దులు [తూ] కదలి సీతారామస్వామి భార్య తా॥ భూమి [ప] తివారి శివరత్నప్రసాద్ భూమి [ద] రేలంగి నర్సమ్మ భూమి [ఉ] కాసా రత్తమ్మ తా॥ భూమి యీ హద్దులమధ్య య 0–49 ట్లు భూమిన్నీ యీ పై రెండు ప్రతులలో వుండే య 0 69 ట్లు భూమిన్నీ యిందులో పెంకుటిల్లున్నూ, నానావిధ ఫలవృక్షములునహా.

—పండూరు సుబ్బారావు, ప్లీడరు.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No 665 of 1864

గంగినేని సుబ్బయ్యనాయుడు —వాది.

కురవలుబసూరు పెదనాగన్న వగైరా ప్రతివాదులు.

ఇందువల్ల ప్రతివాదులకు తెలియజేయునదేమనగా:- యీ నెంబరువాది మీ మీద ప్రోనోటుమీద దావా చేసియున్నాడు. మీకు నోటీసు నిమిత్తం 9–3–65 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నది. మీ కేసైనా ఆక్షేపణలున్నయెడల పైకోర్టువారియెదుట పై వాయిదారోజున పగలు 10 గంటలకు హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు డిక్రీ యివ్వబడును.

—జే. వెంకయ్యనాయుడు, వాది అడ్వకేటు.

జమీన్‌రైతు

శ్రీ క్రోధి మాఘ బహుళ ఏకాదశి
శుక్రవారం 26–2–1965

ఢిల్లీ చర్చలు

నాయకులు ప్రజలకు నాయకత్వం వహించే రోజులుపోయి; ప్రజలే నాయకులకు దారి చూపవలసినరోజులు వచ్చాయా అని పిస్తున్నది! భాషా విషయంగా హిందీయేతరప్రాంత ప్రజలు ఎదురుతిరిగి, శాంతియుత పద్ధతులనువీడి, అరాచక చర్యలకుపూనుకొని, జననష్టం, ఆస్తినష్టం విశేషంగా కలిగేవరకూ, ఆ సమస్యను ప్రజాభీష్టానుగుణంగా పరిష్కరిద్దామని నాయకులనుకోలేదు.

దక్షిణాది ప్రజల అభిప్రాయాలను, భయసందేహాలను ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకునే అవకాశంలేని ప్రభుత్వాధిపతులు అనాసక్తంగా వుండడం అసహజం కాదు. కాని హిందీయేతర రాష్ట్రనాయకులు తమకేమీ తెలియనట్లు, తమకేమీపట్టనట్లు వుండి, ప్రజాందోళన అనంతరం వొక్కసారి వులిక్కిపడి మేల్కొవడంచూస్తే, మననాయకులు ప్రజాసమస్యలపట్ల ఎంత వుదాశీన వైఖరి నవలంబిస్తున్నారో ద్యోతకమవుతుంది. రాష్ట్రనాయకత్వాలు యింత నిర్లిప్తంగా వ్యవహరిస్తే, దేశసమైక్యత, పరోగతి కుంటుబడిపోకతప్పదు.

భాషావివాద ఆందోళనాగ్ని చల్లారింది. మద్రాసురాష్ట్రం ప్రశాంతించింది. చెదరుగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోకూడా జరిగిన సంఘటనలు సమసిపోయినవి. బెంగాలు రాష్ట్రంలోనైతం భాషాందోళన అగిపోయింది. అన్నిరాష్ట్రాల నాయకులు ఢిల్లీ చేరుకున్నారు. దేశభాషా సమస్యను గూర్చి ప్రశాంతంగా చర్చలు జరుపుతున్నారు. విశాలప్రాతిపదిక మీద కొన్ని నిర్ణయాలకు వచ్చారు. వివరాలు రూపొందింపబడి, చట్టరూపం పొందడమే తరువాయిగా నిల్చివున్నది. మొత్తానికి ఢిల్లీ చర్చల సరళి, నాయకుల మాటల ధోరణి చూస్తుంటే, మద్రాసు తదితర దక్షిణరాష్ట్రాల సంఘటనలు భాషా సమస్య విషయంలో వాస్తవిక దృక్పథాన్ని, విధానాన్ని అనుసరించుటకు తోడ్పడినవేమోనని తోస్తున్నది.

కాంగ్రెస్ కార్యవర్గము, ముఖ్యమంత్రుల సమావేశము అవలంబించిన వైఖరి, చేసిన నిర్ణయాలు ఒకటిగానే వున్నవి. హిందీయేతరులు కోరినంతకాలం ఇంగ్లీషు కూడా సహదేశభాషగా వుండాలనే స్వర్గీయ శ్రీ నెహ్రూ హామీకి శాసనరూపం యిచ్చుటకు నిర్ణయించబడింది. అన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు త్రిభాషాసూత్రాన్ని చిత్తశుద్ధితో అమలుజరుపాలని కోరబడినది. కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగాలు జనాభా నిష్పత్తినిబట్టి రాష్ట్రాలమధ్య పంపకం కావాలని వెలిబుచ్చబడింది. మూడవ నిర్ణయం విషయంలోమాత్రం పూర్తి ఏకగ్రీవత వున్నట్లు కనపడదు. రాష్ట్రభాష విషయంలో విశాలాభిప్రాయాన్ని కలిగివున్న మద్రాసు–ఆంధ్ర రాష్ట్రాలు ఈ విషయంలో విభేదిస్తున్నవి. అట్లనే మరి కొన్ని రాష్ట్రాలుకూడా. అయితే ఈ కోటాపద్ధతి సూత్రాన్ని కొన్ని హిందీ రాష్ట్రాలుకూడా బలపరచడం విశేషం. యూనియన్ పబ్లిక్‌సర్వీస్ కమిషన్ పరీక్షలు అన్నిప్రాంతీయ భాషలలో జరగాలన్న కాంగ్రెస్ కార్యవర్గ అభిప్రాయం అందరికీ ఎంతవరకు ఆమోదయోగ్యమో, అనుసరణీయమో, ఆచరణసాధ్యమో యింకా వొక నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చినట్లులేదు.

ఈ భాషాచర్చల సందర్భంలో వొక విషయం స్పష్టంగా వెల్లడవుతున్నది. రాష్ట్రభాషగా హిందీని ఎవ్వరూ వ్యతిరేకించడంలేదు; పైగా ఆ అర్హత హిందీ కొక్కదానికే వున్నదని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. భాషాసమస్య సంక్లిష్టంగా అశాంతికరంగా పరిణమించిన ఈ సమయంలో యిది ఎంతో శుభావహమైన విషయమని మా అభిప్రాయం. హిందీ భాషంటే ఎవ్వరికీ విముఖభావం లేదు. హిందీని అభ్యసించకూడదనే అభిప్రాయం ఎవ్వరిలోనులేదు. హిందీ దేశభాష కాకూడదనే వ్యతిరేకతాలేదు. కాని వొక్కసారిగా, హిందీభాషేతరులు సిద్ధంగా లేని సమయంలో హిందీ అధికారభాషగా ప్రవేశపెట్టామనేవరకు, అపోహలు వుత్పన్నమయినవి, కలవరం కలిగింది. కేంద్రం కొంత వివేకంతో, తొందరపాటు లేకుండా, క్రమానుగతంగా హిందీని ప్రవేశపెట్టివుంటే సామాన్యప్రజలుకాని, విద్యావంతులుకాని ఈ విధంగా విరోధవైఖరిని అవలంబించి వుండరు.

ఏమైతేనేమి నాయకులు, పార్లమెంటు జరుపుతున్న చర్చలనుండి అందరికీ ఆమోదయోగ్యమైన, భయసందేహరహితమైన, దేశసమైక్యతాదాయకమైన భాషావిధానం రూపొందగలదని; భాషా దురభిప్రాయాలకు, అపోహలకు, ఆందోళనలకు యిక ఆస్కారము, అవసరము వుండదని ఆశిస్తాము.

హిందీవద్దని, ఇంగ్లీషు కావాలని పట్టుదలలు చూపేవారు, వుద్యమాలు నడిపేవారు; రాష్ట్రాలలో అన్ని వ్యవహారాలు ఆయా మాతృభాషలలో జరగకుండడం పట్ల చింతపడడంలేదు, దానిని లోటుగా భావించడంలేదు, ఆ ప్రసక్తి పెట్టుకోవడంలేదు. ప్రత్యేకరాష్ట్రాన్ని పదేళ్లక్రితం పొందిన ఆంధ్రులు, ఈనాటికీ ప్రజలభాషైన తెలుగును ప్రభుత్వ తదితర రంగాలలో ప్రవేశపెట్టుకోలేక పోతున్నారు. ఆంధ్రప్రభుత్వమూ ఈ విషయంలో వాయిదాల పద్ధతిన కాలయాపన జరుపుతూపోతున్నది. హిందీమీద విరుచుకపడేముందు, తెలుగువిషయాన్ని శాంతంగానైనా అడగడం తెలుగువాడి ధర్మంకాదా? ఆ విధంగా కోరుదామనే ఆలోచన వొక్క తెలుగు విద్యార్థికైనా కలిగిందా?

—

ఈ వారం విశేషాలు

రైళ్లలో ప్రయాణాలు చేయాలంటేనే భయంపుట్టుతున్నది. అయితే యీ సంవత్సరం రైల్వేలమంత్రి శ్రీ పాటిల్ సమర్పించిన బడ్జెట్ మొత్తంమీద అంతగాభయం పుట్టించేదిగాలేకపోయినా, రైలుప్రయాణాలంటే ప్రజలకు సహజంగావుండే భయాలను బాపేటట్లుగాలేదనిమాత్రం చెప్పవల్సివుంటుంది.

ఈ 1965–66 సంవత్సరంలో రైల్వేల మొత్తం ఆదాయం 716 కోట్ల రూపాయలుంటుందనీ, అందుకుగాను నిర్వహణ వ్యయం 458 కోట్లు, జనరల్ రివెన్యూ ఖాతాకు 103 కోట్లు, రిజర్వుఫండువగైరాలకు జమకట్టవల్సిందిపోను మొత్తం 29 కోట్ల 24 లక్షల మిగులువుంటుందని రైల్వే బడ్జెట్ సారంశం. అయితే యిందులో అసలు నికరమైన మిగులు 8 కోట్లే. కాని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు 30 కోట్లు అవసరమైనందున, దానికిగా ప్రయాణీకుల రైలుచార్జీపెంచడంవల్ల 13 కోట్ల 50 లక్షలూ, కొన్నిరకాల రైలుసరుకుల రవాణారేట్లు హెచ్చించడంవల్ల వచ్చే 7 కోట్లా 40 లక్షలూ కల్పుకొని యీ మిగులు 29 కోట్లా 24 లక్షలైందన్నమాట. అంటే ప్రజలమీద అదనంగా 21 కోట్లదాకా భారంపడిందన్నమాట.

ప్రయాణీకులలో తరగతి విభేదం లేకుండా అన్నిరకాలటిక్కెట్లు ధరలనుపెంచారు. ఆరు కిలోమీటర్లలోపుగల ప్రయాణాలకు మూడవతరగతిరేట్లలో పెరుగుదల వుండబోదు. ఎనిమిదివందల కిలోమీటర్ల వరకుగల ప్రయాణాలవిషయంలో మూడవ, రెండవతరగతి చార్జీల రేట్లు నూటికి పదివంతులు పెరిగాయి. ఎట్లయితేనేం దేశంలో సుదీర్ఘప్రయాణాలుచేసినప్పుడుకూడా మూడవతరగతి సాధారణ టిక్కెట్లు రు. 1–70 దా॥, మూడవతరగతి మెయిల్ టిక్కెట్లకు రెండురూపాయల దా॥, రెండవతరగతి టిక్కెట్లకు రు 3–60 పావున రేట్లుపెరిగాయి. అంటే ఉదాహరణకు మద్రాస్ ఢిల్లీఎక్స్‌ప్రెస్ రైల్వేటిక్కెట్టు యిప్పుడు రు. 44–55 పై. వుంటే రేపు 46–50 అవుతుందన్నమాట. అంటే రు. 1–95 పై. పెరిగిందన్నమాట. అదే మద్రాసు ఢిల్లీఫస్టుక్లాసుటిక్కెట్టు రు. 6–75 పెరిగింది. పోతే ఆహారధాన్యాలు, కిరోసిన్‌వంటి ముఖ్యావసరవస్తువులపైన రవాణాచార్జీలుపెంచనందుకు సంతోషమే. అయితే యినుము, వుక్కు, సిమెంటు, సున్నపురాయి వగైరాలపై అదనపుచార్జీలు వర్తిస్తాయి. ముఖ్యంగా భవననిర్మాణ ఖర్చులు కొంత పెరుగుతాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు సంబంధించినంతవరకు ప్రత్యేక రైల్వేమండలానికి యీ బడ్జెట్‌లో 3 కోట్లు కేటాయించారు. కొత్తఆర్థికసంవత్సరంలో యీ మండలం అవసరాలకు కోటిరూపాయలు ఖర్చుచేస్తారు. గోదావరిమీద రెండవ రైలువంతెన నిర్మాణానికి, కొవ్వూరు-రాజమండ్రిలమధ్య జంటమార్గం నిర్మాణానికి దాదాపు 7 కోట్ల రూపాయలని అంచనావేస్తున్నారు. ఇప్పటిదాక 68 లక్షలేఖర్చయింది. అంటే ప్రాథమికకార్యక్రమమే సరిగ్గాప్రారంభంకాలేదు. ఈ సంవత్సరంలో వీటికిగాను 170 లక్షలు కేటాయించారు. అంటే యివి పూర్తికావడానికి ఐదేళ్లయినాపడ్తుంది. సరే గోదావరిపై రైలు–రోడ్డువంతెన రగడ అట్లనేవుంది.

• • •

ఇదిట్లావుంటే ఆర్థికమంత్రి శ్రీ టి.టి.కె. లోకసభకు సమర్పించిన ఆడిట్ నివేదిక మరో ముఖ్యవిషయాన్ని సూచిస్తున్నది. రైల్వేప్రయాణికుల సదుపాయ, సౌకర్యాల అభివృద్ధికిగాను చేసిన కేటాయింపులను సరిగా వినియోగించుకోవడంలేదని తేలింది. ఈపద్దుకై యేడాదికి కనీసం 3 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టాల్సివుండగాదానిలో కొంతభాగం వృధాగా మిగిలిపోతున్నట్లు ఆ నివేదిక తెల్పుతున్నది. అంటే రైల్వే ప్రయాణీకుల సౌకర్యాలంటే రైల్వేబోర్డు వారిదృష్టి ఇట్లావుందన్నమాట. అట్లనే బకాయిల వసూళ్ళ వగైరా కొన్నివిషయాల్లో జరుగుతున్నలోపాలనుకూడా ఆ నివేదిక బట్టబయలుచేసింది.

రైల్వేవారు వొక ప్రధానవిషయాన్ని గమనిస్తున్నట్లులేదు. కొత్త రైలుబండ్లువెన్ని వేసినా (అట్లా వేసిందిలేదుగాని) రైళ్లలో రద్దీ తగ్గడం లేదు. దూరప్రయాణాలను మాత్రమే దృష్టిలోవుంచుకొని యీ బండ్లను వేస్తున్నారు. వాటిల్లోను జనం క్రిక్కిరిసేప్రయాణాలుచేస్తూ కూర్చోడానికికూడా చోటులేకుండా నిలబడే ప్రయాణం చేయవల్సిరావడం జరుగుతున్నది. శ్రీ పాటిల్ పార్లమెంటు ప్రసంగాన్నిబట్టి నూటికి 70 మంది 50 కిలోమీటర్లలోపు ప్రయాణం చేసేవారని స్పష్టమవుతున్నది. అందువల్లయే యేర్పాట్లుచేసినా యీ అధికసంఖ్యాకుల సౌకర్యంకోసం, తక్కువదూరాలు నడిచేరైళ్ళను యెక్కువచేయడం అవసరమనిపిస్తుంది. ఇట్లాచూసినపుడుమద్రాసు–విజయవాడ, విజయవాడ – విశాఖపట్నం, విజయవాడ–హైద్రాబాదులమధ్య యీ రద్దీ విపరీతంగా కనపడుతున్నది. ఈమార్గాల్లో యెక్కువబండ్లేగాక, వున్నబండ్లకు మరి కొన్ని తక్కువతరగతి బోగీలువేయడం అవసరం.

తొలిసారిగా తక్కువభారంతో రైల్వేబడ్జెటు ప్రతిపాదించిన మంత్రి శ్రీ ఎస్. కె. పాటిల్

• • •

ఒరిస్సాముఖ్యమంత్రి యెన్నికయ్యాడు, మంత్రివర్గమూ యేర్పడింది. మాజీముఖ్యమంత్రి శ్రీ మిత్రాక్రింద రెవిన్యూమంత్రిగా వుండిన శ్రీ సదాశివత్రిపాఠీ పార్టీనాయకుడుగా, ముఖ్యమంత్రిగా 'యేకగ్రీవంగా' యెన్నికయ్యారు. మంత్రివర్గ వ్యతిరేక కాంగ్రెసువాదులు మాజీముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ హరేకృష్ణమెహతబ్ గృహంలోకూర్చొని శ్రీ పవిత్ర మోహన్‌ప్రధాన్‌ను పోటీ పెట్టారుగాని, అఖిలభారత కాంగ్రెస్ కార్యదర్శివచ్చి పార్టీసభ్యులనుండి అభిప్రాయాలు తీసుకొన్నపుడు శ్రీ ప్రధాన్‌కు అనుకూలత కనపడనందువల్ల యీ యెన్నిక యేకగ్రీవంగానే జరిగింది. ఈ యెన్నిక జరిగినవెంటనే శ్రీ త్రిపాఠీ, శ్రీ నీలమణి రౌత్‌రాయ్‌ను పార్టీ వుపనాయకుడుగా, వుప ముఖ్యమంత్రిగా తీసుకొన్నారు. వీరుకూడా మాజీ మిత్రామంత్రివర్గంలో వున్నవారే. వీరిద్దరిమీదా కొన్ని ఆరోపణలు లేకపోలేదు. అయితే కేంద్ర మంత్రిమండలి వీరిని విముక్తులను చేసింది. కొత్తగాయేర్పడిన 15 మందితోకూడిన మంత్రివర్గంలో 7 గురు వుపమంత్రులు.

ఈ ఎన్నికనుబట్టి వొకటిమాత్రం స్పష్టమవుతున్నది. ఒరిస్సా కొత్తనాయకుని, అంటే కొత్తముఖ్యమంత్రి, ఎన్నిక అయ్యాకాకముందే శ్రీ పట్నాయక్ ఉత్కళ కాంగ్రెస్ కార్యదర్శిపదవి స్వీకరించారు. ఇది యెందుకు జరిగిందంటే వర్గాలు గట్టిగాపట్టి వుంచుకోడానికేకదా! బిజూ–మిత్రా చెయ్యిలేకుండా కేంద్రనాయకత్వం యేమనిచేయలేని స్థితిలోవున్నదనేది స్పష్టమైంది. త్రిపాఠీమంత్రివర్గం బిజూ–మిత్రా కనుసన్నల్లో మెలగక తప్పదనేదీ కూడా స్పష్టమే.

• • •

ఆహారసమస్య విషయమై ప్రభుత్వం యేవిధంగా తప్పు అంచనాలు వేస్తున్నదో మొన్న పార్లమెంటుకు సమర్పించిన అనుబంధ పద్దులుచూస్తే తెలుస్తుంది. దేశంలో ధాన్యంకొనుగోలుకు, విదేశాలనుండి దిగుమతులకు దాదాపు 216 కోట్లు కావలసివుంటుందనిమొదటఅంచనావేశారు. ఆఅంచనాదాటి మొన్న నవంబరులో మరో 100 కోట్లుకావాలని పార్లమెంటు నర్థించారు. ఇప్పుడు యిదంతా దాటి మొత్తం 400 కోట్లు, ముఖ్యంగా ఆహార దిగుమతులకు అవసరమని పార్లమెంటుకు సమర్పించిన అనుబంధ పద్దులు తెలుపుతున్నాయి.

ఆహార సమస్య విషయమై ప్రభుత్వ అంచనాలు యిట్లా తారుమారవుతూవుంటే యెట్లా?

—

వినోబాజీ సూచించిన అంశ త్రయ సారాంశమేమి?

ఆదార్యపర్యా! సమయానికి నాయ వడినావు! కడుపుడింపుకుంటే కాళ్లమీద పడేది! అట్టి అవాంతరాన్నుంచి కాంగ్రెస్ మహాసంస్థను, ప్రభుత్వ నేతలను కాడి రక్షించినావు. అందువలన, మహానాయకు లంతా నీకు నమోవాకములర్పిస్తున్నారు. న్యాయమే.

ఇంతకూ వినోబాజీ సూచించిన అంశ త్రయ సారాంశమేమి? 1) భాషానమ స్యలో దౌర్జన్యప్రయోగం పనికిరాదు. ఇది చాలముఖ్యం. జాతిమైక్యత సాధించే వుద్యమ సందర్భంలో శ్రీ జయప్రకాశ నారాయణ ఒక సూచన చేసెను. అదే మనగా ప్రతిపాదకుడు, దేశంలోవచ్చే తగాదాల పరిష్కారానికి, దౌర్జన్యప్రయోగం యెన్నడూ, ఏవిధంగానూ చేయనని ప్రమాణము చేయవలెను. అట్టి శపథం మెచ్చ దగినపథకమని పెద్దలంతా భావించినారు. కాని, ఎవరెన్నిశపథాలు చేయించినారో తెలియదు. మొత్తానికి, హిందీగడబిడలో రేగిన దుమారాన్నిబట్టిచూస్తే, అట్టి కార్య క్రమం ప్రభావవంతంగా జరగలేదని స్పష్ట మైనది. కనీసం భాషావిషయంలోనైనా, వినోబాజీ సూచించినట్లు, ఈ కట్టుబాటు జరిగితే మనం ధన్యులం.

2) హిందీని హిందీయేతరులపై (హిందీ భాష మాట్లాడనివారిపై) రుద్దరాదు. ఈ అంశం అర్థంకావడంలేదు. హిందీని రాష్ట్ర వారో? లేదో? ఇప్పటికుంటున్నారు చాలా మంది– అంగ్లమే అధికారభాషగా వుండ వలెననడం తప్పుగాదా!– అమాట చెల్లు బడిఅవుతుందా– అని. ఇప్పటైనా వినో బాజీవంటివారైనా రాష్ట్రభాషగా హిందీని గుర్తింపడానికంతరం అంగీకరించిన సంగ తిని స్మరణకు తేవడంలేదు. హిందీవిరోధుల ప్రచారప్రభావం!

సంకటసమయంలో, తన జాతీయ విధిని నిర్వర్తించిన మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ భక్తవత్సలం.

గవర్నర్ శ్రీ ప్రకాశ భయాన్ని వెలి బుచ్చినాడు.

. . .

శాశ్వతంగా, హిందీనీ–అంగ్లాన్నీ అధి కారభాషలుగావుంచివేయవలెనని ప్రతిపా దించేవారి హితోపదేశ పరిణామంకూడా శ్రీ ప్రకాశ భయాన్ని పోగొట్టలేదు. దక్షి ణాదివారు, బంగాళీలు అంగ్లాన్ని, ఇతర రాష్ట్రాలవారు (మహారాష్ట్ర-గుజరాత్‌లతో సహా) హిందీని అధికారభాషగా పరిగ ణిస్తారు. హిందీని రాష్ట్రభాషగా అందరు గుర్తించరు.

మనమొక జాతివారమైతే, ఏకదేశీయులమైతే; ఏకభాష వుండవలెనన్నాడు మన జాతిపిత. ప్రపంచంలో రెండే దేశా లున్నవి–ఒకటి కంటె ఎక్కువ అధికార– జాతీయభాషలు గలవి. కాని, మనకు అంగ్లం ఆదరణీయమైనది కావచ్చునుగాని, దేశభాషగా లెక్కకు రాదుగదా! అటు వంటప్పుడు దానిని శాశ్వతంగా అధికార భాషగా, జాతీయభాషగా వుంచమనడం చెల్లదు.

. . .

ఇకపోతే ఛటర్జీ, లోహియా సూచన లున్నవి. లోహియా సూచనను లోగడనే వివరించి, దానిపై వ్యాఖ్యానించినాము. భాషా విషయంలో, అధికార–జాతీయ భాషల విషయంలో, అదియే ఉత్తమమైన

హిందీస్థాన్, అంగ్లస్థాన్– అంగ్లాన్నిరుద్దరాదనే దాని పర్యవసానం?

భాషగా యెన్నుకొని యెంతోకాలమైనది. అందువలన మాతృభాషగా హిందీ మాట్లాడేవారికీ, మాట్లాడనివారికీ అందరికీ అది రాష్ట్రభాష, అనగా దేశభాష, జాతీయ భాష (హిందీలో రాష్ట్రమనగా దేశము, జాతి. అందుకనే మన ప్రభుత్వాధ్యక్షుని రాష్ట్రపతిగా హిందీలో పేర్కొంటారు. మనకందరికీ అదే అలవాటైపోయినది). 15 ఏండ్లక్రితం మనం అనుకున్నాము– 1965 రిపబ్లిక్ డే లగాయతు దేశమంతటా అధికారభాషగా హిందీ ప్రవేశమవుతుం దని. అవిధంగాచేస్తూ, ప్రక్కన అంగ్లాన్ని కూడా వుంచినారు. కాగా, కీ. శే. నెహ్రూ ప్రధాని హామీయిచ్చాడు:– 'హిందీ మాతృ భాషగాలేనిప్రాంతాల ప్రజలు హిందీని పూర్తిగా రాష్ట్రభాషగా కోరేవరకూ, అంగ్లం నడుస్తూవుంటుంది.' ఆ హామీకి భంగం జరిగితేకగా యెవరైనా ఫిర్యాదు చేయవలసినది? కాని, రిపబ్లిక్ డే నాటి నుండి హిందీ – అంగ్లములధికారభాషలవు తున్నట్లు ప్రకటనరాగానే, దానిని శోక దినంగా పరిగణిస్తామన్నారేకొందరు, ఎందుకో? దానిని యెవరైనా ప్రశ్నించి నారా? అది కూడదని హెచ్చరికచేయబడి నదిగాని, శోకానికి పింకారణం కలిగింది అడిగినవారులేరు, జవాబు చెప్పినవారూ లేరు. హెచ్చరికరాగానే శోకంవుండదనే దుఃఖంతోలదీ, మహామహులు శోక వాదాన్ని సమర్థించి, శోకోద్యమ నిర్వా హకులకు గట్టిప్రోత్సాహాన్ని కలిగించారు. హిందీ వద్దనేవద్దన్నారు. అంగ్లమే శాశ్వతం కావాలన్నారు. రాజ్యాంగంలోని 17 వ భాగాన్నిరద్దుచేసి హిందీ రాష్ట్రభాషగాగల అవకాశమే వుండకుండాచేయవలెనన్నారు. ఇదేమి ఆరంతం? అని యెవరైనా అడిగి

3) హిందీ మాట్లాడేవారిపై అంగ్లాన్ని రుద్దరాదు. ఎవరూ అవని చేయలేదే? కనక, దీనిభావమిట్లుండవచ్చును:– హిందీని రాష్ట్రభాషగా తక్షణం హిందీ భాష మాట్లాడేవారు పరిగణించి, తమకూ కేంద్రానికీ జరిగే ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలన్నీ,

వారం... వారం...
శేశబ్రహ్మం

ప్రకటనలన్నింటినీ హిందీలో జరిపిస్తారు. హిందీ మాతృభాషీయులు హిందీలో మరొ కరికి వ్రాసినంతమాత్రాన హిందీ రాష్ట్ర భాషకాదు. కాగా, దీని దిక్పృతపరిణామం యెట్టిదనగా ఖుతరభాషలు మాట్లాడేవారు అంగ్లాన్నే అధికారభాషగా పరిగణించి, మార్పునుకోరరు. పర్యవసానం: హిందీ స్థాన్, అంగ్లస్థాన్ అనే పాయలుగా దేశం చీలిపోతుంది. మాతీమద్రాస్ (బొంబైల)

మార్గమని మా అభిప్రాయం.

దాని తర్వాత రెండవశ్రేణిలో ఛటర్జీ సూచన వస్తుంది. పండితులను, ప్రాజ్ఞులను రావించి, చర్చించి, ఏది ఉత్తమ జాతీయ భాషగా వుండదగినదని తర్జనభర్జనచేసి, నిర్ణయించవలెనని ఆ సూచన సారాంశం. ఆయన ఆంతరంగికభావం, అట్టి పరిశీల నలో బంగాళీకి ప్రథమస్థానం వస్తుందని కాబోలు! ఐనప్పటికీ, అయితే–కాగలిగితే, అట్టి పరిశీలన మంచిదే. ఎందుకంటే దాని పర్యవసానంగా రాష్ట్రభాష అనేది వొకటి ఏర్పడుతుంది.

. . .

భక్తవత్సలం! నీవున్న మహాసంకట సమయంలో, నీ జాతీయవిధిని సమధి కోత్సాహంతో నిర్వర్తిస్తున్నావయ్యా! నీకివే మా జోహారులు!

నీ ప్రాంతంలో జరిగిన ఘోరకలిని

—కొరవ 11 వ పేజీలో

ఇటీవల భారతదేశాన్ని సందర్శించిన బ్రిటిష్‌మంత్రిణి శ్రీమతి బర్బారాకాసిల్‌తో ప్రధాని శ్రీ లాల్ బహదూర్

ప్రథమపూనిక, పత్రిక కినుకతెచ్చిన

భద్రాద్రిగుడి వివాదం– కల్లూరి పదవీప్రమాదం!

నిన్నమొన్నటివరకు డోన్, అమలాపురముల వుపయెన్నికలతో నతమత మైన రాష్ట్రకాంగ్రెసు నాయకత్వానికి ఇప్పుడు గుంటూరుజిల్లాలో మరొక వుప యెన్నికను యెదుర్కొనడం తప్పనిసరి అవుతున్నది. కల్లూరి చంద్రమౌళిగారు రాజీనామా యివ్వనేయిచ్చారు.

భద్రాచలం రామాలయం పునరుద్ధరణ విషయంలో, ముఖ్యంగా గర్భాలయ పున ర్నిర్మాణం విషయంలో ప్రభుత్వనిర్ణయం పట్ల అసమ్మతిసూచకంగా, పునరుద్ధరణ సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ కల్లూరి చంద్రమౌళి నాలుగుమాసాలక్రితమే పునరుద్ధరణ సంఘాధ్యక్షపదవికేకాక, తిరుపతి దేవ స్థానం అధ్యక్షతకూ, తమ శాసనసభా సభ్యత్వానికికూడా రాజీనామాయిచ్చారు.

చంద్రమౌళిగారికి, బ్రహ్మానందరెడ్డి గారికి ఏనాడూ సంబంధాలు తృప్తికరంగా లేవుకాని, ఈవిషయంగురించి ఒక కొత్త రాజకీయసమస్యకాని, ఎసెంబ్లీ వుపఎన్నిక జరగవలసిన పరిస్థితికాని వుత్పన్నం కావ డము ముఖ్యమంత్రికియిష్టంలేదు. అందుకే ఆయన త్వరపడవద్దని, కాంగ్రెసు అధ్య క్షుని సంప్రదించవమని సలహాయిస్తూ చంద్రమౌళిగారికి వ్రాశారు. ఎసెంబ్లీలో నేమో అనారోగ్యంకారణంగా ఆయనకు గైరుహాజరయేటందుకు, సెలవు నిచ్చేటం దుకు పార్టీప్విప్ సుబ్బరాజుచేత తీర్మానం

ప్రతిపాదింపజేశారు.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కామరాజ్ గారు కూడా చంద్రమౌళిగారికి వుత్తరంవ్రాస్తూ, దేవాలయసమస్యపై అభిప్రాయభేదం వచ్చి నంతమాత్రమున రాజీనామా చేయవలసిన

అవసరంయేమీలేదని, ఇలాంటి తలంపును విరమించుకోవలసిందని హితవుచెబుతూ చంద్రమౌళిగారికివ్రాశారు. కాని చంద్ర మౌళిగారికిహితవు నచ్చలేదు. ఆయన రాజీనామా ఈసారి నేరుగా సభాపతిగారికే పంపించినట్లుంది. దాన్నాయన ఆమోదిం చారు. ఆవిషయం రాష్ట్రప్రభుత్వగెజెటులో కూడా ప్రకటించబడింది.

అసలు ఈ దేవాలయ పునరుద్ధరణ వ్యవహారం, దానిపై వివాదం, చివరికి ప్రభుత్వనిర్ణయం అన్నీ చిత్రంగా జరి గాయి. చంద్రమౌళిగారు తాము దేవా దాయశాఖమంత్రిగా వున్నరోజులలో భద్రాద్రి ఆలయాన్ని పునరుద్ధరించాలని సంకల్పించి, తామే అధ్యక్షుడుగా వొక సంఘాన్ని యేర్పాటుచేశారు. ఆ సంఘం ద్వారా నిధి సేకరించడానికి రాష్ట్రంలో అన్నిపత్రికలవారి సహకారాన్ని – ముఖ్య ముగా ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రప్రభల సహ కారాన్ని అభిలషించారు. కాని మంత్రి గారికి తెలిసో తెలియకో, ఆంధ్రపత్రిక నిర్వాహకుల అభిప్రాయంప్రకారం తెలిసే, హఠాత్తుగా ఆంధ్రప్రభ నిధివసూలు వుద్య మాన్ని ప్రారంభించింది. అన్నిపత్రికలలో

—కొరవ 11-వ పేజీలో

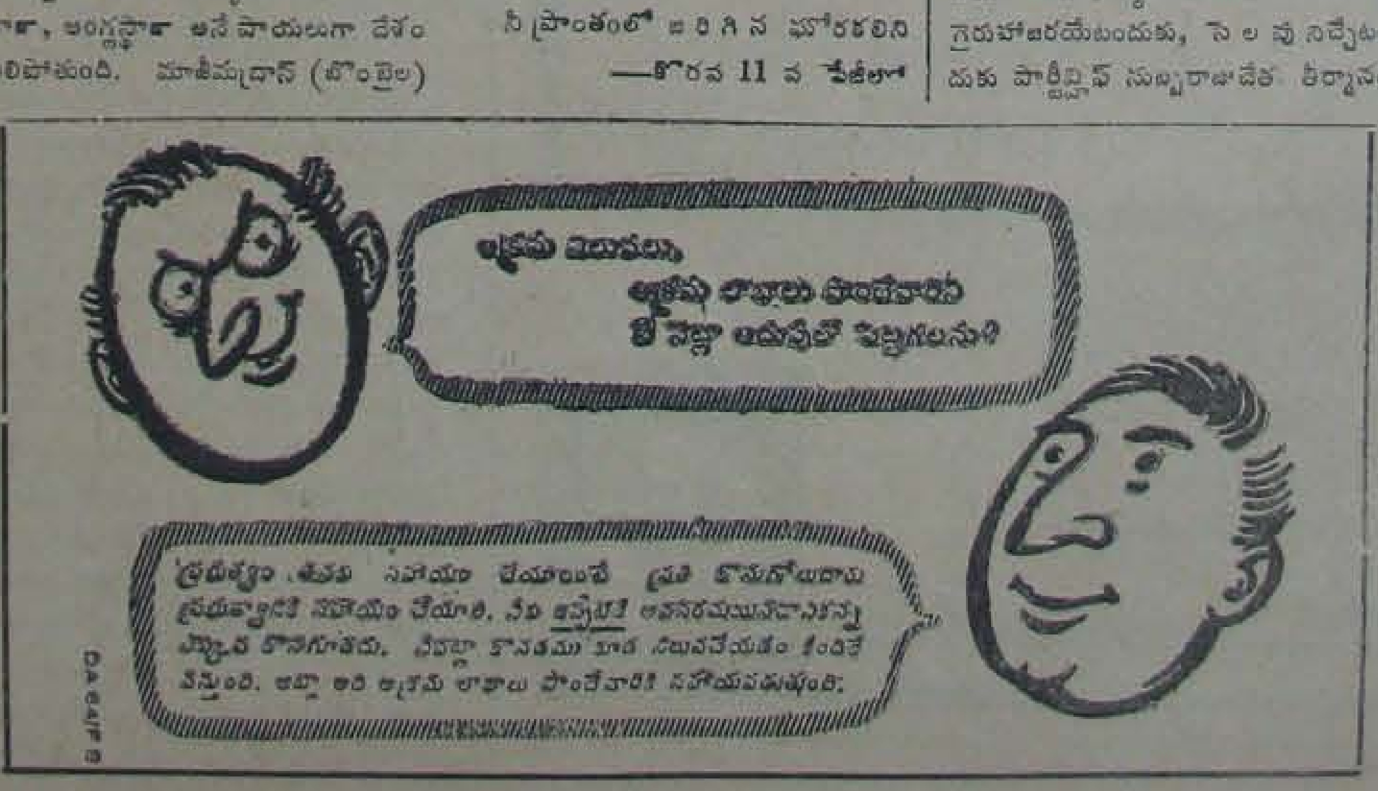

కేరళ ఎన్నికలు

ఏ పార్టీకీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటుజేసేబలం రాదా? ప్రెసిడెంటుపాలనే శరణ్యమా?

ఈ ఒకవారంలో కేరళలో ఎన్నికలు జరుగనున్నాయి. విశ్వాసాయుల్పు పూర్తయినతర్వాత ఐదువందల పైచిలుకు అభ్యర్థులు ఈఎన్నికలలో పోటీచేస్తున్నారు. వీరు 14పార్టీలపేరుతోను, ఇండిపెండెంట్లుగాను పోటీచేస్తున్నారు. కేరళఎన్నికలలో అనేక తీవ్ర రాజకీయవిధానములు పరీక్షించబడ వచ్చేగాకుండా, రాజకీయపార్టీల విజ్ఞత, పరిస్థితులను అవగాహనచేసుకొనే వాటి తాహతు, ధ్యేయమును సాధించను తగిన ఎత్తుగడలువేసేశక్తి నేటి ప్రధానరాజకీయ పార్టీలకు యెంతవరకున్నాయనే విషయం కూడా యీ యెన్నికలు పరీక్షిస్తాయి.

> మా ప్రత్యేక రాజకీయ పరిశీలకుని అభిప్రాయాలు, అంచనాలు

కేరళ ఒక ప్రత్యేకరాష్ట్రమని, దాని వ్యవహారం ఒక ప్రత్యేకసమస్యఅని వూహించి ఎన్నికలఫలితాలను నిర్ణయించడము అర్థంలేనిసంగతిగా కనిపిస్తుంది. అప్పటంగా కేరళవలె కాకపోయినా, నేటి భారత రాజకీయపరిణామంలో కొన్ని రాష్ట్రాలు కేరళకన్నా తక్కువేమీకావు. నిజానికి క్రమేపీ భారతదేశ రాజకీయ క్రమం ప్రజాస్వామ్య శక్తులమధ్యన, నియంతృత్వశక్తులమధ్య అంతిమ పరీక్షగా పరిణమించేకాలం యెంతోదూరం లేదని అంటే అతిశయోక్తికాదు. దేశంలో తీరని ఆహారసంక్షోభం, అవినీతి, పాక్షిక పరిపాలన, స్వార్థపరత్వం పెరిగిపోతూంది. భాషాప్రమాదాలు, ప్రాంతీయ స్పర్థలు, ముఠాపైరుధ్యాలతో విసుగెత్తుతున్న ప్రజలు మరదు ప్రజాస్వామ్యంపైననే నమ్మకాన్ని కోల్పోతున్నారు. ఇదేకాలంలో చైనా సామ్రాజ్యవిస్తరణ మహోపద్రవంగా ముంచుకొస్తూంది. సైన్యాలతో పెద్దపెట్టున భీకరయుద్ధాలులేకుండానే పొరుగుదేశాలు చైనా దెబ్బకు నిలబడలేవేమో అనే వాస్తవికస్వభావం నిత్యం రుజువవుతూంది. దక్షిణవియత్‌నామ్‌లో అసంతృప్తివాదులను ప్రోగుచేసి, వారికి ఆయుధాలిచ్చి పేదిస్తున్నారు. మలేసియాపై ఇండొనేషియాను ప్రోత్సహించి, అంతర్గతంగా కమ్యూనిస్టులకు, వారి మిత్రులకు విధ్వంసక కృత్యాలలోను, గొరిల్లా యుద్ధాలలోను తర్ఫీదుయిచ్చి దిద్దుపెడుతున్నారు. నేపాల్, పాకిస్తాను భారతదేశానికి సుముఖంగాలేవు. దేశంలో స్పష్టంగా చైనాకు చేయూతనిచ్చే కొత్త అతివాద కమ్యూనిస్టుపార్టీ యేర్పడింది. ఇట్టి పరిస్థితులలో జరుగుతున్న కేరళ యెన్నికలు నిజంగా భారతదేశ రాజకీయవిధానములపై ఒక తీర్పుగా రూపొందినా ఆశ్చర్యంలేదు.

ఈ ఎన్నికలను రాజకీయంగా చూడకుండా పదిస్థానాలు సంపాదించడమో–కోల్పోవడమో అనే పద్ధతిలో అంచనా లెయ్యడం అతిచవుకబారు చర్య కాక తప్పదు. కమ్యూనిస్టులు అధికసంఖ్యాకస్థానాలుగెలిచి అధికారమునకురాగలిగారూ అంటే అది భారతప్రభుత్వ విధానాలకే గొడ్డలిపెట్టు అవుతుంది. లేక కమ్యూనిస్టులు రెండయిపోయి, పరస్పరంగా పోట్లాడుకుంటున్నారుకావున పరవాలేదనుకొనడం నిష్ప్రయోజనం. ప్రభుత్వాన్ని చేపట్టలేకపోయినా అతివాద కమ్యూనిస్టులకుగాని లేక మితవాదులకుగాని గణనీయమైన సంఖ్యలో ఓట్లు, సీట్లు రావడమంటే వారిభవిష్యత్ రాజకీయాలకు గట్టి పునాదులు పడతాయి. ఈ దృష్టినుండి కేరళను పరిశీలించినప్పుడు, కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా కనీసం అతివాద కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకంగా అన్ని ప్రజాస్వామ్యశక్తులనూ ఏకంచెయ్యలేకపోవడం కాంగ్రెసు బలహీనతగా యిచ్చట భావిస్తు

—8 వ పేజీలో

భారతీయ కళాకారుడు శ్రీ అవినాశచంద్ర యిటీవల లండన్‌లో యేర్పాటుచేసిన చిత్రప్రదర్శన బ్రిటిష్‌వారిని విశేషంగా ఆకర్షించింది. ప్రదర్శనను చూడవచ్చిన వొకరితో "దేవగిరులు" అనే తన చిత్రాన్ని గూర్చి చర్చిస్తున్న శ్రీ అవినాశచంద్ర

భాషావివాదంలోని రాజకీయాలు

★★★ మా హైదరాబాదు విలేఖరి

శాస్త్రిపట్ల 'సిండికేట్' వైఖరిలో మార్పు?

కోటాపద్ధతి వద్దనే తమిళనాయకుల పన్నాగాల్లోపడి శ్రీ సంజీవరెడ్డి రాష్ట్రశ్రేయస్సును విస్మరిస్తారా?

రాజభాషా సమస్యపై అల్లర్లు, గూండాతనం హత్యలు మద్రాసులోకూడా చల్లారి ప్రశాంతత నెలకొంటున్న తరుణంలో, ఆంధ్రలో, ముఖ్యంగా మద్రాసు రాష్ట్ర సరిహద్దుకు అనుకొనివున్న జిల్లాల్లో ఇది ప్రారంభం కావడం, పోలీసులు కాల్పులు చేయవల్సి రావడం, ఒకరిద్దరు మరణించడం ఎంతో శోచనీయం.

హిందీ సమస్యపై, ఆంధ్రదేశం విద్యార్థుల్లోకూడా, ముఖ్యంగా అది వారి భవిష్యత్తుకు సంబంధించినది కనుక, మానసికమైన ఆందోళన లేకపోలేదు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన విద్యార్థులు

ఎంతో ప్రశాంతంగా తమ అసంతృప్తిని, ఆందోళనను, సందేహాలను ప్రకటించారు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిని ఒక ప్రతినిధివర్గాన్ని ఎన్నుకొని, వారిని హైద్రాబాదు పంపించి, ముఖ్యమంత్రిని కలుసుకొని, తమ భావాలను వ్యక్తంచేయమన్నారు. ఈ ప్రతినిధివర్గంవారు ముఖ్యమంత్రిని, న్యాయశాఖామంత్రిని కలుసుకొని రాజ్యాంగంలో హిందీకి సంబంధించి వున్న అంశాలను, వాటి నమలుచేయడంవల్ల కలుగగల పరిస్థితిని కూలంకషంగా చర్చించి తెలుసుకొనడమేకాక, హఠాత్తుగా హిందీని ప్రవేశపెట్టి, కేంద్రవుద్యోగాల్లో తమకు అన్యాయం జరుగకుండా కృషిచేసేట్టు ఆంధ్రప్రభుత్వంనుండి తగు హామీలనుపొంది, తిరిగి విశాఖపట్టణం వెళ్లారు. ఇందులో వారికి విశ్వవిద్యాలయాధికార్లుకూడా చాలా తోడ్పడ్డారు.

—10 వ పేజీలో

1964-65 బోనసు వత్సరం!

ఎల్‌ఐసి వారి ఆస్తుల ఐదవ మదింపు 1965 మార్చి 31వ తేదీకి జరుగుతుంది. ఆ మదింపు తేదీనాడు పూర్తి భీమా మొత్తానికి అమలులో వున్న లాభాలతోగల పట్టాలన్నీ లాభాలలో భాగం పంచుకొనుటకు అర్హత కలిగి వుంటాయి.

1963 మార్చి 31వ తేదీకి జరిగిన నాల్గవ మదింపువల్ల ప్రకటించిన హెచ్చు బోనసు రేట్లు యీ క్రింది విధంగా వున్నాయి:

పూర్తి జీవిత భీమా:	ఎండోమెంటు భీమా:
రు 17.50 వెయ్యికి సాలుకి	రు 14.00 వెయ్యికి సాలుకి

1965 మార్చి 31వ తేదీనాడు పూర్తి భీమా మొత్తానికి మీ పట్టా అమలులో వుండేలా చూడడం మీకే లాభదాయకం. ఆ తేదీకి ముందుగానే లాభాలతోగల పట్టాను తీసుకొనడంకూడా ప్రయోజనకరం. ఎందువల్లనంటే, యీ క్రొత్త పట్టా ఒక సంవత్సరం బోనసుకు అర్హత కలిగి వుంటుంది.

మీరు భీమా చేసిననాడే మీకు రక్షణ

లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా

ASP/LIC/65-32 TEL

ఉన్నమాట—

యథార్థవాది

★ నెల్లూరుఅల్లర్లలో నాకునచ్చిన రెండు చిన్నవిషయాలు ★★ కాల్పులు జరిగితే విచారణ, చనిపోతే సానుభూతి! ★★★ కాంగ్రెస్–కమ్యూనిస్టు యిచ్చిపుచ్చుకోళ్లు

నెల్లూరు అల్లర్లకు సంబంధించి గతవారం 'జమీన్‌రైతు'లో ప్రకటింపబడిన వార్తాసమీక్షలో వుదహరింపదగిన రెండు అంశాలు తప్పిపోయినవి. వాటిని యిప్పుడు ప్రస్తావించడం అప్రస్తుతం కాదనుకుంటాను.

15 తేది పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులు అసంతృప్తికరంగా వుండినవేళాని వున్నవారు మాత్రం తమ ప్రాణాలను తెగించి పనిచేసారని చెప్పడం అత్యుక్తి కాదు. ముఖ్యంగా సబ్‌ఇన్స్‌పెక్టర్లు, తదితర పోలీస్ అధికార్లు ప్రశంసనీయంగా వ్యవహరించారు. తెల్లవారగానే డ్యూటీకివచ్చి నిలబడిన కానిస్టేబుల్సుకాని, అధికార్లుకాని ఆనాటి సాయంకాలం పరిస్థితులు ప్రశాంతించే వరకు మంచినీళ్లుకూడాలేరట. నిలువునా, కఠోర నిరాహారదీక్షతో వారు ధర్మనిర్వహణను కొనసాగించారు. అలాంటి వారిసేవను ప్రశంసించకుండడం, వారిని అభినందించకుండడం అపరాధమేనని నా అభిప్రాయం. అందుకే వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను.

ఇలాంటి విపత్కర సమయాల్లో ప్రజలమధ్య నిలచి, వారిని న్యాయమార్గంలో నడిపించి, అల్లరిమూక ఆటలను అరికట్ట వలసిన కాంగ్రెస్ నాయకులు, ఆ ప్రస్తావన పెట్టుకోకుండడాన్నిగూర్చికూడా గతవారం పేర్కొనడం జరిగింది. కాని, జరుగుతున్న దుష్పంఘటనలకు ఆవేదనపడుతూ,

—11 వ పేజీలో

వెంకటగిరి రాజకీయాలు

అవిశ్వాసతీర్మానమా? అందరిఐక్యతా?

సమితి అధ్యక్షుని మీద అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించుటకు అవసరమైన బలాన్ని సమకూర్చుకొనుటలో శ్రీ పెళ్లూరు రాఘవరెడ్డి-శ్రీ పాదిలేటి వెంకటస్వామిరెడ్డి వర్గము; వారి ప్రయత్నాన్ని విఫలంచేయుటలో యువరాజాల వర్గము నిమగ్నమైవున్నవి. ఆ విశ్వాస తీర్మానం ఆమోదింపబడాలంటే 40 ఓట్లు కావలసి వుంటుంది.

చివరివరకు అవిశ్వాసతీర్మానప్రయత్నం వుంటుందా? లేక యెవరిప్రమేయంవల్లనైనా ఆగిపోతుందా? జిల్లా నాయకుల వైఖరి యేవిధంగావుంది? వారు ఎవరిపట్ల సానుభూతి చూపుతున్నారు? అవిశ్వాస తీర్మానప్రతిపాదనే ఖాయమైతే యెవరు గెలుస్తారు? ఈ ప్రశ్నలన్నీ ఆలోచించదగినవి; పరిశీలించదగినవి.

పై రెండు పేరాలు వ్రాసినతర్వాత, శ్రీ ఆనం సంజీవరెడ్డిగారి వైఖరేమిటో తెలుసుకుందామని ఫోన్‌చేశాము. ఆ సమయంలో రాజకుమార్ శ్రీ గోపాలకృష్ణ, శ్రీ రాఘవరెడ్డి, శ్రీ వెంకటస్వామి రెడ్డి గారలు అచ్చటేవున్నారట. వీరుముగ్గురూ అచ్చటున్నారనగానే కొంతవరకు అవగాహనైంది వరిస్థితి. సంజీవరెడ్డిగారుకూడా ఏదోచెప్పారు. రాజకీయవాదులను ఎవరైనా విషయమై అడిగితేఒకదిక్కు; అడక్కుంటే ఒకయిబ్బంది. పత్రికలవాళ్ళు దీనికి అలవాటు పడిపోయారనుకోండి!

యువరాజాలతో రాఘవరెడ్డి చీలిపోయాడు. ఇది అందరికీ తెలిసిందే. అంతే

అవిశ్వాసంకంటే ఐక్యతే గౌరవం

కాదు, రాఘవరెడ్డి తన బద్ధశత్రువని దాటుకున్న వెంకటస్వామిరెడ్డిగారితో ఐక్యమైనాడు. ఇదీ తెలిసిందే. వీరిద్దరూ కలసి, రాజకుమార్‌ను గద్దె దింపుటకు తీవ్రకృషి ప్రారంభించారు; గ్రామాలు తిరిగారు; ప్రెసిడెంట్లవద్దకు వెళ్లారు; నాలుగు అటుయిటుగా అవిశ్వాసానికి అవసరమైన బలం వున్నదని నిర్ధారణచేసుకున్నారు. యువరాజాలుకూడా వూరుకోలేదు. తమ స్థానాన్ని గట్టిపరచుకొనుటకు, భద్రపరచుకొనుటకు అప్రమత్తంగానే, అతి మెళకువగానే, అవసరి కార్యనిమగ్నులుగానే వుంటున్నారు. రాఘవరెడ్డి చీలినా, వెంకటస్వామిరెడ్డి కలసినా తమ స్థానానికి ప్రమాదంలేదనే నమ్మకాన్ని కుదుర్చుకున్నారు.

రాజాగార్లను పదభ్రష్టులను చేయగలమనే నమ్మకము రాఘవరెడ్డికి; రాఘవరెడ్డి ప్రయత్నాన్ని త్రిప్పికొట్టగలమనేవిశ్వాసం రాజాగారలకువున్నప్పుడు నెల్లూరుచుట్టూ తిరగవలసిన అవసరం, జిల్లానాయకుల యింటి చుట్టూ ప్రదక్షిణలుచేయవలసిన ప్రమేయం యేమికలిగింది? కేవలం నాయకులు తిరగడమేకాదు, జట్లుజట్లుగా పంచాయతీ అధ్యక్షులనుకూడా తీసుకొచ్చి నెల్లూరులో వూరేగించవలసినఅవసరం ఏమివచ్చింది? బలాబలాలు తేల్చుకోవలసింది వెంకటగిరిలో కాని, నెల్లూరులోఏముంది? ఈ ప్రశ్నలు సహేతుకమైనవి. అయితే ఇది అధికార వికేంద్రీకరణంకాదని, అధికార అతి కేంద్రీకరణమని గమనిస్తే; వున్న అధికారం నెల్లూరులోవున్నది, సమితి కేంద్రాలలోకాదని గ్రహిస్తే; సమితి అధ్యక్షాది పంచాయతీరాజులందరూ నామమాత్రులేకాని, స్వతంత్రులుకాదని తెలిసికొంటే, ఈప్రశ్నలు, అనుమానాలు కలుగనేరలుగవు.

వెంకటగిరిసమితి రాజకీయాలతో సంబంధించి జిల్లా జంటనాయకులు భిన్నవైఖరులవలంబిస్తున్నారని వినికిడి. ఇది నిజంగా వారు విభేదించడంకాదు, అది రాజకీయ తంత్రజ్ఞత అంటారు కొందరు. ఏదియేమైనా జి. ప. అధ్యక్షుడు బహిరంగంగానే ఒకరి పక్షంవహిస్తున్నాడు, ప్రోత్సహిస్తున్నాడు, బలం యిస్తున్నాడు. ఇంకోనాయకుడు తాటస్థ్యం వహిస్తున్నట్లు కనిపిస్తూ, యిరువురికీ చెవియిస్తూ, యిరువురినీ దగ్గరకు తీస్తున్నాడు. ఈమధ్య అవిశ్వాస తీర్మానానికి సంబంధించిన వ్యూహంకూడా నెల్లూరులోనే రూపొందించబడిందన్నారు. ఇక అధ్యక్షులను నిర్బంధంలోకి తీసుకోవడమే తరువాయి అనే మాటకూడా వినిపించింది. ఇంతముందుకుపోయిన వ్యవహారాలు యింతలోనే వెనక్కు తిరిగిమళ్ళి శ్రీ సంజీవరెడ్డివద్దకు యిరువర్గాలవారువచ్చి చిన్నపాలుచేసుకోవడంచూస్తే, విచిత్రంగా కనిపిస్తుంది. జంటనాయకుల భిన్నవైఖరుల

—తరువాయి 11-వ పేజీలో

★ పెదపుత్తేడులో 5 పునాదిరాళ్లు- 3 ప్రారంభోత్సవ ఫలకాలు

★ గోగినేనివారిపాళెం అగ్నిప్రమాదం- లక్షరూపాయల నష్టం

★ కనిగిరి అరాజకశక్తుల ఆశాభంగం- విద్యార్థుల ప్రశాంతప్రదర్శనం

★ వేదాయపాళెం గృహనిర్మాణసంఘం

పెదపుత్తేడు కార్యక్రమాలు

సమితిరాజ్యమొచ్చినతర్వాత గ్రామాల్లో పునాదిరాళ్లువేయడం, ప్రారంభోత్సవాలు చేయడం గ్రామపండుగలుగా, సందడిగా జరిగిపోతున్నవి. ఇవన్నీ విడివిడిగాచేసుకొంటే వాక్యాక్యదానికి విడివిడిగా పూలమాలలకనీ, మైకులకనీ, రంగుకాయితాల సింగారింపులకనీ ఖర్చులు విడిగావుంటాయి గనుక-వీటన్నిటినీకల్పి సమష్టిగా వొక మల్టీపర్పస్ కార్యక్రమంగా చేసుకోవడం వల్ల యెంతపొదుపును సాధించవచ్చో పెదపుత్తేడు సర్పంచ్ శ్రీ తుంగా రాజగోపాలరెడ్డి ఆశ్చర్యకరంగా చేసిచూపారు.

మొన్న 21 తేది ఆదివారం సాయంత్రం పెదపుత్తేడులో 5 పునాదిరాళ్లువేసే కార్యక్రమాలు, 3 ప్రారంభోత్సవ ఫలకాలు ఆవిష్కరించేపనులు వరసబెట్టి వరంపరగా యేర్పాటైనవి; మననెల్లూరు రాజకీయ నాయకులు శ్రీయుతులు ఆనం వెంకటరెడ్డి, జి. వ. అధ్యక్షులు నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి, ఇందుకూరుపేట సమితి అధ్యక్షులు ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి, కోవూరు సమితి అధ్యక్షులు కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి, జి. వ. సభ్యులు నాగారెడ్డి హరిశ్చంద్రారెడ్డి ప్రభృతులువచ్చిపాల్గొన్నారు.

సహకారసంఘ ధాన్యాగారాన్ని, గ్రామీణ ఆయుర్వేద వైద్యశాలను శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి ప్రారంభించారు. జి. వ. వున్నతపాఠశాలభవనానికి శంకుస్థాపన చేసి జవ్వార్ బాలవాడిస్కూలుకు శ్రీ నల్లపరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రారంభోత్సవం చేసారు. ఎలిమెంటరీపాఠశాలకు శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డి, పశువైద్య ప్రథమచికిత్సా కేంద్రానికి శ్రీ ఎన్. హరిశ్చంద్రారెడ్డి, గ్రామీణఆయుర్వేద వైద్యశాలభవనానికి శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి, పెదపుత్తేడు

—తరువాయి 12-వ పేజీలో

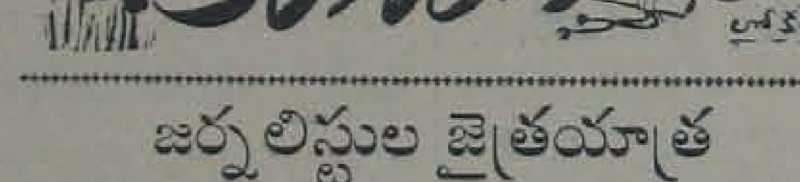

లోకేశ్వర్

జర్నలిస్టుల జైత్రయాత్ర

ఉన్నట్టుండి యిటీవల ప్రభుత్వానికెందుకో వొక మంచి "ఐడియా" తట్టింది. నెల్లూరు జర్నలిస్టులందర్నీ వొకబృందంగా కల్పి జిల్లా అంతా నాలుగుమూలలాత్రిప్పి, ప్రభుత్వ విధానాలపట్ల, వాటి అమలుపట్ల ప్రజలు యేమనుకొంటున్నారో, వారి జీవనవిధానాల్లో వస్తున్నమార్పులేమిటో, సాధకబాధకాలేమిటో జర్నలిస్టులందరూ పరిశీలించి, వారివారి అభిప్రాయాలను వ్యక్తీకరిస్తే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడ్డది ప్రభుత్వం. ఈ 'ఐడియా' యేమొ బాగుంది. కాని యిది అమల్లోకివచ్చేసరికి వొక చిన్నసైజు ప్రహసనంగా తయారైంది.

ఎట్లయితేనేం జిల్లా సమాచార, పౌర సంబంధాలశాఖ ఆధ్వర్యాన జిల్లా జర్నలిస్టుల బృందపర్యటన ప్రారంభమైంది. అప్పుడే రెండు మూడు దఫాలుగా రెండు మూడు ప్రాంతాలకువెళ్లి పర్యటించి వచ్చారు. మొన్న కోవూరుసమితి పర్యటన జరిగింది.

కోవూరు సమితి అధ్యక్షులు కార్లోవచ్చి యింటిముందు ఆగారు ఆదివారం పొద్దున్నే. 'మిత్రమా, నీవుకూడారావాలి, బయలుదేరు' అన్నాడు. వీల్లేదు అన్నాను. ఆయనకూడా వీల్లేదు అన్నాడు. "వలానా దినపత్రికల విలేఖర్లుకూడా యీ కారులోనే వస్తున్నారు, నీవు కూడా రావాలి" అన్నాడు. సరే అనక తప్పిందికాదు. మధ్యలో ముగ్గురు దినపత్రికల విలేఖర్లు కూడా వచ్చికూర్చున్నారు. మా సుడిగాలి పర్యటన ప్రారంభమైంది. దార్లో కోవూరు 30 మెగావాట్ల థర్మల్‌స్టేషన్ చూసుకొని కోవూరు సమితిఆఫీసు చేరుకొనేసరికి 11 గంటలు దాటింది. (ఈ థర్మల్‌స్టేషన్ ఇంకొక నెంబరోజుల్లోనే ప్రారంభం కాబోతున్నది గనుక, నెల్లూరు జిల్లాలో 3 కోట్ల రూపాయలకు పైబడిన మొట్టమొదటి ప్రాజెక్టు యిదేగనుక, దీనిని గురించి ప్రత్యేకంగా మరోసారి విపులంగా ముచ్చటిస్తాను.)

సమితి కార్యాలయంలో వొక చిన్న కాఫీపార్టీ యేర్పాటుచేశారు. బి. డి. వో. గారు సమితి జరిపించిన కార్యకలాపాలన్నీ వొకదస్తా కాగితాల మీద కుదించి, సైపుచేయించి వొక రిపోర్టురూపంలో ఆ కాగితాలకట్ట పడేశారు. ఈ రిపోర్టులు సర్వసాధారణంగా మనం యిళ్లల్లో చాకలిపద్దులు వ్రాసుకొన్నట్లుగా వుంటాయి. అంటే పంచెలిన్ని, టవెలిన్ని, చొక్కాలిన్ని, అని వుడుపులవారీ అంకెల వివరాలున్నట్లే ఇందులోకూడా స్కూళ్లు యిన్ని పెట్టాం, అ పెట్టిన స్కూళ్లకు యిన్ని భవనాలుకట్టాం, పశువైద్యశాలలిన్ని, గ్రామీణ మానవ వైద్యశాలలిన్ని, మహిళామండలులిన్ని, యూత్ క్లబ్బులిన్ని పెట్టాం-అనే అంకెల సమాచార సరంజామా వుంటుంది. ఇవన్నీ కాగితాల మీద ధగధగ మెరుస్తుంటాయికానీ తీరా గ్రామాల్లోకి వెళ్లి కాస్త లోతుకుదిగిచూస్తే వీటి లోలొటారం బయట పడ్తుంది. మేమీ పర్యటనలో ఇవన్నీ లోతుకిదిగిచూసే వీలే దొరకలేదు. ముందే చెప్పానుగా మాది మొత్తం వొక సుడిగాలిపర్యటన అని.

అయితే రెండు మూడు చిన్నవిషయాలు మాత్రం చెప్పముగిస్తాను. రాజుపాళెం అనే వూర్లో వొక ప్రాథమిక పాఠశాలవుంది దానికి స్వంతభవనంలేదు. అద్దెకు తీసుకున్న వొక పూరిపాకలో యెండకు ఎండుతూ వానకుతడుస్తూ నానుతూవుంది. ఇట్లా భవనాలులేవని పూరిపాకల్లో గడుపుతుంటే వున్నభవనాలైనా యెట్లున్నాయో చూద్దామనే ఆసక్తి నాలో రేకెత్తింది. అదే

—తరువాయి 12-వ పేజీలో

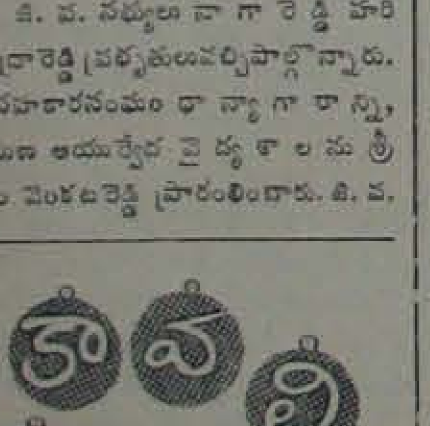

★ జవహర్ జ్యోతి

★ సమ్మె—హర్తాళ్

★ విశ్వోదయలో చోరీలు

★ కమీషనర్‌కు సన్మానం

11 తేది ఉదయం 11 గంటలకు రావలసిన 'జవహర్' జ్యోతి సాయంకాలం 4-30 గంటలకొచ్చింది. టవున్ పుత్తరశివార్లలో వేచివుండిన వేలాదిజనం జయజయధ్వానాలు చేస్తుండగా సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వేమిరెడ్డి అయ్యపరెడ్డి. ఆర్.డి.ఓ. శ్రీ శ్యామల బాలారెడ్డిగారలు జ్యోతికి స్వాగతం పలికారు. ఆనం సంజీవరెడ్డి ప్రభృతులుకూడా వచ్చారు. అచ్చటనుండి జ్యోతినుత్సవంతో పౌరలు సిరాజనాలందు

—తరువాయి 7-వ పేజీలో

ఒంగోలు

★ విఫలమైన హిందీ వ్యతిరేక సమ్మె

★ పిడిపర్తిపాళెం కేసు త్రోసివేత

★ చేకూరపాడు రిజర్వుడు స్థానం ఎన్నికరద్దు

★ పెండ్లిండ్లు

ఒంగోలులో విద్యార్థుల హిందీవ్యతిరేకోద్యమం, కళాశాలవిద్యార్థులు కలసిరాని కారణంతో పూర్తిగావిఫలమైపోయింది. ప్రజలుకూడా ఈ వుద్యమంలో దిగలేదు. నెల్లూరువలె జరుగుతుందని గుంటూరు నుండివచ్చిన పోలీస్ అప్రమత్తంగా రైల్వే స్టేషన్‌వగైరాలను కాపలాకాసింది. కాని, ఎలాంటి దుస్సంఘటనాజరగలేదు. 16 తేది కళాశాల మూశారు; విద్యార్థులు ప్రశాంతంగా నినాదాలతో వూరేగారు.

* * *

చేకూరపాడు పంచాయతీ రిజర్వుడు స్థానానికి క్రిష్టియన్‌అయిన రాయపూడి వెంకటస్వామి ఎన్నిక చెల్లనేరదని శ్రీ సముద్రాల చినకోటయ్యచేసిన పిటిషనును

—తరువాయి 7-వ పేజీలో

అశోకా రాయల్ టాల్కు పౌడర్ డీలక్సు

నూతనోత్సాహానికి, మరులుగొలుపు పరిమళానికి, వేలాదిసిసీ తారలు, సౌందర్యవతులు ఈ అపూర్వమైన రాయల్‌టాల్కు పౌడరుడీలక్సును ఉపయోగించి, వారి సౌందర్యమును పెంపొందించుకొనుచున్నారు.

విజయా కెమికల్సు, 35, క్లెమెన్సురోడ్డు - పరశువాకం - మద్రాసు-7.

స్టాకిస్టు:- రామా ఏజన్సీస్ - నెల్లూరు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విమర్శకుడు

"సామాన్యులకు రక్షణలేదా?"

డిసెంబరులో జరిగి, ఈనాటివరకూ హంతకులెవరూ కాకపోయిన కోవూరు పోలీస్ అసిస్టెంట్ ఆవేదన వ్యక్తంచేస్తూ, వంటేరు వాసి బొమ్మా సుబ్బారెడ్డిభార్య రమణమ్మ హత్యకు సంబంధించి మద్రాసునుండి మా కొచ్చిన ఒక జాబు చదివితే హృదయం ద్రవించి పోతుంది. నిస్సహాయ అయిన ఆ రమణమ్మ దారుణహత్యకు గురియయిన పరిస్థితులు, ఆ తల్లి దండ్రుల శోకం, పోలీస్ ఉదాశీనతను వివరించే ఆ లేఖ లోని నాలుగు వాక్యాలను దిగువ యిస్తున్నాము—

"ప్రతాప్‌సింగ్ కైరాన్ గార్ని, ఆయనబృందాన్ని హత్యచేస్తే 3000 మంది పోలీసులు, 300 మంది డిటె క్టివ్‌లు, అర్ధడజనుమంది ప్రముఖ ఐ. జి. లు మరియు డి. ఐ. జి. లు, గొప్ప అనుభవజ్ఞులు. యింతమంది దర్యాప్తు చేస్తున్నారు. అదే సామాన్య మానవుడికి ఈ దేశంలో రక్షణ చేకూరుతుందా చెప్పండి? ఈ దారుణ హత్య జరిగి యిప్పటికి రెండుమాసములు పైబడుచున్నప్పటికిన్నీ, ఈ విషయంలో ఏమి జరిగినట్లు అని ప్రశ్నించుకోవలసి వచ్చుచున్నది. ఈ పరిస్థితి పోలీసోళ్లకు గౌరవప్రదమైనదా? ఏ మానవుని హృదయాన్ని ఈ దారుణ హత్యోదంతం స్పందింపచేయుటలేదు?"

ప్రజలలో ఏవిధంగా నిరాశ, నిస్పృహ భావాలు ఏర్పడుతున్నవో; యిది ఎంత ప్రమాదకరమో ప్రభుత్వం గమనించడం అవసరం.

యావజ్జీవ ఖైదు

18-12-64 తేది పట్టపగలు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం సమీపం తోటలో శారదఅను స్త్రీని హత్యచేశాడని పి. రాధా కృష్ణయ్యమీద మోపబడిన నేరాన్ని, జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, ఐ. పి. కో. 302 క్రిందముద్ద యికి యావజ్జీవ కారాగారశిక్ష విధిస్తూ, 23 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ శ్రీ పి. శ్రీనివాసులు, ముద్దయి పక్షంగా శ్రీ సి. పరాంకుశరావు వాదించారు.

ఎండ్రిన్ చావు

యల్లవారిదిబ్బలో కాపురముండే నెల్లూరు రైతు, నెల్లూరు భాస్కరరెడ్డిఅను 33 ఏండ్ల యువకుడు 24 తేది రాత్రి ఎండ్రిన్‌త్రాగి ప్రాణాలు తీసుకున్నాడు. తండ్రి, భార్య, ముగ్గురు బిడ్డలు వున్నారు. యిదాగ్రస్తతే జీవిత విరక్తికి కారణమట!

చిన్న విందు

విశ్వోదయ నాటకపోటీలకు నెల్లూరుకు వచ్చిన సినీనటుడు శ్రీ యస్. వి. రంగా రావుకు, వారి సహపాఠి శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి 12 తేది రాత్రి తన గృహంలో చిన్నది, చక్కని విందుజేశారు. జమీన్ రైతును పట్టుకొ పోయి కుతికలవరకు మెక్కించారు; చిత్రరంగానికి, ప్రేక్షకుల ముట్టడికి దూరంగా, వ్యక్తిగా శ్రీ రంగా రావుగారితో ప్రశాంతంగా కొంచంసేపు మాట్లాడే అవకాశం కల్గించారు. వెరి మెని థాంక్స్!

ధాన్యం పట్టుకున్నారు

కేంద్ర సి. ఐ. డి. పోలీస్ పి. వెంకట రమణారెడ్డి ప్రభృతులు నెల్లూరులోని వెంకటరమణ రైస్‌మిల్లుమీద నిన్న దాడి చేసి 30 వేల రూపాయలు విలువగల ధాన్యం, బియ్యం పట్టుకొని, ఓనరు టి. వి. రమణయ్యను అరెస్టు చేశారట.

ఆరేమిల్లులో నిల్వవుంచుకొని బియ్యం కిలో రూపాయవంతున అమ్ముతుండిన బతా రామమూర్తినికూడా పట్టుకున్నారట.

నెల్లూరు బజారు

పాతమొలగొలుకులు	8½ క్వి.	510-00
క్రొత్తమొలగొలుకులు	,,	390-00
జి. బి.	,,	420-00
కేసర్లు	,,	300-00
ఈశ్వర్లు	,,	290-00

బారాబతి రాఫిల్ 10-వ 'డ్రా' 21-2-65

ముఖ్యబహుమతుల సంక్షిప్త ఫలితములు

2 (రెండు) మొదటి ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 1,10,000/- లు పొవ్వున
AH 4880 యం. సుబ్బయ్య - వళ్ళియూరు, తిరునెల్వేలిజిల్లా (మద్రాసు)
2 EG 2700 బి. కె. సింగు - కలకత్తా (పశ్చిమ బెంగాల్)
3 (మూడు) రెండవ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 27,500/- లు పొవ్వున
టి. నె 266, 8833 దు కోలారు (మైసూరు) : TC 5833 దిండిగల్ (మద్రాసు)
LL 5605 హౌరా (పశ్చిమ బెంగాల్)
3 (మూడు) మూడవ ప్రైజులు ఒక్కొక్కటి రూ. 13,750/- లు పొవ్వున
టి. నె ZA 7263 పీటల కనకయ్య, విజయవాడ-1 (ఆంధ్ర)
మద్రాసు-12 RT 5695 :: 2 ST 5059 పశ్చిమ బెంగాల్; మరియు 1005 వివిధ తరగతుల ప్రైజులు పంచబడినవి.
ప్రైజులు పొందినవారలుమాత్రమే సంస్థవారిచే తెలియజేయబడుదురు.

మరో గొప్ప అవకాశము 11-వ "డ్రా" 27-6-65 తేది.
మొదటి ప్రైజులు రూ. 1,10,000/- లు. పొవ్వున.

కె. సి. చారిటీస్ రాఫిల్ డ్రా 30-4-65 తేది
టిక్కెట్టు ఒకండా రూ. 1/- :: 14 టిక్కెట్లు రూ. 10/-

డి. బి. చారిటీస్ ఫండ్ డ్రా 30-4-65 తేది
టిక్కెట్టు ఒకండా రూ. 2/- :: 14 టిక్కెట్లు రూ. 21/-

కలకత్తా రేంజర్సు క్లబ్ డ్రా 24-3-65 తేది
టిక్కెట్టు ఒకండా రూ. 2/- లు.

పూర్తివివరములకు:- **N. V. ఆచారి - "శ్రీనివాస్ ట్రస్ట్"**
ట్రంకురోడ్డు (ఆఫీసు టౌనుహాలు దక్షిణపుగేటు ఎదుట) నెల్లూరు.

గూడూరు వార్తలు

పి. ఆర్. క్లబ్బు

ఈ 21 తేదిన క్లబ్బు ప్రెసిడెంటు శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారి అధ్యక్షత వార్షికోత్సవం జరిగింది.

కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి నివేదికచదువుతూ క్లబ్ తరఫున జిల్లావ్యాప్తంగా టెన్నిస్‌టోర్నమెంట్లు, ఎగ్జిబిషన్ పందెములునిర్వహించామనీ,అందులో ప్రఖ్యాత టెన్నిస్ ఆటగాళ్లు మిస్టర్ స్పియర్ (యుగోస్లావియా), యస్. పి. మిశ్రా (హైదరాబాదు), రాపివెంకటేష్, ప్రభాకర్ (మద్రాసు) పాల్గొన్నారని తెలియజేస్తూ ఆడిట్ రిపోర్టును, బడ్జెటును సమర్పించారు.

అధ్యక్షులుగా శ్రీ పి. కోటారెడ్డి, కార్యదర్శిగా శ్రీ ఎన్. సుబ్బారెడ్డి, కోశాధికారిగా శ్రీ పి. వి. రాఘవయ్య, మరొక ఆరుగురు కమిటీసభ్యులుగా, టి. వి. రామసుబ్బయ్య లైబ్రేరియన్‌గా ఎన్నుకో బడినారు.

టోర్నమెంట్స్‌లో గెల్పొందిన వారికి బహుమతులు పంచిపెట్టబడినాయి.

టెన్నిస్ సింగిల్స్:- విన్నర్: శ్రీ వి. రాజగోపాల్ (వెంకటగిరి), రన్నర్: శ్రీ లీలాప్రసాద్ (లీలామహల్, నెల్లూరు).

టెన్నిస్ డబుల్స్: విన్నర్స్: శ్రీ వి. రాజగోపాల్, నారాయణదాస్. రన్నర్స్: శ్రీ కె. అబ్రహాం, ఫ్రాన్సిస్ (బిట్రగుంట రైల్వేఇన్‌స్టిట్యూట్).

టేబిల్ టెన్నిస్:- విన్నర్: శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణారెడ్డి, రన్నర్: శ్రీ జి.శంకర రెడ్డి.

క్యారమ్స్:- విన్నర్: శ్రీ కె. గోపాల కృష్ణారెడ్డి, రన్నర్: శ్రీ ఎ. జనార్దనరెడ్డి.

కరెన్సీ దొంగతనం

మొన్న 21 తేది ఢిల్లీనుండి మద్రాసు వెళ్తున్న సదరన్‌ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో 3 వ క్లాసు స్లీపర్‌లో ప్రయాణంచేస్తుండిన శ్రీ బి. జి. కురియన్ (మహారాష్ట్ర) వద్ద రెక్సిన్‌బ్యాగులో భద్రపర్చివుంటిన రు. 3701/- కరెన్సీనోట్లను, అతని ఫొటోతో వున్నడైరీ, లెటర్‌ప్యాడ్, హెవీవెహికల్ లెర్నింగ్‌లైసెన్సు అన్నీయెవరో గమనించి దొంగిలించారు.

ట్రెయిన్ నెల్లూరు పెన్నానది బ్రిడ్జిదాటుతున్నపుడు మ్యాప్‌లో నదిపేరుచూద్దామని అప్పటివరకు చేతిలో పట్టుకొనివున్న ఆ బ్యాగ్‌ను తన సహూల్ డాల్ పైపెట్టాడట. సౌత్ స్టేషన్ దాటింతర్వాత చూసుకొంటే లేదట. కొమ్మలపూడిలో సదరన్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌ను ఆపి నెల్లూరుస్టేషన్‌కు ఫోన్ చేయించారట. తన తోటి ప్రయాణీకులు చెప్పడాన్నిబట్టి నెల్లూరులో వొకరు అలాంటిబ్యాగ్‌తో దిగారట. గూడూరు రైల్వే సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరుకు రిపోర్టుయిచ్చారట. సదరుమొత్తం తన చెల్లెలు వివాహానికై అప్పుతీసుకొని వెళుతుండినాడట. రైల్వే సబ్ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ టి. సుబ్బయ్య దర్యాప్తు సాగిస్తున్నారు.

ఈ విషయంలో పోలీస్ ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించి, ఈ చోరీని అరికట్టియడం అవసరం.

శంకరరెడ్డి కాలధర్మం

ఈనెల 3 తేది శ్రీ వేలుంబాక శంకర రెడ్డి గూడూరు నెహ్రూనగర్‌లోని వారి స్వగృహంలో పరమపదించారు. గూడూరు కోఆపరేటివ్ బిల్డింగ్ సొసైటీ వైస్‌ప్రెసిడెంటుగా చాలకాలంవుండి ఎనలేనిసేవ చేశారు. జిల్లా కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు వైస్‌ప్రెసిడెంటుగాకూడా కొన్ని సంవత్సరాలు పనిచేశారు. వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి.

—:—

'హోటల్ మంజా' వారు ఆధునాతనంగా యేర్పాటుచేసిన రూఫ్‌గార్డెన్ సెక్షన్ 'అస్సర'ను 21 తేది ప్రారంభిస్తున్న శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డి. ప్రక్కనున్న యువకుడు 'మంజా' పార్ట్‌నర్ శ్రీ కె. వి. కృష్ణారెడ్డి.

గత ఎగుమతులనుబట్టి రిజిస్ట్రేషన్ పద్ధతి

చిన్న ఎగుమతిదార్లకు తీరని అన్యాయం

—గూడూరుమైకావ్యాపారులఆందోళన

మైకావ్యాపారానికి సంబంధించి తీసుకొనబడుతున్న నిర్ణయాలు సంతృప్తికరంగా వుండడంలేదని గూడూరునుండి తరచు వస్తున్నవార్తలు తెల్పుతున్నాయి. ఇటీవల కలకత్తాలోజరిగిన మైకాఎక్స్‌పోర్టుప్రమోషన్ కౌన్సిల్ యొక్క అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిటీసమావేశంలో వొక తీర్మానం ఆమోదింపబడింది. దానిసారాంశమేమంటే గత సంవత్సరాల్లో జరిపిన మైకావ్యాపారలావాదేవీలనుబట్టి మైకాఎగుమతిదారులను రిజిస్టరుచేసినమోదు చేయాలట, ఒకే విదేశాలకు మైకానరుకు ఎగుమతిచేస్తూవున్నఎగుమతిదారులు చాలఎక్కువమంది మార్కెట్లో వున్నందువల్లవారిమధ్య అనారోగ్యకరమైన పోటీవుందని, ఈ పోటీని నివారించాలనే వాదంతో పై తీర్మానం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. కలకత్తాలోజరిగిన ఆ కమిటీలో పాల్గొన్న దక్షిణభారత మైకాగని యజమానులసంఘం గౌరవకార్యదర్శి శ్రీ యం. ఆర్. రెడ్డి యీ తీర్మానాన్ని గట్టిగావ్యతిరేకిస్తూ, తన అసమ్మతిపత్రాన్నికూడా సమర్పిస్తూ ఎగుమతిదారులను ఆ కొలతబద్దతో రిజిస్టరుచేసి, నమోదుచేయడంవల్ల, నేడు మార్కెట్‌లోవున్న వివిధ ఎగుమతిదారుల సంఖ్య తగ్గిపోవడమేగాక, ఉత్పత్తిదారులు, కొత్తవారు మైకాఎగుమతి వ్యాపారరంగంలో ప్రవేశించడానికే విఘాతం యేర్పడుతుందని వాదించారు. అంతేకాకుండా ఇప్పుడున్న కొందరు మైకాఎగుమతిదారులను రంగంనుండి మినహాయించడమేకాక మొత్తంవ్యాపారం వొకవిధమైన గుత్తవర్గంచేతుల్లోకి పోతుందని నిరసించారు.

దరిమిలా గూడూరులో శ్రీ ఉచ్చూరు బలరామరెడ్డి అధ్యక్షతనజరిగిన గూడూరు మైకావ్యాపారస్తుల, మైకాగని యజమానుల సమావేశంలో, ఆ కొలతబద్దతో మైకాఎగుమతి దారులను రిజిస్టరుచేసే పద్ధతిని తీవ్రంగా ఖండిస్తూ ప్రభుత్వానికి నిరసన తెలుపాలని, ఢిల్లీకి వొక రాయబార వర్గాన్నిపంపి తమ తీవ్ర అసంతృప్తిని వెల్లడించాలని తీర్మానించారు.

గూడూరు సమావేశంలో ప్రధానంగా వినపడిన వాదమేమంటే మైకా ఎగుమతులకు సంబంధించినంతవరకు మైకా ఎగుమతిదారులమధ్య అనారోగ్యకరమైనపోటీ వుందనడం అసత్యమే అవుతుంది. ఎందువల్లనంటె ఎగుమతికి వినియోగమయ్యే మైకానరుకులకు ప్రభుత్వమే కనిష్ఠధరలను నిర్ణయించినందువల్ల ఏ ఎగుమతిదారుడూ యీ యెగుమతిరేట్లకంటె ధర తగ్గించి అమ్మడం కానీ, తద్వారా విదేశమారక ద్రవ్య పరిస్థితిని దెబ్బతీయడంకానీ జరగడానికి వీలులేదు. శ్రీ పి. వి. సుబ్బారెడ్డి యీ వాదనను ప్రధానంగా ప్రవేశపెట్టారు. —మా. వి.

నెల్లూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

స్మాలుకాజు నెం. 674/1964

బిట్రమూరు వెంకటశేషారెడ్డి —వాది

వల్లెపు వెంకటయ్య —ప్రతివాది

ప్రతివాదికి నోటీసు:- యీ నెంబరున వాది ప్రాంసరినోటునుబట్టి నీ మీద యీ దావా చేసినందున నీకుగల ఆక్షేపణలను 27-2-65 తేది వుదయం 10 గంటలకు పై కోర్టుకు హాజరై తెలుపుకోవలెను. లేని యెడల నీ పరోక్షమందు తీర్మానించెదరని తెలుపడమైనది.

—బి. సుందరరామిరెడ్డి, వాది తరపు అడ్వకేటు.

పద్మనాభరావు-రుక్మిణీదేవి

గూడూరు ఒడ్డిత్రీ కలువూరు కృష్ణయ్యగారి కుమారుడు శ్రీ పద్మనాభరావు బి. ఏ., బి.ఎల్.కు, బావట్ల స్టేషనుమాస్టరు శ్రీ పార్వతి మృత్యుంజయుంగారి కుమార్తె సౌ॥ రుక్మిణీదేవి బి. ఎస్‌సి. కి, 14 తేది పుదయం బాపట్ల తూర్పు సత్రంలో వివాహం శాస్త్రబద్ధంగా జరిగింది. గూడూరు, నెల్లూరు, హైదరాబాదులలోని పద్మనాభరావుగారి గాఢ మిత్రబృందం ఎంతోమంది పెండ్లికి హాజరైనారు.

పద్మనాభరావు అమృతహృదయుడు. సుగుణశీలత, స్నేహపాత్రత మూర్తీభవించినవ్యక్తి. హిందూపత్రిక గూడూరు విలేఖరిగా జర్నలిస్టు జీవితాన్ని ప్రారంభించిన పద్మనాభరావు, రెప్పపాటుకాలంలో హైదరాబాదునుకూడా దాటుకొని, ఒక్క ఉరుకుతో లీగల్ విలేఖరిగా ఢిల్లీకిగంతువేయగలిగాడంటే, వృత్తిలో అతన్నిశ్రద్ధానక్తులు, సమర్థతాభినివేశాలు ఎంత విశిష్టమైనవో, గణుతింపదగినవో వూహించవచ్చు.

రుక్మిణీదేవి గుంటూరు మెడికల్ కాలేజిలో డెమాన్‌స్ట్రేటరుగా పనిచేస్తున్న విద్యావతి. పద్మనాభరావుకు అన్నివిధాలతగిన అర్ధాంగి. పద్మనాభరావు-రుక్మిణీదేవిగారల దాంపత్యం మూడుపూలు, ఆరుకాయలుగా సుఖసంతోషాలతో, శుభసార్థకాలతో విలసిల్లాలని మా ఆకాంక్ష.

వెంకటనాగలక్ష్మి- డాక్టరు వాసిరెడ్డి భరతరావు

గుంటూరుకు దత్తపోయిన నెల్లూరు మండలీయుడు, గోల్డెటుబాకో కంపెనీ వున్నతోద్యోగి శ్రీ టి. ఎస్. ఎం. గాంధీ చౌదరి బి. ఎ., ఎల్‌ఎల్. బి. గారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వెంకటనాగలక్ష్మికి; స్వర్గీయ వాసిరెడ్డి సీతాపతిగారి కుమారుడు డాక్టరు భరతరావు ఎం. బి., బి. ఎస్.కు 21 తేది విజయవాడలోని శ్రీ వెలిదండ్ల హనుమంతరాయ గ్రంథాలయ భవనంలో వివాహం వైభవోపేతంగా జరిగింది. గుంటూరు, కృష్ణజిల్లా ప్రముఖులు, నెల్లూరుజిల్లా బంధుమిత్రులు అనేకులు హాజరైనారు.

భాస్కరరావు-లక్ష్మీభారతి

విజయవాడ చిత్రవిడుదలసంస్థ విజయపిక్చర్సు అధిపతి శ్రీ చెరుకూరు పూర్ణచంద్రరావుగారితనయుడు ఆయుష్మంతుడు భాస్కరరావుకు; పునాదిపాడు శ్రీ మద్దాళి వెంకటరత్నంచౌదరి బి. ఏ. తనయ సౌభాగ్యవతి లక్ష్మీభారతికి 25 తేది విజయవాడలోని ఫిలింఛేంబర్ భవనంలో వివాహ మహోత్సవం శోభాయమానంగాజరిగింది.

శంకరయ్య - సంధ్యావళి

రాపూరు తాలూకా తమ్మలతలుపూరు శ్రీ వేలూరు ఈశ్వరయ్యనాయుడుగారి పుత్రుడు చిరంజీవి శంకరయ్యనాయుడికి; స్వర్గీయ పెమ్మసాని రంగనాయుడుగారి కుమార్తె, శ్రీ వేలూరు సంజీవయ్యనాయుడు గారి మరదలు సౌభాగ్యవతి సంధ్యావళికి, 21 తేది నెల్లూరులో ధర్మరాజస్వామి ఆలయమున పెండ్లి జరిగింది. పైకాగని యజమానులు, వ్యాపారులు దాదాపు అందరూవచ్చారు.

ఈశ్వరయ్యనాయుడు కొడుక్కు కానీ కట్నం కోరలేదట. ఎంతపాతకాలపు పెద్ద మనిషో, ఎంతమంచివాడో దీన్నిబట్టే గ్రహించవచ్చు.

ప్రమీల-అనంతపద్మనాభ రెడ్డి

పరిగొండ పంచాయతిరాజా, తోటపల్లి గూడూరు సమితి మాజీ ఉపాధ్యక్షుడు, సహృదయుడైన శ్రీ కామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి ప్రమీలకు; మాట ధాటిగా సాగించుకున్న భూస్వామి స్వర్గీయ ఈపూరు బలరామరెడ్డిగారి కుమారుడు, అడ్వొకేటు శ్రీ పద్మనాభరెడ్డికి 14 తేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో పరిణయం జరిగింది.

పెండ్లికుమారుడు అర్ధరాత్రి శ్రీ రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారి సౌధంలో ప్రత్యేకంగా వసంతైన విందుచేశారు.

సేతుమాధవరావు- చంద్రహాసిని

అడ్వొకేటు శ్రీ కనువర్తి శంకరంగారి తనయుడు, అడ్వొకేటు, ఆయుష్మంతుడు సేతుమాధవరావుకు; పెట్రోలు వ్యాపారి శ్రీ బెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసింహంగారి పౌత్రి, అంటే రాజగోపాలరావు గారి కుమార్తె, అంటే మన శివయ్య-సోదరుని కుమార్తె, సౌభాగ్యవతి చంద్రహాసినికి 25 తేది వధువుయింట కళాకాంతులతో కళ్యాణం జరిగింది.

రాజ్యలక్ష్మి-బాలసుబ్రహ్మణ్యం

గూడూరు పాతకాంగ్రెస్‌వాది, జైలుశిక్ష అనుభవించిన స్వాతంత్ర్య సైనికుడు, స్వచ్ఛందంగా హిందీ పాఠశాలను నడిపి, గ్రంథాలయాన్ని నిర్వహించి భాషాసేవ, విజ్ఞానవ్యాప్తి గావించిన జాతీయవాది, గూడూరు డివిజన్ స్వాతంత్ర్యపోరాట చరిత్రను గ్రంథస్తంచేసిన రచయిత శ్రీ గుర్రేటి వీరసుబ్రహ్మణ్యంగారు తన తనయ సౌభాగ్యవతి రాజ్యలక్ష్మిని, శ్రీ కందుకూరు కొండయ్యదేవరగారి కుమారుడు చిరంజీవి బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారికిచ్చి, 18 తేది గూడూరు కోదండరామాంజనేయ ఆలయంలో వివాహం జరిపారు.

అరోజే అచ్చటే వీరసుబ్రహ్మణ్యంగారి సోదరుడు శ్రీ వీరభద్రయ్య కుమారుడు ఆయుష్మంతుడు రవీంద్రనాథ్‌కు, కొండయ్య దేవరగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి లీలావతికికూడా పెండ్లిజరిగింది.

జగన్మోహనసింగ్- సీలావతీబాయ్

మేము 'భరలసింగ్' అనిస్వతంత్రంగా పిలుచుకొంటాము; అంటే 'జమీన్‌రైతు' మార్కెట్ విలేఖరిగా ప్రతిఫలరహితంగా, విశ్వాసపూరితంగా ముప్పైసంవత్సరాలుగా సేవచేస్తూ మాలో వొకరైన శ్రీ బాలాజీ సింగ్ కుమారుడు; అంటే జిల్లాపరిషత్తు రిజిష్టర్ ఆఫీసరు' (ఆయనను బి. వ. సర్వస్వం అనికూడా అంటారు.) శ్రీ కుబేర్ సింగ్ సోదరుడు చిరంజీవి జగన్మోహనసింగుకు, గూడూరు శ్రీ. శే. మనోహరసింగ్ కుమార్తె సౌభాగ్యవతి సీలావతిబాయ్‌తో 18 తేది నెల్లూరులో పాణిగ్రహణం జరిగింది.

అర్ధరాత్రి పెండ్లి అయినా అహూతులు అసంఖ్యాకంగానేవచ్చారు. ఆనం సంజీవరెడ్డి-వెంకటరెడ్డిగారలు స్వయంగాహాజరై ఆశీర్వాదాలు అందజేసారు.

పెనుబోలు ప్రసాద్ - కుమార్ పెండ్లిండ్లు

నెల్లూరు నవాబుపేటవాసి, పాతిక కేతాబ్దంక్రితమే వైసఛైర్మన్‌గిరిచేసిన మునిపల్ రాజకీయ వృద్ధుడు, కాంగ్రెస్ వాది, పి.సి. అభిమాని శ్రీ పెనుబోలు సుబ్బయ్య తన యిద్దరు కుమార్తెకు పక్షం వ్యవధిలో పెండ్లిండ్లుచేసి, బరువు బాధ్యత తగ్గించుకున్నారు.

ప్రథమ పుత్రుడు శ్రీ సత్యాగహ ప్రసాద్ ఎం. ఏ., బి., డాక్టరు జి. బి. రామారావు పుత్రిక సౌభాగ్యవతి సరళకి యనసి., కి 7 తేది మద్రాసులోను-

రెండవ కుమారుడు చిరంజీవి యోగానంద శివకుమార్‌కు, కడపజిల్లా వల్లూరు శ్రీ టంగుటూరు చినసుబ్బయ్యగారి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి సుజాతకు, 21 తేది నెల్లూరులో-

వివాహాలు జరిగాయి. పెద్దకుమారుల పేర్లుచూస్తే, శ్రీ సుబ్బయ్యగారి రాజకీయ-ఆధ్యాత్మిక సమన్వయదృష్టి గోచరిస్తుంది.

శ్రీనివాసులురెడ్డి-సౌదామిని

గూడూరు మైకావ్యాపారి శ్రీ నన్నవ రెడ్డి సుందరరామరెడ్డిగారి కుమారుడు శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డికి, గూడూరు రాజకీయ-రైతుప్రముఖుడు శ్రీ యర్రంరెడ్డి లక్ష్మీనారాయణరెడ్డిగారికుమార్తె సౌభాగ్యవతి సౌదామినికి 3 తేది గూడూరులో పరిణయ మహోత్సవం జరిగింది.

కావలి కబుర్లు

(5 వ పేజీతొరవ)

కుంటూ జిల్లాపరిషత్తు హైస్కూలువద్దకు రాగా హెడ్మాస్టరు పూలమాలవేసి జ్యోతిని స్వీకరించి, మీటింగుహాలులో ప్రజల దర్శనార్థం ప్రతిష్ఠించారు. జ్యోతిరాక సందర్భంలో ఆరోజు విద్యాలయాలన్నీ మూసి వేయబడినవి. సాయంకాలం శ్రీ సంజీవరెడ్డి అధ్యక్షతనసభ జరిగింది. రాత్రంతా వినోద, హరికథ, వచన కార్యక్రమాలు నిర్విరామంగా జరిగాయి. ఆరాత్రి, మరు పుదయం చక్కా సత్యనారాయణగుప్త, చక్కా చెన్నసుబ్బయ్య, గోనుగుంట నరసింహులుశ్రేష్ఠి, ఓరుగంటి సోదరుల అధ్యర్యంలో 1500 మందికి అన్నదానం జరిగింది. కావలిలో జవహర్‌జ్యోతికి లభించిన స్వాగత సత్కారాలు రాష్ట్రంలో ఎచ్చటా చూడలేదంటూ, ఈ ఏర్పాట్లుచేసిన శ్రీ అయ్యపరెడ్డిని జ్యోతివెంట వచ్చిన పెద్దలు అభినందించారు.

భక్తిపురస్సరంగా జవహర్ జ్యోతి వుత్సవంజరుగుతుంటే, అందులోపాల్గొన్న విద్యార్థుల ప్రవర్తన జుగుప్సాకరంగా వుండినది. ఆర్. డి. ఓ., అయ్యపరెడ్డిగారలు జోక్యం కల్గించుకొని మందలించవలసి వచ్చింది. విద్యార్థులు చదువుకంటే ముందు సత్ప్రవర్తన అలవరచుకోవడం అవసరం.

• • •

హిందీ వ్యతిరేకోద్యమం ప్రశాంతంగా జరిగిపోయింది. 12 తేది కాలేజి విద్యార్థులు మాత్రం సమ్మెజేసారు. 13 తేది కళాశాల తోకలిపి అన్నివిద్యాసంస్థల సమ్మెతో పాటు, టవునులో పూర్తిహర్తాళ్ జరిగింది. బస్సులను ఆపి, హిందీవ్యతిరేక నినాదపు బోర్డులు అంటించారు. సాయంత్రం సభ జరిగింది. 15 తేదినుండి విద్యాసంస్థలన్నీ మామూలుగా పనిచేస్తున్నవి.

12 తేది సమ్మెకు కళాశాల విద్యార్థులు ఏర్పాట్లలో మునిగివుంటే, రెక్టార్ శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు 11 తేది మధ్యాహ్నం మద్రాసుకు బయలుదేరి పోయారట. విశ్వోదయ విద్యార్థులు బుద్ధిమంతులనే నమ్మకం వుండివుంటుందేమో!

• • •

విశ్వోదయలో ఇటీవల రెండు టేప్ రికార్డులు, ఒక టైప్‌రైటరు, ఒక టేబిల్ ఫ్యాన్, మైక్‌సెట్టు వగైరాలు దొంగగ్రస్తమైనవట. వీటివిలువ వేలరూపాయలలో వుంటుంది. ఈ దొంగతనాలనుగూర్చి ఏమైనాదర్యాప్తు జరిగిందా?

• • •

22 తేది కావలికి విచ్చేసిన ఎండోమెంటు కమీషనరు శ్రీ జి. నారాయణ శ్రేష్ఠిని, ఆర్యవైశ్య సంఘంవారు కన్యకాపరమేశ్వరి ఆలయంలో చందన తాంబూల ఫల పుష్ప వస్త్రాదులతో ఘనంగా సన్మానించారు. శ్రీ చక్కా సత్యనారాయణగుప్త సన్మానపత్రం సమర్పించారు. శ్రీయుతులు కేసరి సుందరరామశర్మ, వై. బి. ఆళ్వారుశెట్టి, ఎజా. ఆర్. కుమారస్వామి, గోనుగుంట నరసింహంశ్రేష్ఠి, అనుమలశెట్టి వెంకటేశ్వర్లు ప్రభృతులు వుపన్యసించారు.

శ్రీ టి. పద్మనాభరావు-సౌభాగ్యవతి రుక్మిణీదేవి

ఒంగోలు

(5 వ పేజీ తొరవ)

ప్రిన్సిపల్ జిల్లామునిసిఫ్ శ్రీ బి. నర్సింగరావు విచారించి, వెంకటస్వామి ఎన్నికను రద్దుచేస్తూ 15 తేది తీర్పుజెప్పారు.

• • •

తెనాలి తాలూకా పెడపర్తి పాలెంవాసి సుబ్బారావు అనురైతును మారణాయుధాలతో వెదకించి, అచ్చటున్న పసువునిల్వలను బలవంతంగా ఎత్తుకొనిపోయారని, అగ్రామం పంచాయతీఅధ్యక్షుడు మార్పేతు సుబ్బరావు వగైరా 6 మందిమీద మోపబడిననేరాన్ని, ఒంగోలుఅసిస్టెంటు సెషన్సు జడ్జి శ్రీ ఎం. ఎ. హకీంగారు విచారించి, నేరం రుజువుకాలేదని అభిప్రాయపడుతూ, కేసును త్రోసివేస్తూ 15 తేది తీర్పు చెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుపక్షంగా అ. వ. ప్రా. శ్రీ గాదంశెట్టి సత్యనారాయణ; ముద్దాయిల పక్షంగా శ్రీ సుంకర దశరథరామరెడ్డి (ఒంగోలు), శ్రీ వై. సుబ్బారావు(తెనాలి) వాదించారు.

• • •

మద్దిపాడుసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ మోపర్తి పున్నయ్యచౌదరి పుత్రిక సౌభాగ్యవతి సుశీలకుమారికి, నాదెండ్లవాసి శ్రీ జొలాది సుబ్బయ్యకుమారుడు శ్రీ నారాయణరావుకు కొలచనకోటగ్రామంలో 19 తేది వైభవంగా వివాహంజరిగింది. జిల్లా కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు శ్రీ రొండా నారపరెడ్డి, శాసనసభ్యుడు డాక్టరు బి. వి. ఎల్. నారాయణ, ఒంగోలు కమీషనరు శ్రీ సి. సీతారామయ్య ప్రభృతులు వివాహానికి హాజరైనారు.

ఒంగోలు సీతారాం పిక్చర్‌ప్యాలెస్ యజమాని శ్రీ శృంగారపు శేషయ్యనాయుడు కుమార్తె సౌభాగ్యవతి ఇందిరాదేవికి; నెల్లూరువాసి, హైదరాబాదు మైకా వ్యాపారి శ్రీ ముకుందల నారాయణకుమారుడు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంకు 19 తేది తిరుపతిలో పెండ్లి జరిగింది.

నెల్లూరు పరిస్థితి

(ఎందవటి పేజీతొరవ)

హైస్కూలు హెడ్మాస్టరు శ్రీ రామస్వామి రావు తాము, తమ విద్యార్థులు ఎల్లవేళలా ప్రభుత్వ పక్షంగా నిలువగలమని హామీ యిచ్చారట.

రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆదేశానుసారం ప్రతిచోట ఇలాంటి సమావేశాలు, హెచ్చరికలు జరిగినట్లుంది.

నెల్లూరులో గతవారంలో అరెస్టుచేసిన 90 మందినికాక; పోలీస్ 21 తేది మరొక 18 మందిని అరెస్టుచేసి, వారిమీద క్రి. ప్రొ. కో. 107 సెక్షన్ క్రింద ఆర్.డి.ఓ.వద్ద కేసులుదాఖలు చేసిందని, విచారణకు 27 తేదికి వాయిదా వేయబడివున్నదని తెలుస్తున్నది.

గతవారంలో అరెస్టుచేసి 90 మందికి మార్చి 3 తేది వరకు రిమాండు యివ్వబడివున్నది. వీరిలో కొందరిని జామీనుమీద విడుదల చేయవలసిందిగా దరఖాస్తులు పెట్టబడి, విచారణజరిగి, మేజస్ట్రేటుగారిచే నిరాకరింపబడినవట.

14 తేది పోలీస్‌కాల్పుల్లో గాయపడి, హాస్పిటల్‌లో చికిత్సపొందుతున్న వారం దరూ కోలుకుంటున్నారు. వీరిలో ఎవ్వరికీ ప్రాణాపాయంలేదు. లాఠీదెబ్బల గాయాలతో చేర్చబడిన దొరైరాజ్ మాత్రం హాస్పిటల్‌నుండి డిశ్చార్జిచేయబడి, పోలీస్‌చే అరెస్టు గావింపబడినట్లు తెలుస్తున్నది.

పోలీస్ విచక్షణారహితంగా అరెస్టులు గావించిందని; అరెస్టుచేసినవారిని హింసిస్తున్నదని కమ్యూనిస్టులు ఒక కరపత్రము, వారి అధ్వర్యాననేవున్న రిక్షాకార్మికసంఘం ఒక కరపత్రము వేశారు. శాసనమండలి సభ్యుడు శ్రీ సింగరాజు రామకృష్ణయ్యగారు ఈ విషయంలో పోలీస్ సూపరింటెండెంటు వద్దకు రాయబారం పోయివచ్చారట. కమ్యూనిస్టు పక్షం పోలీస్‌ను ఈ విధంగా నిందిస్తుంటే, రాజకీయాలతో సంబంధంలేని ఒకవ్యక్తి మాతో యిలాఅన్నాడు- "టవునులో రౌడీ వర్గాలనేవాటిని పోలీస్ పట్టివేసింది. పోలీస్ యింతనూటిగా, కరెక్టుగా వారిని గుర్తించగలగడం, పట్టివేయగలగడం ఆశ్చర్యం కల్గిస్తున్నది. ఇది నిజంగా అభినందించదగిన విషయం." రాజకీయదృష్టిలేనివ్యక్తి వెలిబుచ్చిన ఈ అభిప్రాయానికి విలువివ్వక తప్పదుగదా!

పోలీస్ యింకా కొంతమందికొరకు గాలిస్తున్నట్లున్నది. —మా.వి.

సవరణ

గతవారం 'జమీన్‌రైతు' 4 వ పేజీ జనవాణి శీర్షికలో "క్రొత్తకాంగ్రెసువాది అభినందనలు" క్రింద లేఖకునిపేరు తప్పుపడింది. వ్రాసినవారు రాజ్యసభసభ్యుడు శ్రీ కె. వి. రఘునాథ రెడ్డిగారని గమనించవలసిందిగా ప్రార్థన. —సం. జ. రై.

విజయనగరం డి॥ ము॥ కోర్టులో

బద్దిఅప్పడు —వాది (డి॥ హో॥)
సారికే సూరప్పడు —ప్రతివాది (జె. డి.)

విశాఖపట్నం జిల్లా, విజయనగరం తా॥ గూడెం మధురపునపురెడ్డిపేట గ్రామం పట్టా నె 860 రు S. No. 317/10 పూరా నెంబరు యె 0-21 ట్లు జె. డి. తా॥ మెట్టభూములు వేలం యిస్తియారు షరతులకులోబడి 8-3-65 తేదిన వేలం 11 గంటలలగాయతు బాటకును. నక్కా కు పాటకు రూ. 230 లు.

—జె. సత్యనారాయణ, అడ్వకేటు.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

M Sc. Suit No. 3402 of 51

E. P. No. 149 of 62

వి. ఆర్. సుబ్బస్వామి అప్పా —వాది.
జి. శంకరరెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీ మొత్తం వగైరా లు రాబట్టుకొనగలందులకుగాను ప్రతివాది తా॥ షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తులను 22-3-65 తేదిన వ. గ. లు 11 గంటలకు కోర్టువద్ద బహిరంగముగా వేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరుజిల్లా సూళూరు పేట తా॥ గ్రద్దగుంట గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవముగల భూములు వివరములు:-

పట్టా నెం.	సర్వే నెం.	విస్తీర్ణం యం—ట్లు	మాగాణి లేక మెట్ట
178	193/2	0—32	మెట్ట
,,	196/6	1—10	,,
,,	267/12	0—40	,,
,,	253/4	0—09	మాగాణి
,,	273/2	0—20	,,
,,	273/13	0—30	,,

సుమారు క్రయం రూ. 5000/- లు.

—వి. రామారావు. అడ్వకేటు.

తణుకు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 326 of 62 E.P. 169 of 64

పోతుల లక్ష్మీకాంతమ్మ —వాది.
గుణ్ణం మాణిక్యం —ప్రతివాది.

వేలంవాయిదా 22-3-65

పడమర గోదావరిజిల్లా, తణుకు తా॥ తణుకు సబ్ డివిజన్‌లో చేరిన వేల్పూరు వంటాయిటి తాలూకు 3 వ నెంబరు వార్డులో వున్న Asst. No. 733, Door No: 35/25 గల పాతనివేశనస్థలం పెంకుటింటికి హద్దులు:-

1-వ అయిటము: [తూ] అనలువినహా స్థలం 7 గ॥ [ప] చంద్రుడు వెంకన్నగోడ 7 గ॥ [ఉ] రాజవీధి 11⅓ గ॥ [ద] 2-వ అయిటమున్ను; బోడపాటి వెంకన్నస్థలం 11⅓ గజలు. యీ హద్దులమధ్య చ॥ గజలు 81⅓ న్నూ, 2-వ అయిటము: [తూ] సింహద్వారపు పోలు 8/9 గజలు [ప] చంద్రుడు వెంకన్నగోడ 8/9 గజలు [ఉ] 1-వ ప్రతి 7⅓ గజలు [ద] యీ ప్రతికిన్ని, బోడపాటి వెంకన్న యింటికిమధ్య వుమ్మడి సరిహద్దుగోడ 7⅓ గజలు. ఈ హద్దులమధ్య 6 14/27 చ॥గజలు. వెరసి 2 ప్రతులు తాలూకు 88 5/27 చ॥గజలు స్థలమున్ను యిందులోని పెంకుటిల్లు; పైకప్పు; తలుపులు; ద్వారబంధములు వగైరాలు సహా యున్నూ- షరా:- సదరాస్థులు 22-3-65 తేదిన హైకోర్టువారియెదుట సి ప్పే ది గా వేలం వేయబడును.

—వి. విశ్వేశ్వరరావు, అడ్వకేటు.

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 121 of 64 O.S. 175 of 58

ముత్తంగి జగ్గారావు —వాది.
బొమ్మల వద్దరాజు —ప్రతివాది.

హైకోర్టులో 16-3-65 తేది వుదయం 11 గంటలంగాయకు ప్రతివాది తాలూకు షెడ్యూలు ఆస్తి యిస్తిమూరం షరతుల ప్రకారం వేలం వేయబడును. వివరములు వాది అడ్వకేటు ఆఫీసులో తెలుసుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు:- రాజమండ్రి తా॥ ముగ్గళ్ల గ్రామంలోని ప్రతివాదియొక్క స్వాధీన హక్కుభుక్తములోయున్న సర్వే నె 147 దలో దక్షిణపు వైపు యం 2-06 ట్లుకు హద్దులు: [తూ] అరివేల్లి సత్యనారాయణ భూమి [ద] గద్దం ధర్మరాజు భార్య మల్లాలు భూమి మరియు గద్దం వేంకట రామన్నభూమి [ప] రుద్రం గంగన్న భూమి [ఉ] ముత్తంగి జగ్గారావు భూమి యీ హద్దుల మధ్యస్థమయిన యం 2-06 ట్ల భూమి.

—ఆర్. శేషాచలారావు, అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

నెల్లూరు లలితకళావిలయం

నాటకల్లో కుస్తీ పోటీలు జరిపింది
పెద్దపెద్దవార్ల పిలవనంపి
సిగ్గువేల్పు మొన్న నెల్లూరుటౌనాల్లో
కళ్ళులిద్చినారు గొప్పస్కీము!

కళలనాదరించె కాలమ్ము సమయమ్ము
అంతరించిపోయె కొంతవరకు
నిన్న నేడు బొన్నా నెల్లూరుబస్తీలో
అంకురించె, కొద్ది ఆశపాటు.

అంజలమ్మగానొ ఆ భానుమతిగానొ
పుత్తె జమునగానొ పూర్వమేను
వంటినిండ డబ్బె యింటినిండాడబ్బె
కవిగ బుట్టినాను ఖర్మగాలి!

మన ప్రధాని

మన్నవరాని శాస్త్రి మర్యాద జాదార
సరిగబట్టలిర్చి సత్కరిస్తె
పిడుగొండలోడు, పింకొంప మునిగిందొ
తీసుకోని తాను తిప్పికొట్టె!

నెల్లూరుపోలీసు

కళ్ళుమూసుకోక నెల్లూరుపోలీసు
చెయ్యిజేసుకోని చేసెదేంది?
మందిదెబ్బలేదు మనప్రజాస్వామ్యంలో
ముప్పుకొనది అడుగు ముందుకేస్తె!

మందుసందువుంది, వందల క్లబ్‌వుంది,
మాటుమాటువుంది బుట్టవుంది,
ముందు నుయ్యి వెనుక గొయ్యి పోలీసోరి
బ్రదుకు కొలువు అమిత బాధాకరము!

సూళూరుపేట చెంగాళమ్మ

తరతరాలనుండి తల్లి చెంగాళమ్మ
అంపె పేరు అసలు ఆదిశక్తి
ఆర్. యల్. రెడ్డిగారు అమెగ్గ మూడేలు
పట్టిలేసినాడు ప్రపథంలో!

తృప్తిలేదు పైన తిన్నిల్లు వాసాలు
యెంచుతారు ప్రజలు కెంతబెట్ట
సుఖములేదు, దాంతొ మావు వేల్పులవ్రైవు
మార్చుకోకపోతె మార్గమేమి?

ఫోటోగ్రాఫర్

అంతొ అంతొ యిస్తె సంతోషపడుతాడు
జాను కాదనడు అప్పజెడితె,
పాయ్యి సిపుపెంట్ని తియ్యించుకో ఫోటొ
పేరు 'ఎత్తిరాజు' పెద్దచెయ్యి.

స్వతంత్ర పార్టీ

అంచనేసినాడు ఆచార్య రంగన్న
సూర్లకొలదిసీట్లు పార్లమెంట్లొ
వచ్చెయెన్నికల్లో వస్తాయి తమకంచు
ముందుగానె, మళ్లి మొదిలికొచ్చె!

— —

కేరళ ఎన్నికలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

న్నారు. సోషలిస్టులు, తిరుగుబాటు కాంగ్రెస్‌వారులు, తదితరులు, సహితం కాంగ్రెసుకన్నా కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులు పైనా విషయంలో సరిఅయిన పద్ధతిని అనుసరించక దేశ స్వాతంత్ర్యానికి ఉపద్రవాన్ని కాంగ్రెసు తెచ్చిపెట్టిందని నిందిస్తున్న యీ వర్గాలు ఇప్పుడు కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకంగా అతివాద కమ్యూనిస్టులతో ఎన్నికలలో నర్దుకొనేస్థితికి వెళ్ళడానికి కారణం ఏమయి వుండాలనేది ఇచ్చట తీవ్రచర్చగావుంది.

ప్రజాస్వామ్యం, స్వాతంత్ర్యం, దేశ రక్షణ అనేవి పార్టీసమస్యలుకావని, అవి దేశంమొత్తం, జాతిమొత్తం సమస్యలని, వాటిరక్షణకు ఏఒక్క పార్టీ వంటరిగాచేయగలిగింది బహుస్వల్పమని, కావున కాంగ్రెసు కనీసంయీ ప్రధానసమస్యలపరిష్కారానికైనా, చైనాదాడితోనైనా హెచ్చరికపడి నిర్దుష్టమైన, స్పష్టమైన జాతీయ, అంతర్జాతీయ విధానములతో దేశాన్ని చైతన్యయుతం చేసివుంటే, ప్రజలలో తగినంత జాగరూకత కలిగించివుంటే కమ్యూనిస్టులతో కలవడానికి యీపార్టీలు సాహసించి వుండవని ఇచ్చటపరిశీలకుల అభిప్రాయం. "విదేశ రాజకీయాలలో అలీనవిధానమని, ఎట్లా భారతదేశం వంటరయిపోతుందో కేరళలో ఒంటెత్తుగడతో అందరినీ దూరం చేసుకుంది కాంగ్రెసు" అన్నాడొక విదేశ పత్రికావిలేఖరి ఇచ్చట.

పార్టీలుగా కాంగ్రెసు, అతివాదకమ్యూనిస్టులు, మితవాదకమ్యూనిస్టులు పెద్దవి. మిగిలినవి అచ్చటచ్చటా కొంతబలంవున్నా అనుకోతగినవేమీకాదు. ఉన్న వాటిల్లో ముస్లింలీగ్ పాతమలబారు ప్రాంతంలో సముద్రతీరాన వునాదులున్న పార్టీ (అంతా చేపలుపట్టేవృత్తి). తిరుగుబాటు కాంగ్రెసు రెండుజిల్లాలలో కొంతబలం కలిగివుంది (కాథలిక్ క్రిష్టియన్‌ప్రాంతం). సోషలిస్టులు (యస్. యస్. పి.) తిరువాన్కూరు ప్రాంతంలో గతంలో కొంతబలం వుండినా, ఇప్పుడది అంతబలమని అనలేము. ఆర్. యస్. పి.కి (విప్లవసోషలిస్టు పార్టీ) కొన్ని కార్మికసంఘాలు, పట్టణాలలో కొన్నివార్డులు పునాదులైనా అంత లెక్కలోలేదు. ఇక మలనాడ్‌కర్షక సంఘం, తొటిలాడిపార్టీ అనేవి ఒకప్పుడు ప్రసిద్ధిచెందిన కేథలిక్‌మతగురువు ఫాదర్ వేదకన్ (కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకి)పార్టీలకు మలనాడు ప్రాంతంలో కొద్దిబలంతప్ప వాటికేమీ రాజకీయప్రాధాన్యతలేదు. ఇవిగాక యీఎన్నికలలో అఖిలభారతపార్టీలువాటి శాఖలను తెరిచాయి. స్వతంత్ర, జనసంఘ్, ఫార్వర్డ్‌బ్లాక్, రిపబ్లికన్‌పార్టీలు రంగంలోకి వచ్చాయి.

కాంగ్రెసు 133 స్థానాలకు పోటీ చేస్తుంది. దీనితర్వాత అతివాద కమ్యూనిస్టుపార్టీ 80 స్థానాలకు పోటీచేస్తుంది. వీరిలో41మంది జైళ్లలోవుండి అభ్యర్థులుగా నిలబడినారు. పచ్చి కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులైన సోషలిస్టులను 35 స్థానాలలోవీరుబలపరుస్తున్నారు. అల్లాగే వేదకన్‌పార్టీవారిని 20 చోట్ల బలపరుస్తున్నారు. అల్లా యిదొక ఫ్రంటు. వీరుగాక ముస్లింలీగ్‌ను లోపాయికారిగా యీఫ్రంట్ బలపరుస్తూంది. మితవాద కమ్యూనిస్టులు, ఆర్. ఎస్. పి., కొంతమంది తోటి బాటసారులుకలిసి ఒకఫ్రంటు. వీరు 106 స్థానాలకు పోటీచేస్తున్నారు. తిరుగుబాటు కాంగ్రెసు (కేరళ కాంగ్రెసు) వారు బలపరచే స్వతంత్రులు కలిసి 76 స్థానాలకు పోటీ. ముస్లింలీగ్ 33 సీట్లకు పోటీచేస్తూంది. తిరుగుబాటు కాంగ్రెసు, సోషలిస్టులను, ముస్లింలీగును బలపరుస్తూంది. అంటే సోషలిస్టులు, ముస్లింలీగు అదృష్టవంతులయ్యారు. వీరిని అతివాదకమ్యూనిస్టులు, తిరుగుబాటు కాంగ్రెసువారు బలపరుస్తున్నారు. అతివాదులు అధికారానికిరావాలన్నా లేక తిరుగుబాటు కాంగ్రెసువారు అధికారములకురావాలన్నా యీ రెండుపార్టీల సహకారం అవసరం కావున యిద్దరూ వీరిపైన ఆధారపడి బలపరుస్తున్నారు.

మితవాదులకూ, అతివాదులకూ 60 సీట్లలో పోటీవుంది. రిపబ్లికన్‌పార్టీ 20, జనసంఘ్ 20, స్వతంత్ర 14, ఫార్వర్డ్ బ్లాక్ 20, అనేకమంది ఇండిపెండెంట్లు పోటీచేస్తున్నారు. ఈ పార్టీలకు యేమీ రాదంటే సరిపోతుంది. ఆర్. ఎస్. పి., సోషలిస్టులకు అతివాద, మితవాద కమ్యూనిస్టుల మద్దతులేకుంటే యీసారి అవి అదృశ్యమయివుండేవని యిచ్చట విషయజ్ఞుల అభిప్రాయం. ఎవరి సహకారం లేకుండా ఎవ్వరైనా 10 స్థానాలు సంపాదించగలిగేది ముస్లింలీగ్. ఇప్పుడు దానికి 13 వరకూ రావచ్చునంటున్నారు. 60 స్థానాలలో అతివాద, మితవాదకమ్యూనిస్టులా, ఇంకెవరెవరో పోటీవుంది కావున ఆ స్థానాలలో మెజారిటీ, అంటే 40 స్థానాలు కాంగ్రెసు సంపాదించవచ్చునని, ఇతరప్రాంతాలలో 20 స్థానాలైనా వస్తాయని, ఎలాగూ కొందరు ఇండిపెండెంట్లు గెలుస్తారని, లేక అప్పుడు తిరుగుబాటు కాంగ్రెసుతోకలిసి మంత్రివర్గం ఏర్పరచవచ్చుననే ఆశ కాంగ్రెసువర్గాలలోవుంది. కాని యిది కేవలం ఆశమాత్రమేగాని, ఆధారంలేదేమోననిపిస్తుంది. అంతేగాదు, మితవాదకమ్యూనిస్టులు, కాంగ్రెసువారు లోపాయకారి ఒడంబడికతో కాంగ్రెసు దగ్గర ధనంతీసుకొని అతివాదులపై పోటీచేసి ఓట్లుచీల్చుతున్నారని, తాము గెలవలేనిచోట్ల వారిఓట్లను రహస్యంగా కాంగ్రెసుకుయిచ్చే మాటపట్లుకూడా వున్నాయనే అతివాద, సోషలిస్టు, లీగు ప్రచారం ముమ్మరంగా సాగుతూంది. అలాగే అతివాదపార్టీ చైనాఏజంటని, దానికి చైనాధనం దిరివిగావచ్చిందని, అధికారమునకు వస్తే చైనాకు కేరళ పునాదిఅవుతుందని, గోడలపైన మావుసేటుంగ్, చౌఎన్‌లైలు అతివాదులకు ఓట్లిమ్మనిచెప్పేపోస్టర్లు, అధికారమునకురాగానే కొంతమందిని చంపుతామనే వుత్తరాలువ్రాయటంలాంటి విషయాలెన్నో వారిపైన వినిపిస్తున్నాయి.

కమ్యూనిజం, దానిస్వభావం, ఆచరణ, చైనాకు యీదేశం బలిఅయితే రానున్న పరిస్థితి చెప్పేవారేకనుపించరు. ఎవరైనా వున్న విషయాలుమాట్లాడితే రష్యాకు కోపంవస్తుంది కావున కమ్యూనిజాన్ని ప్రస్తావించకుండా మాట్లాడండనేతరహాలో ఎన్నికల ప్రచారంనడుస్తుంది. ప్రజలలో ఎందుకనో వూహించినంత వుత్సాహం కనుపించదు. కాంగ్రెసువారు తిరువాన్కూరులో 10 వేలమందితో వూరేగింపు తెస్తే, మరునాడు తిరుగుబాటు కాంగ్రెసువారు అంతకన్నా పెద్దవూరేగింపు నడిపారు. మూడవరోజు త్రిచ్చూరులో అతివాద కమ్యూనిస్టులు యీ రెండింటికన్నా పెద్దవూరేగింపు నడిపారు. వీటినిబట్టి ఏమీ చెప్పలేము.

మితవాదులు ఎంతచేసినా అతివాదులకు కొంతవరకే నష్టంచెయ్యగలరు. నిజంగా యీదఫా వీరుకలిసివుంటే పరిస్థితి వేరుగావుండేది. ఏమయినా అతివాదులకు 30నుండి40వరకూ సీట్లురావచ్చునని, మితవాదులూ వారిమిత్రులకూకల్పి 10 లేక 13 రావచ్చునని, లీగు12అని, తిరుగుబాటు కాంగ్రెసు15నుండి20రావచ్చునని, సోషలిస్టులకు10రావచ్చునని, ఇండిపెండెంట్లు 30 రావచ్చునని, కాంగ్రెసుకు 35 నుండి 40 రావచ్చునని నిపుణుల అంచనాలు. ఈ లెక్కప్రకారంచూస్తే ఎవరుప్రభుత్వం ఏర్పరచక తిరిగి ప్రెసిడెంటు పరిపాలనవస్తుంది. నిజానికి కేరళప్రజలు అది వాంఛించుతున్నారు.

కాని అతివాద కమ్యూనిస్టు నాయకుడైన నంబూద్రిపాదు యీసారి మహోత్సాహంగా తయారయ్యాడు. సోషలిస్టు, తిరుగుబాటుకాంగ్రెసు, లీగుకలిసి మంత్రివర్గం ఏర్పరుస్తానంటే బలపరుస్తాడు. లేక మితవాద కమ్యూనిస్టులు మంత్రివర్గం పెడతామంటే బలపరుస్తాడు. ఈక్రమంలో మితవాదులుఅతివాదులనుబలపరచకతప్పదు. కావున పరిస్థితి ఎలావుంటుందో వూహించలేము. కాంగ్రెసు, కేరళ కాంగ్రెసు, సోషలిస్టులు, లీగుకలిసినా మంత్రివర్గం ఏర్పడవచ్చు. మంత్రివర్గాలు రావడంపో వడంకన్నా దేశాన్ని ఎదిరిస్తున్న తీవ్రప్రమాదములకు వ్యతిరేకంగా స్వాతంత్ర కాముకులను, జాతీయ, ప్రజాస్వామ్యశక్తులను విశాలప్రాతిపదికపై కాంగ్రెసు ఏకంచేస్తేతప్ప కేరళకు ఎప్పుడూ మోక్షం వుండనేరదు. అంతేకాదు. దేశానికే నేడట్టి విశాలవిధానం అవసరమని కేరళ పాఠం నేర్పవచ్చు.

కాంగ్రెసునాయకుడు శంకర్‌కు బలమైన పోటీ (జైలులోవున్న అతివాద కమ్యూనిస్టునాయకుడు అనురుద్దన్)వుంది. నంబూద్రిపాద్‌పై మితవాదఅభ్యర్థి, కాంగ్రెసు, జనసంఘ వగైరాలపోటీ. గత కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గంలో మంత్రులైన దంపతులు థామస్ మితవాదఅభ్యర్థిగా, ఆయనభార్య గౌరి అతివాదఅభ్యర్థిగా పోటీ చేస్తున్నారు. నాయర్‌సొసైటీ కేరళలో బలమైనసంస్థ. దానినాయకుడు, కమ్యూనిస్టుప్రభుత్వమును పడగొట్టను విమోచనోద్యమాన్నినడిపిన సూరుపిండ్లవృద్ధుడు మన్నాత్ పద్మనాభన్ తిరుగుబాటు కాంగ్రెసును బలపరుస్తున్నారు. ఎన్నికలవిధానంతో విసుగెత్తినకొందరు అన్నిపార్టీల నుండి రాజీనామాలుఇచ్చారు. కాని అవేమీ అనుకోదగిన మార్పుతెచ్చేట్లులేదు.

పంచాంగం

పంచగ్రహకూటమ్

మార్చి 2, 3, 4 తేదులు కుంభరాశి యందు రవి, చంద్ర, బుధ, శుక్ర, శనులు సంచారము.

ఫిబ్రవరి తిథులు

27 శని	ఏకాదశి	ఉ. 7-58 గం.వ
28 ఆది	ద్వాదశి	ఉ. 10-06 గం.వ

మార్చి తిథులు

1 సోమ	త్రయోదశి	మ. 12-15 గం.వ మహాశివరాత్రి
2 మంగళ	చతుర్దశి	మ. 1-44 గం.వ
3 బుధ	అమావాస్య	మ. 2-56 గం.వ
4 గురు	ఫాల్గుణ శుద్ధ పాడ్యమి	మ. 3-37 గం.వ
5 శుక్ర	విదియ	మ. 3-54 గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

— —

మిద్దెయిల్లు అమ్మకం

రంగనాయకులపేట వార్డు8,డోరు 217 నెంబరుగల నాయిల్లు షుమారు 19 అంకణములు మిద్దెయింటిని షుమారు ముప్పైవేలరూపాయలు ఖరీదు ముందు వెనుక ఖాళీజాగా అన్నివసతులు కలిగిన యిల్లు అమ్మబడును. వలయువారు పై అడ్రసుకు వ్రాసి వివరములు కనుగొనవచ్చును.

—కె. వరదాచార్యులు.

ప్రకటన

ఇందుమూలమున, యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా, నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరు తాలూకా, ఇందుకూరుపేటగ్రామం సర్వే నె 864 రులో, లేటు దివ్వుకుల ఆదిలక్షమ్మకు చెందిన మాగాణి భూమి యం 1-50 ట్లు, నెల్లూరుటవును, వుస్మాన్‌సాహెబుపేటలో, సదరు ఆదిలక్షమ్మకు చెందిన యిల్లు, ఆమె మరణానంతరము నాకు హక్కు ఆయి వున్నవి. సదరు మాగాణి భూమిని, యింటిని, మాకు గిట్టనివారు విక్రయము చేయదలచినట్లు తెలిసినది. ఆ మాగాణి భూమిని, యింటిని ఎవరు కొనరాదు. అట్లుకాక, విక్రయము చేసికొనినపక్షములో నేర్పడు వ్యవహార చిక్కులకు వారు బాధ్యులు కాగలరు.

—వేమూరి పుల్లయ్య.

★ ★ ★ కొలను బ్రహ్మానందరావు ★ ★ ★

* విఠలాచార్య ప్రేక్షకులకు కన్నుల పండుగ కాగల కత్తిసాముల చిత్రం!
* హీరోనువెంటాడే దయ్యంతో భానుమతి
* పక్షులకుకూడా ప్లేబ్యాకు పాట!
* సినిమావారికే సినిమావారిపై మోజు!

కత్తిసాముల ప్రత్యేక చిత్రం!

మధుపిక్చర్స్ బేనర్‌లో నిర్మాత మల్లి కార్జునరావు యింతకుముందు 'కొడుకులు కోడళ్లు' అనే డబ్బింగ్‌చిత్రాన్ని విడుదల చేశారు. ఇప్పుడు విఠలాచార్య దర్శకత్వాన కాంతారావు, కృష్ణకుమారి, రాజనాల, సూర్యకళ, ముక్కామల, నెల్లూరు కాంతారావు తదితరులతో ఒక జానపదచిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం వచ్చేనెలలో పూర్తి అవుతుంది. ఇంతకుముందు ఏచిత్రంలోనూచూడని కత్తిసాములను విఠలాచార్య యీ చిత్రంలో ప్రవేశపెడుతున్నారు. విఠలాచార్య ప్రేక్షకులకిది కన్నుల పండుగగా వుంటుంది!

హీరోను వెంటాడే దయ్యం

విజయశశీ వారి 'తోడూనీడా'లో హీరోకు భార్య చనిపోతుంది. అతను రెండో పెళ్ళి చేసుకుంటాడు. ఆ పాత్రను భానుమతి, మొదటిభార్యపాత్రను జమున ధరించారు. మనకథల్లో యిద్దరుఅమ్మాయిలు ఒకఅబ్బాయిని ప్రేమించటం సాధారణ విషయమే. అయితే ఈ చిత్రంలో రెండోఅమ్మాయిపాత్ర సజీవమైనదికాదు. అది దయ్యం! ఆ అమ్మాయి బ్రతికివుంటే, రెండోభార్య అయెను వచ్చె చెప్పా, చెదిరించో...ఏదో ఒకవిధంగా కథనడుపవచ్చు. కాని ఈదయ్యాన్ని భానుమతి ఎలా దారికి తీసుకవస్తుందో ఆదుర్తి సుబ్బారావు దర్శకత్వంవహిస్తున్న 'తోడూనీడా'చూస్తేనే గాని మీకు అర్థంకాదు!

చిలకపాట!

మనసినిమాల్లో నటీనటులకు ప్లేబ్యాక్ పాటలుపాడటం సాధారణ విషయమైంది. కాని బి. ఎస్. రంగా 'కుటుంబగౌరవం'లో పిల్లులకుకూడా పాట పెట్టాడు. దీనికిమాధవపెద్ది సత్యం ప్లేబ్యాక్ పాడాడు.

ఇప్పుడు సురేష్‌వారు సి. ఎస్. రావు దర్శకత్వాన నిర్మిస్తున్న జానపదచిత్రంలో సుశీల, బెంగుళూరు లత ఒక డ్యూయెట్ పాడారు. ఈపాటను నటి రాజశ్రీ,చిలకపై పిక్చరైజ్ చేశారు! మనుషులు, జంతువులు కాగా యిప్పుడు పక్షులకుకూడా ప్లేబ్యాక్ పద్ధతి వచ్చింది!!

సినిమావారికి సినిమావారిపై మోజు!

ఆంధ్రదేశంనుండి ఎంతోమంది మద్రాసువచ్చి, యిక్కడ నటీనటులనుచూడ డానికి తహతహలాడిపోతారు! ఆహార పానీయాలుకూడామాని, తారల యింటి ముందునిలబడివుండే జనాన్ని నేను చూస్తూనేవుంటాను.

అయితే – యీ సినిమాజీవులే మరో సినిమాజీవిని చూడాలని తహతహలాడుతుంటారుకూడా. మద్రాసులో ఏ హిందీ పిక్చర్ షూటింగ్ జరుగుతున్నా, రాజకపూర్, దిలీప్‌కుమార్, మాలాసిన్హా, మీనాకుమారి, మొదలైనవారెవరువచ్చినా, ఆ ఫ్లోర్‌ప్రక్కగా, ఏదోపనివున్నట్లుపోయి వాళ్ళను చూద్దామనివచ్చే నటీనటులు లేకపోలేదు. వారినికలుసుకుని, కరచాలనం చేస్తే తరించామనుకునేవారూ లేకపోలేదు! అందుకే – యిటీవల స్టూడియోల్లో హిందీ షూటింగ్ జరుగుతుంటే తలుపులుబిగించి ఎవరినీ రానివ్వకుండా చేశారుకూడా!

ఇటీవల పి. బి. శ్రీనివాస్, జానకి పాటలుపాడేందుకు బొంబాయి వెళ్ళారు. ఈ యిద్దరినీ ప్రేక్షకులు అభినందించారు.

అయితే యీయిద్దరు ప్లేబ్యాక్ఆర్టిస్టులు బొంబాయి సంగీతదర్శకులైన సి. రామచంద్ర, నౌషాద్‌లను కలుసుకోవాలనుకున్నారు కాని చూడలేకపోయారు. కాని ఓ. పి. నయ్యార్, దత్తారామ్, దత్తా, చిత్రగుప్త, వసంతదేశాయ్, ఆషా మొదలైన వారిని దర్శించారు. ఆలిండియారేడియోలో అంబర్‌కుమార్‌తో జానకి ఒక డ్యూయెట్, సుధామల్హోత్రాతో శ్రీనివాస్ ఒకడ్యూయెట్ పాడారు!

తేనెమనసులు

నూతన నటులందరితో ఆదుర్తి సుబ్బారావు దర్శకత్వాన 'తేనెమనసులు' చిత్రం పూర్తి కావచ్చింది. మార్చి ఒకటవతేదీన సెన్సారుచేయించి ఏప్రిల్ నెలలో విడుదల చేయటానికి ఆయన నిర్ణయించుకున్నారు.

మొన్నీమధ్య ఆయన్ను బాబూమూవీస్ ఆఫీసులోకలుసుకున్నాను. నటీనటులను కూర్చోపెట్టుకుని స్కూలుమాస్టారులా ఆయన పాఠాలు చెబుతున్నారు. అరోజు మద్రాసులో ఔట్‌డోర్‌షూటింగ్ కార్యక్రమంకూడా పెట్టుకున్నారు. ఆయనదీక్షను, కృషిని అభినందించకతప్పదు!

—

మధు పిక్చర్స్ వారి రెండవచిత్రంలో చెలికత్తెల హస్తబంధాలలో కృష్ణకుమారి

వేలం నోటీసు

నెల్లూరుజిల్లా, నెల్లూరుటౌను బృందావనము సర్వే నెం 209 ఉలో యీ 0–63 ట్లు గల ఇండ్లు కట్టుకొనుటకు అనువగు కడపజిల్లా, కడప తా॥ శ్రీ పుష్పగిరి మఠమునకు హక్కుభుక్తముగలిగిన స్థలమును సర్వహక్కులతో అమ్ముటకు నెల్లూరు హిందూ దేవాదాయ ధర్మాదాయ పరిపాలనాశాఖ అసిస్టెంటు కమీషనరుగారి ఆధ్వర్యమున పుష్పగిరిమఠం ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగారిచేత 10–3–65 తేది బుధవారం సాయంకాలము 4 గంటలకు పైన కనపరచిన స్థలములోనే బహిరంగముగా వేలం పెట్టబడును. యీవేలం పాటలో పాల్గొనదలచినవారు రూ. 500 లు ధరావత్తు చెల్లించవలయును. వేలం షరత్తులు పాటకాలములో చదువబడును. హద్దులు:- [తూ] డ్రెయినేజి కాల్వ [ద] ఇరిగేషను డ్రెయిను [ప] రైల్వే లైను [ఉ] వ్రయివేటు యిండ్లస్థలములు, రోడ్డు

—పి. నాగిరెడ్డి,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు,
పుష్పగిరిమఠం ఆఫీసు, కడప.

పసిరికలు –
– కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
★
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకుల పేట—నెల్లూరు

తెల్లమచ్చలు

మరియు దేహముమీది ఇతర మచ్చలకు

ఎంతకాలంగానైనా లేక ఏ కారణముల వల్లనైనా దేహముమీద ఏర్పడిన మచ్చలను నివారించుటకు విశేష పరిశోధనల మూలంగా తయారైన "శ్వేతమోచన" ఔషధము చక్కగా ఉపయోగిస్తుంది. అనేక గ్రంథాల పరిశీలన మరియు విశేష పరిశోధనల ఫలితమైన ఈ ఔషధం వాడటం ప్రారంభించిన కొద్దిరోజులలోనే తృప్తికరమైన ఫలితాన్నిస్తుంది. అనేక యోగ్యతాపత్రములు పొందినది. ధర రు. 8/- లు మాత్రం. లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు రు. 10/-, పూర్తి కోర్సు రు. 32/- మచ్చలవివరాలుతెలుపుతూ వెంటనే మాకు వ్రాయండి. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

భారత ప్రఖ్యాత నిపుణులు.

SARVODAYA
AUSHDHALAYA
P. O. Pakribarawan,
(Gaya.)

నాగేశ్వరరావు వావిలేటిపాడు

ప్ర: ధనుష్కోటి పరిచయాదికులకు ఏరాకా లిచ్చిన నటులెవరు?

జ: జెడుసిగజేశా, శివాజిగణేశా, సావిత్రి

వై. సురేష్ నెల్లూరు

ప్ర: సింక్రనైజేషన్ అంటే ఏమిటి?

జ: సౌండును బొమ్మతో కలపటాన్నే సింక్రనైజేషన్ అంటారు.

టి. భీష్మారావు నెల్లూరు

ప్ర: 'నర్తనశాల'లో శశిరేఖ–అభిమన్యుల వివాహం అజ్ఞాతవాసాంతమున జరిగినట్లు, 'పాండవవనవాసం'లో అరణ్యవాసాంతమున జరిగినట్లు చూపబడింది. ఇంతకూ ఏదినిజం?

జ: ఈ రెండుచిత్రాలకూ రచయిత ఒకరే, దర్శకులు ఒకరే! అయినాకూడా ఈ వ్యత్యాసంరావటం క్షమించరానిది. నిజానికి 'పాండవ వనవాసం'లో చూపించిందే సరైనది. 'నర్తనశాల'లో చూపిన ఉత్తరాభిమన్యుల వివాహం అసమంజసం. అవిషయం రచయితకు తెలిసికూడా 'డెలిబరేట్'గా పెట్టారు– ప్రేక్షకులకోసం.

కె. సూరోజిరావు పొన్నలూరు

ప్ర: చిత్రాలలో కనుపించే చందమామకు మచ్చకన్పించదు. దర్శకులు ఈ విషయమై యెందుకు శ్రద్ధతీసుకోరు?

జ: ఈ చిన్న వివరాలలో అంతశ్రద్ధ తీసుకునే ఓపిక యీనాటి డైరెక్టర్లకేది!

టి. సురేష్‌బాబు నెల్లూరు

ప్ర: 'సుమంగళి'లో అంతయెత్తునుండిపడ్డ హీరోకు వెన్నెముకమాత్రమే దెబ్బ తగిలినట్లుచూపడం లోపంకాదా?

జ: కథకుడిలాగా ఆ ప్రమాదాన్ని వాడుకున్నాడు రచయిత. అంతే.

కె. రంగనాథం రాపూరు

ప్ర: సినిమాల్లో 'కళ' వున్నదా?

జ: 'కళ' లేకపోలేదు. కాని అది కళావిహీనంగా వుంటోంది.

యస్. కె. బాషా మర్రిపూడి

ప్ర: నటి సావిత్రి నిర్మిస్తున్న 'నవరాత్రి' చిత్రంలో ఆమెకూడా నటిస్తున్నదా?

జ: ఆమె నటించకపోతే ఆచిత్రాన్ని నిర్మించడం దేనికి?

కె. విజయ నెల్లూరు

ప్ర: 'బొబ్బిలియుద్ధం' చిత్రం ప్రారంభంలో బొబ్బిలినిగురించిచెప్పినదెవరు?

జ: నిర్మాత, దర్శకుడు, నటుడు సీతారాం.

కె. గోవర్ధనరావు కందుకూరు

ప్ర: 'మహామంత్రి తిమ్మరుసు' చిత్రంతో పాటు గుమ్మడి అమెరికాకుపోయాడా?

జ: 'తిమ్మరుసు' అమెరికావెళ్లలేదు, రష్యా వెళ్ళింది. కాని గుమ్మడి వెళ్ళలేదు.

జి. వెంకటాద్రినాయుడు

ప్ర: మద్రాసులో రామారావును చూడాలంటే యెలా?

జ: ప్రొద్దున్నే ఆయన ఇంటిగేటుదగ్గర కావలాకాయండి, చూడొచ్చు.

బి. శ్రీనివాస్ హైదరాబాద్

ప్ర: హాస్యనటుడు రాజ్‌బాబుకు కంటిలో మెల్లవుందా?

జ: ఎంతచూచినా మీకు మెల్ల కన్పించదు.

ప్రశ్నలను
ఈ క్రింది చిరునామాకే పంపాలి.
శ్రీ కొలను బ్రహ్మానందరావు,
69 లేక్‌వ్యూరోడ్, మాంబలం,
మద్రాసు–33.

ఏ. కె. యస్.

ప్ర: 'తోటలోపిల్ల కోటలోరాణి'చిత్రంలోని అభినయంలో ఎల్. విజయలక్ష్మి వక్షోజాలుకూడా అగుపడుతున్నాయి. ఆ సన్నివేశాన్ని సెన్సారుబోర్డు కట్ చేయకూడదా?

జ: సెన్సార్‌ఆఫీసరు శాస్త్రిగారు మారిన తర్వాత యిలాంటివి యెక్కువైనాయి.

పి.సి.యస్.ఆర్. అల్లూరు

ప్ర: విఠలాచార్య మామూలుగా తీసినచిత్రాలనే కొద్దిగ మార్పుచేసి తీస్తుంటాడు. కాని, విజయా సంస్థలాంటిదికూడా తీసినచిత్రాలనే తీస్తున్నదంటే తెలుగులో కథలు దొరకడంలేదా, లేక తెలుగు సినిమాపరిశ్రమ అధోగతిపాలగుచున్నదా? దీనిపై మీ అభిప్రాయమేమిటి?

జ: ఇంకా నా వ్యాఖ్య అనవసరం.

—

సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)

భూమి విక్రయము

కాళహస్తికి 10 మైళ్ళ దూర్పున సాగు చేయబడుచున్న మాగాణి ఒకేప్లాటుగా పది యెకరములు, దానికి సమీపమున తోటలుగా తిర్చుకొనగలిగిన పెట్ట పంటొ మ్మిది యెకరములు, నడబావి, ఫిల్టర్ ఇంజనుతో సహా యింటితో కలిసి రూ. 24,000 లు. గల్లు మినహాయించి రూ. 20,000 లు.

-: వివరములకు :-

ఎజా. పి. ఎస్.

15/81సి, రాఘవనగరు, క్రోంపేట, మద్రాసు–44 కు వ్రాయండి.

పుత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 102 of 64 S.C. 146 of 61

యస్. లక్ష్మీపతిరాజు —వాది.

టి. చంగడు —ప్రతివాది.

పై నెంబరు దావాలోని ప్రతివాది షెడ్యూలుదాఖలా సొత్తులు 22–3–65 తేదిన బహిరంగముగా వేలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- పుత్తూరు తా॥ పాతగుంట పాయకట్టు 7 వ నెంబరుగ్రూపు మాంబేడు గ్రామం శెక్కరాలలా:- (1) పుంజ సర్వే నె 285/2 రు యె 2–35 ట్లు (2) డిటో సర్వే నె 245/8 రు యె 0–50 ట్లు.

—కె. బాలగోపాల్, మనుపుదారు అడ్వకేటు.

పుత్తూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S C. 26 of 62 O.E P. 107 of 64

టి. మునుస్వామినాయుడు —వాది (D. H).

పూనపాటి మునిగాడు—ప్రతివాది(జె.డి.)

ఈ నెంబరు ప్రతివాది వాదికి చెల్లించవలసిన డిక్రీబాకీకిగాను ప్రతివాది తాలూకు షెడ్యూలు ఆస్తిని 5–4–65 తేది పగలు 11 గంటలనుండి పైకోర్టుయెదుట బహిరంగముగా యేలం వేయబడును.

షెడ్యూలు:- చిత్తూరు డి. సత్యవేడు తా॥ సత్యవేడు సబ్ డి॥లో చేరిన నె 258 రు చిలమత్తూరు అనే బంగాళాగ్రామం లెక్క దాఖలా [తూ] కృష్ణమూర్తి అయ్యరు నేల [ప] శీనునాయుడు నేల [ద] చెరువుకట్ట [ఉ] కాశిగాడు, నారాయణరెడ్డి నేలలు యీమధ్య సంజవట్టా నె 272 రు సర్వే నె 139 రు పెటర్ 7 విస్తీర్ణం యె 4–00 లో యె 3–20 ట్ల మాత్రంగల భూమిన్నీ యిందు పొరుదలకుగల జలాధార వసతులున్నూ 22–4–59 తేదిన వాదికి ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చిన రూ. 500 లు పుంచియుండు దానితో కూడ మొత్తం ... చూపుడు అడుమానాకు లోపరదికోర్టువారి మతింపు రూ. 300/- లు.

—కె. కృష్ణమనాయుడు, అడ్వకేటు.

కావలి సబ్ కోర్టులో

E. P. 82 of 64 Ses. 123 of 63

బైసాని మాలకొండ్రాయుడు అండ్ తటవర్తి సుబ్బారావు అండ్ కంపెనీ భాగస్తులు 1. బైసాని మాలకొండ్రాయుడు, 2. తటవర్తి సుబ్బారావు—వాది (డిక్రీదారు)

తటవర్తి వెంకయ్య—ప్రతివాది (జె డి.)

ఈ క్రింది షెడ్యూలు దాఖలా ప్రతివాది తా॥ జప్తికాబడిన ఆస్తిని 29–3–65 తేది పుదయం 11 గంటలనుండి పైకోర్టువారియెదుట యేలం జరుగును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు డి॥ డి॥ యిలాకా కావలి తాలూకా కావలి స. డి. లో చేరిన బ్రాహ్మణక్రాక గ్రామంలో నె 277 రు పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నె 879/3 ఇలో యె 1–70 ట్లలో యె 0–70 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] కాలువ [ప] చింతకుర్తి కావమ్మ భూమి [ద] కొండపల్లి కోటయ్య భూమి [ఉ] దాసరి లక్ష్మమ్మ భూమి యీలోని యె 0–70 ట్ల సర్కారుపాట రూ. 3000/- లు.

—యం. శ్రీనివాసులు, అడ్వకేటు.

భాషావివాదంలో కాంగ్రెస్ రాజకీయాలు

(4 వ పేజీ తరువాయి)

కాని తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయానికి చెందినచిత్తూరు, నెల్లూరు,ఇతర రాయలసీమ కళాశాలల విద్యార్థులు ఇందుకు పూర్తిగా విరుద్ధమైన వైఖరి నవలంబించారు. రాష్ట్ర రాజధానికి, అధికార పూర్వకంగాచేరిన సమాచారాన్నిబట్టి, మద్రాసునుండి విద్యార్థులు ఇతర ఆందోళనదార్లు ప్రత్యేకంగా తిరుపతి వగైరా విద్యాకేంద్రాలకువచ్చి, విద్యార్థులను సమ్మెచేయుమని పురికొల్పారని తెలుస్తున్నది. నెల్లూరు విద్యార్థులకు తిరుపతినుంచి గాజుల పాకెట్టు ఒకటి పంపింది, వారిలో పుద్రేకాన్ని రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నంచేశారట. అనా ఏదో సమ్మెలు ఊరేగింపులతో పోతుందనుకుంటే, అల్లర్లు, పోలీసుల లాఠీచార్జీలు, కాల్పులు జరగవలసి వచ్చింది. కర్నూలులో ప్రధానమంత్రి బొమ్మను తగులబెట్టారు.

ఈ హిందీ వ్యతిరేకోద్యమాన్ని రాజాజీ, అన్నాదొరై మొదలైన మద్రాసు ప్రతిపక్ష నాయకులు ప్రారంభించారు. ఇది వారికి కాంగ్రెసును బలహీన పరచడానికి రాజకీయాయుధం. ఈ విషయం, ద్రావిడోద్యమ పితామహుడైన, ముక్కను పెంచి పెద్దజేసిన ఈ. వి. రామస్వామి నాయకర్ వెంటనే గుర్తించి, ఈ ఆందోళనను ఖండించడమేకాక, స్వతంత్ర పార్టీని, ద్రవిడ మున్నేత్ర కజగంలను నిషేధించాలనికూడా కోరారు. మొదట కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన కామరాజ్ గారుకూడా ఇలాంటి వైఖరినే అవలంబించారు. కాని పుద్యమం తీవ్రరూపందాల్చుతున్న సమయంలో ప్లేటు ఫిరాయించారు.

బెంగుళూరులో, మైసూరుముఖ్యమంత్రి నిజలింగప్పగారి షష్టిపూర్త్యుత్సవం సందర్భంలో కొంతకాలంగా "సిండికేట్" అని చెప్పబడుతున్నవర్గం సభ్యులు కామరాజ్, అతుల్యఘోష్, నిజలింగప్ప, సంజీవరెడ్డి గార్లు నలుగురూ కలిసినప్పటినుంచి, కామరాజ్ గారివైఖరిలో మార్పువచ్చింది. మిగతా ముగ్గురూ వారికివంతపాట ప్రారంభించారు. బెంగుళూరులో కామరాజ్ గారు చేసిన ప్రసంగం కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన ఒక అఖిలభారత నాయకుడు చేసినట్టులేదని వేరేచెప్పనక్కరలేదు. స్వరాష్ట్రంలో ఆందోళన చెలరేగేటప్పటికి కామరాజ్ గారు తాను ఇంకా మద్రాసు ముఖ్యమంత్రేనని భావించివుంటారు. చిత్రమేమిటంటే, మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి భక్తవత్సలంగారు, "విద్యార్థుల" ఆందోళన తీవ్రరూపం దాల్చుతున్నప్పటికీ, తనబాధ్యతను విస్మరించకుండా పుద్యమకారుల తప్పుడు వైఖరిని ఖండించారు. స్వర్గీయ నెహ్రూగారి హామీలను అమలుచేయాలని కోరుతున్నప్పటికీ, రాజభాషగా హిందీని ప్రవేశపెట్టడాన్ని శాశ్వతంగా వాయిదావేయాలని ఆయనకోరలేదు. కానిసంజీవరెడ్డిగారిధోరణి మరొకవిధంగావుంది. వీరికి చట్టబద్ధంగా హిందీయేతర ప్రాంతాలవారికి ఇంగ్లీషు వాడుకునే అవకాశం ఇచ్చినంత మాత్రమున చాలదు. వీరికికూడా రాజాజీ, అన్నాదురై ప్రభృతులు కోరుతున్నట్టు, ఇంగ్లీషుభాష చిరస్థాయిగా మనకు అధికారభాషగా దేశమంతటా వుండాలి; ఆ విధంగా రాజ్యాంగాన్ని సవరించాలి.

భాషకంటే దేశంఐక్యత ముఖ్యమైనది కనుక కేంద్రప్రభుత్వంలో హిందీని ప్రవేశ పెట్టేవిషయాన్ని పూర్తిగా విడనాడాలనే ధోరణిలో ఉక్కుమంత్రిగారు బెంగుళూరు నుంచితిరిగివచ్చి ఇక్కడ ఒక పరిశ్రమకు ప్రారంభోత్సవంచేస్తూ పుపన్యసించారు. ఇలాంటి పుపన్యాసాలే ఆయన అనంతపురంలో, కర్నూలులోచేశారు. ఫలితం పుద్రిక్తస్థితి. సమ్మెలు, ఊరేగింపులు, పోలీసులపై రాళ్లురువ్వడం వగైరా అల్లర్లు. ఇదిచాలక ఆయన మద్రాసువెళ్ళి మళ్ళీ కామరాజ్, రాజీనామా యిచ్చివచ్చిన కేంద్రఆహారమంత్రి సుబ్రహ్మణ్యంగార్లతో సంప్రతింపులుజరిపారు. (ఇటీవల సంజీవరెడ్డిగారు తమ ప్రకటనను మార్చుకున్నారు; తాము త్రిభాషాసూత్రానికి వ్యతిరేకులంకామని 'స్పష్టీకరించారు') మూడు మాసాలక్రితం దేశంలో ఆహారసమస్య విషమించి తమవిధానాలు పనికిరానివిగా నిరూపితమయాయికాబట్టి రాజీనామా చేయాలని పార్లమెంటుసభ్యులు (తమ విధానాలు విఫలమయ్యాయని మంత్రిగారే స్వయంగా అంగీకరించారు) సుబ్రహ్మణ్యం గారినికోరితే "రాజీనామా యివ్వడం యేమంత పెద్దవిషయంకాదు; పదవిలో వుండి సమస్యను పరిష్కరించకుండా బాధ్యతనుంచి పారిపోవడం" తనపని కాదని ఆయన తన విధినిర్వహణావరిజ్ఞానాన్ని ప్రకటించారు. కాని ఈనాడు దేశ సమైక్యతకు తీరనిప్రమాదం సంభవించి నప్పుడుమాత్రం తన విద్యుక్తధర్మం పదవిత్యాగమేనని ఆయన భావిస్తున్నారు.

ఆవిషయమెలావున్నా పరిస్థితి సంజీవరెడ్డిగారికికూడా యెదురు తిరుగుతున్నది. సుబ్రహ్మణ్యం, అలగేశనగార్లవలె తాముకూడా రాజీనామాపెట్టాలని, హిందీ వ్యతిరేక ఆందోళనావరులు కోరుతున్నారు. హైకోర్టు అడ్వకేట్సు అసోసియేషనువారలాంటి తీర్మానం ఆమోదించారు. కర్నూలు విద్యార్థులు, తమ పూరేగింపులు "సంజీవరెడ్డి రాజీనామాలివ్వాలి", "సంజీవరెడ్డి ముర్దాబాద్" అనే నినాదాలు ఇచ్చారు. గోడలనిండా వ్రాశారు.

ప్రధానమంత్రి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు ఇటీవల పంజాబ్, ఒరిస్సా వ్యవహారాలలో స్వయంగాతీసుకున్న నిర్ణయాలు, అవలంబిస్తున్న విధానం "సిండికేట్" సభ్యులకేమాత్రం నచ్చడంలేదు. ఒరిస్సా ముఖ్యమంత్రి మిత్రాను సమర్థిస్తూ, ఆయన్ను రాజీనామా ఇవ్వమని కోరడం న్యాయంకాదని బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ సేన్ ప్రధానమంత్రికి సుదీర్ఘమైన ఉత్తరం వ్రాశారు. ఈఉత్తరం, ప్రధానమంత్రిపట్ల మారుతున్న "సిండికేట్" వైఖరిని సూచిస్తున్నది. భాషాసమస్యపై తీరిన మిషి వైఖరి, పరస్పర సమాలోచనతో వ్యవహరిస్తూవుండడం గమనించినప్పుడు, "సిండికేట్" తన రాజకీయ ప్రాబల్యంకోసం, శాస్త్రిగారిని ప్రధానమంత్రి పదవినుంచి పైతొలగించేటందుకుకూడా సందేహించకపోవచ్చునని తలంచడానికికూడాఅవకాశం యేర్పడింది. రాష్ట్రకాంగ్రెసు నాయకత్వం అలాంటిదేమీలేదని చెప్పారు. కాని దక్షిణంలోని మూడురాష్ట్రాల నాయకులు, ఒరిస్సా, పశ్చిమబెంగాల్ నాయకులు కొంతకాలంగా సమష్టిగా అవలంబిస్తున్న వైఖరులు రాజకీయపరిశీలకులలో వీరి ఉద్దేశాలగూర్చి సందేహాలను కలిగిస్తున్నాయి.

ఈ భాషావివాదంపై ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డి అవలంబించినవైఖరి విజ్ఞతపూర్వకంగా వుందనిచెప్పాలి. ఏనాటికైనా హిందీ రాజభాషకావల్సిందే. ఈ మధ్య కాలంలో హిందీయేతరులు ఇంగ్లీషును ఉపయోగించుకొనడానికి అవకాశముండాలి; రాష్ట్రాలస్థాయిలో ప్రాంతీయభాషలు అధికార భాషలుగావుండాలి. కేంద్రంలో ఇంగ్లీషు, హిందీ రెండూ ఉపయోగంలో వుండాలనీ, అఖిలభారత సర్వీసులలో నియామకాలు ప్రతిరాష్ట్రానికీ వాటిజనాభానుబట్టి కోటాలు నిర్ణయించాలనీ ఆయన చెబుతున్నారు.

హిందీ అనలేవద్దనడం నెహ్రూ, గాంధీలకు అపచారమే చేయడమవుతుందనీ, అలాఅంటే, హిందీని వెంటనే ఇంగ్లీషు స్థానంలో దేశమంతా ప్రవేశపెట్టాలని హిందీప్రాంతాలవారు తీవ్రమైన ఉద్యమాన్ని లేవదీయవచ్చుననీ, ఇది నిజంగా దేశానికి అపకారం చేయడమవుతుందని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

ఈ కోటాపద్ధతి, ఆల్ ఇండియా సర్వీసులలో అత్యధికభాగాన్ని కైవసం చేసుకునే తమిళులకు ఇష్టంగాలేదు. సుబ్రహ్మణ్యంగారు, రాజాజీగారలుకూడా దీన్ని వ్యతిరేకించారు. ఈ పద్ధతివల్ల "వెనుకబడిన హిందీ ప్రాంతాలకు" పరిపాలనలో అనవసర ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వడమే అవుతుంది; ఇది పరిపాలనా సౌష్ఠవానికి విఘాతమని రాజాజీ చెబుతున్నారు. అయితే కోటాపద్ధతిని తమలా ముందడుగువేస్తున్న పొరుగురాష్ట్రమైన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు దేశంలో తన జనాభా, భౌగోళికవ్యాపకం ప్రకారం, అఖిలభారత ఉద్యోగాల్లో తగు స్థానం లభిస్తుందన్న విషయాన్ని ఆయన విస్మరిస్తున్నారు. దక్షిణదేశమంటే తమిళనాడేనని భావించి, అలా దేశాన్నంతా విశ్వసించేలా చేస్తున్నవారు మరొకవిధంగా ఆలోచిస్తారనుకోవడం పొరబాటు. వీరి వన్నాగాల్లోపడి రాష్ట్రశ్రేయస్సునుకూడా విస్మరించబూనడం, సంజీవరెడ్డిలాంటి అరితేరిన, ప్రధానఆంధ్రరాజకీయవేత్తకు తగనిపని.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మూడవ భాగమైన తెలంగాణాఅంతా అన్ని స్కూళ్లలోనూ హిందీఅభ్యాసం తప్పనిసరి. యస్. యస్. యల్. సి. లోకూడా హిందీలో ప్యాసు మార్కులురానిదే పుత్తీర్ణులవడానికి వీల్లేదు. సర్కారు, రాయలసీమ జిల్లాలలోకూడా స్కూళ్ళలో హిందీఅభ్యాసం తప్పనిసరి, ప్యాసుమార్కులు చాలా తక్కువైనప్పటికీ. గత 16 సంవత్సరాలనుండి ఈ విధానం మనరాష్ట్రంలో అవలంబింపబడుతూవుంది. కాని ఇందుకు విరుద్ధంగా మద్రాసు రాష్ట్రంలో హిందీఅధ్యయనంకోసం అక్కడి ప్రభుత్వం యెలాంటిచర్యా తీసుకోలేదు, నామమాత్రంగానే హిందీసబ్జక్టు స్కూళ్లలో వుంటుంది. దానిబదులు సంస్కృతభాషను ఆప్షనలుగా తీసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు కేవలము తమ యువతీయువకులకు దేశమంతటా పుద్యోగావకాశాలు సన్నగిల్లుతాయనే భయంతో, తద్వారా తమ రాజకీయప్రాబల్యము తగ్గుతుందన్న విచారంతో వారు హిందీని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. మనకు భాషా రాష్ట్రాలు కావలసినా, రాజభాష కావలసినా, దేశానికి దేశప్రగతికి ఏదవసరమని కాక జనాభాలో రెండుశాతం వున్నవారికి పుద్యోగావకాశాలు వుంటాయా, పోతాయా అని ఆలోచించి నిర్ణయించవలసిరావడం శోచనీయం. ఇక్కడ గమనించవలసింది హిందీయా, ఇంగ్లీషా అనికాదు. మనకు సంబంధించినంతవరకు ఇంగ్లీషా లేక తెలుగా అని. ప్రజలభాషలో పరిపాలన జరగనంతకాలం ప్రజాస్వామ్యం విజయవంతం కాజాలదు.

చెన్నపురిలో రామదాసు

ఇటీవల మద్రాసు ఆంధ్రమహాసభ భవనంలో రామదాసు సినిమా దర్శకులు శ్రీ నాగయ్యగారి అధ్యక్షతన–రామదాసు నాటకం-ప్రదర్శించారు.

సభానాటకశాఖా నిర్వాహకులు శ్రీ రామచంద్రరావు రామదాసుగాను, కబీరుగా శ్రీ నారాయణస్వామి, తానీషాగా శ్రీ మల్లయ్యశెట్టి, ధర్మకర్తగా శ్రీ గురునాథం, కమలగా శ్రీమతి భాగ్యశ్రీ, సితారాబేగంగా శ్రీమతి జయశ్రీ మొదలైనవారంతా ప్రతిభావంతంగా నటించి, యేకొలంనుంచి చూసినా నాటకాన్ని రక్తికట్టించారు.

—'శాస్త్రి'

నెల్లూరులో నానా విధ దోపిడులు

శ్రీ జి. వి. సుబ్బారెడ్డి

నెల్లూరు పట్టణంలో యిప్పుడు కొన్ని విపరీతమైన ధోరణులు కనపడుతున్నాయి. జనాభా యెక్కువై, చుట్టుపక్కల పల్లెల్లో సరిగా పనులు దొరక్క నెల్లూరుకు చేరుకొని చిన్న చిన్న మెకానిక్ షాపుల్లో కార్మికులుగా, రిక్షా త్రొక్కువార్లుగా రకరకాల బ్రతుకు తెరువుల వెతుక్కుంటూ కాలువ గట్లు, రోడ్డుపక్కలు, పేటకట్టలు ఆశ్రయించడంతో పట్టణమంతా మురికివాడల అవతరణకు దారితీసింది.

ఏదో కొద్ది పెట్టుబడి వుండేవాళ్లు రోడ్డు ప్రక్కస్థలాలను ఆక్రమించుకొని బంకులు పెట్టుకొని పొట్టపోసుకొంటున్నారు. కొంత డబ్బు బలం, కొంత కండబలం కలిగిన కొందరు స్వదేశవాళీ కాబూలీవాలాలుగా తయారై యీ బంకులు చిన్నఅంగళ్లవారికి అధికవడ్డీకి డబ్బిస్తూ తండలవ్యాపారం చేసుకొని బలపడి పోతున్నారు. వీరు ఒక్కసారిగా డబ్బిచ్చి ప్రతిరోజూ సాయంత్రం దామాషాన వసూలు చేసుకొంటారు. వీరి ధాటికి తట్టుకోలేక కొన్ని కొన్ని బంకుల వాళ్ళు రాత్రికిరాత్రే పరారవుతున్నారు.

కొందరు చీట్లకంపెనీలు సందు గొందుల్లో గవర్నమెంటువారి పర్మిషన్ లేకుండానే పెట్టుకొని, బలిమిలాడి కొందరిని, సిఫార్సుతో కొందరిని, లాభాలు ఆశజూపి మరికొందరిని మెంబర్లుగా చేర్చుకొంటారు. వీటి సరసన జూదాలు, డైమన్ డబ్బాలవాళ్లు తయారయ్యారు. కొందరు ఘరానా మనుష్యులు ప్రజల యిబ్బందులను ఆసరాగా తీసుకొని యేవేవో పేర్లతో సంఘాలను సృష్టించి అమాయక ప్రజలకు అరచేతిలో వైకుంఠంజూపి కార్యనిర్వాహక సభ్యులంతా తమవారినే వేసుకొని చందాలు పోగుచేసుకొని దర్జాగా గడుపుతుంటారు.

కష్టించకనే డబ్బు సంపాదించి సుఖాలనుభవించాలనే మనస్తత్వమే యీ విధమైన దోపిడి ధోరణులకు కారణం.

నోరుగలవాళ్లు కొంతమంది చోటా నాయకులరూపంలో అవతారమెత్తి, మంత్రివర్యుడు వస్తున్నాడనితెలిస్తే పల్లెలమీదపడి అవి చేయిస్తాం, ఇవిచేయిస్తామనిచెప్పి చందాలరూపంగా వసూలుచేసితమఖర్చులు చూచుకొంటారు. మంత్రులతో మాట్లాడి తమతమ పనులుచేయిస్తామని ఆశపెట్టి టవునుకురమ్మని పిలుచుకొచ్చి తమవబ్బం గడుపుకొంటారు. ఇంకాకొన్నిసందర్భాల్లో మంత్రులసభలకు జనంవస్తారో రారో అన్న అనుమానంతో సినిమాస్టార్లనుకూడా పిలుచుకొచ్చి మంత్రులపేరుతో కొందరిదగ్గర,సినిమాస్టార్లపేరుతో మరికొందరిదగ్గర డబ్బు వసూలుచేసి కాలక్షేపంచేస్తున్నారు. ఇట్లామంత్రులకు అంతరంగికులుగా నటించే వారికి అధికారులుకూడా భయపడి వారి ఆజ్ఞానుసారం వర్తిస్తున్నారు.

ఇంక మరికొందరు ప్రారంభోత్సవాలు, వర్ధంతులు, నాటకాలపేరుతో సినిమాస్టార్లను పిలుచుకొస్తామని, ప్రజల సంతోషమే తమ సంతోషమని డాబులుచెప్తూ, పోజులువేస్తూ చందాలరూపంగా వసూలుచేసి ఏవేవో ఫంక్షన్లుజరిపిస్తూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

నెల్లూర్లో యీ రకంగా నానా రకాలైన అరాచకశక్తులుచెలరేగాయి.వీరు చందాలకు డబ్బు అడిగినప్పుడు యివ్వకుంటే యేమౌనో అనే భయంకొద్దీ వీరికి ముడుపు చెల్లించుకోలేక ఈ ధోరణులవల్ల అడుగడుగునా కలిగే అసంతృప్తి అంతా ప్రభుత్వంమీద కోపంగా పరిణమిస్తున్నది.

భవిష్యత్తులో యిదెటు దారితీస్తుందో? మన నాయకత్వం వీటినెట్లా సరిదిద్దగల్గుతుందో అనూహ్యంగా వుంది.

ఉన్నమాట —

(4 వ పేజీ కొరవ)

ఆరాటపడుతూ, కాలుగాలిన పిల్లివలె అటు యిటు నిర్విరామంగా పరుగులు తీసిన కాంగ్రెస్ వాదులనుగూర్చి ప్రస్తావించడం కూడా యీయనసారి తప్పిపోయింది. అది పేర్కొనడమూ ధర్మంగదా!

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య కాంగ్రెస్ వాది; నిస్సందేహంగా కాంగ్రెస్ వాది. ఈనాటివాడు కాదు. కాంగ్రెస్ అంటే తెలియని ఆనాటి వారెందరికంటేనో పూర్వతరంకాంగ్రెస్‌వాది. వారు కాంగ్రెస్ వారిమీద ధ్వజమెత్తుతారు; అది నిర్భయంగానూ, ఒక్కొక్కసారి విచక్షణారహితంగానూ వుంటుంది. రాఘవయ్యగారిలో నేను గమనించినంతలో ఒక పెద్ద బలహీనతుంది. ఒక విషయం వినడానికి, కాగితంమీద పెట్టడానికి ఆట్టే వ్యవధివుండదు. తిరిగి సారెల విషయంలో రాష్ట్ర దేవాదాయశాఖ మంత్రి శ్రీమతి సదాలక్ష్మిని రక్షించిన రాఘవయ్యగారు, తిరుపతి ఆలయ మర్యాదలుపొందిన ప్రధాని శ్రీ లాల్‌బహదూర్ గారిని వదలిపెట్టలేదు. దేవాలయంవారిచ్చిన వస్త్రాలు, వస్తువులు త్రిప్పి పంపివేయడం బాగుంటుందని రాఘవయ్యగారు శాస్త్రిగారికి నిస్సంకోచంగా వ్రాశారు. సదాలక్ష్మిగారివలె శాస్త్రిగారు మొండివాదం చేయలేదు; చేసిన పనిని సమర్థించుకోజూడలేదు; దానిమీద వాద ప్రతివాదాలకు దిగలేదు. దేవాలయంవారు తనకు, తన అర్ధాంగికి ఇచ్చిన వస్త్రువులను, కృతజ్ఞతతో గౌరవ పురస్సరంగా తిప్పి పంపివేసి, ఆ విషయాన్ని రాఘవయ్యగారికి తెలియజేసారు. ఇదంతా ఎందుకు చెప్తున్నానంటే, రాఘవయ్యగారి కలం ఘాతానికి గురికానివ్యక్తి లేడు అని చెప్పడానికే. అందువల్లనే రాఘవయ్యగారికి హితులకంటే, విరోధులే ఎక్కువేమోనని పిస్తుంది. రెండు మూడు వారాలక్రితం ప్రొద్దున్నే వచ్చి "నన్ను యివ్వటివరకు నిస్వార్థ కతనుకుంటుండినాను. నువ్వు పక్షాలు వహించేవాడివని ఈరోజు తెలుసుకున్నాను" అని యింకేమేమో గలగల అనేసి, క్షణం నిలవకుండా చకచకా వెళ్లి పోయారు. మహాప్రసాదం అనుకొని ఆ మాటలను గుటుక్కున మింగేసి ఊరుకున్నాను! అలావుంటుంది రాఘవయ్యగారి వ్యవహారం. అటువంటి శైలిలోనే వారికి ఆనందం. కాని రాఘవయ్యగారి ఈస్వభావం, వారి కాంగ్రెస్ తత్వానికి, కాంగ్రెస్ శక్తికి ఏమాత్రం ప్రతిబంధకం కాదేమో ననిపిస్తుంటుంది అప్పుడప్పుడు. వారికి గిట్టంది వ్యక్తులు, సంస్థకాదేమోననికూడా అనిపిస్తుంటుంది. 15 తేది నెల్లూరు సంఘటనల సమయంలో శ్రీ రాఘవయ్యను చూచినవారు ఆ విధంగాకాక మరోవిధంగా భావించలేరు.

నెల్లూరు అల్లర్లకు రాఘవయ్య అంటోకన చెందడమేకాదు, ఆవేదన పడడమే కాదు, అటు యిటు పరుగులుతీయడమే కాదు, పోలీస్ కానిస్టేబిల్సు నిరాహారంగా డ్యూటీ చేస్తున్నారని తెలిసికొని, అన్నం ఎత్తించుకొనిపోయి, వారికి పెట్టినవ్యారట. చేసినపని చిన్నదే. కాని హృదయాన్ని ఎంతగా తాకేవనో చూడండి రాఘవయ్య గారిలోని కాంగ్రెస్ అంశ వారిని ఆ పనికి పురికొల్పింది.

నా మనసుకువచ్చిన పైరెండు అంశాలను ప్రకటించుటకే సుదీర్ఘమైన ఈ పుపోద్ఘాతము; అనవసరమైన ఈ అధిక ప్రసంగము! క్షమించండి.

, , ,

పోలీస్ కాల్పులు జరిపిందంటే విచారణ జరపవసరమూ; చని పోయారంటే సానుభూతి చెల్లదము మనకు అలవాటు. నిర్హేతుకంగా కాల్పులు జరిగినప్పుడు విచారణ జరిపవనసరం తప్ప కాదు. కాని కాల్పులు ఎటువంటి పరిస్థితుల్లో జరుపవలసివచ్చింది, ఆ పరిస్థితులు కల్పించిన వారెవరు మున్నగు విషయాలనుకూడా విచారించమని, కాల్పుల విచారణను కోరేవారు కోరడం సమంజసం. ఆల్లరి కాకుండా అరాజకపరిస్థితులను కల్పించి, కాల్పులు అనివార్యంచేసే వారి ప్రసక్తి లేకుండా, కాల్పులు జరిపినందుకు మాత్రం విచారణ జరుపమనడం అన్యాయమే అవుతుంది.

నెల్లూరు కాల్పుల తర్వాత దక్షిణ నెల్లూరుజిల్లా కమ్యూనిస్టుకమిటీ ఒక కరపత్రం ప్రకటించింది. ఇది లెఫ్టు కమ్యూనిస్టు కమిటీయో, లేక రైటు కమ్యూనిస్టు కమిటీయో మనకు తెలియదు. కార్యదర్శి పేరైనా వేసివుంటే తెలిసికొనే అవకాశముండేది. ఈకరపత్రంలో పోలీస్‌కాల్పులు అక్రమమనడం, అరెస్టులు అన్యాయమనడం, విచారణ జరపమనడం విచిత్రం కాదు. కాని కాధ్యతకలవారిపై తీవ్రమైన కొన్ని ఆరోపణలున్నవి. కామరాజ్ వగైరాలు హిందీ వ్యతిరేకోద్యమాన్ని బలపరచి, తీవ్ర పరిణామాలకు దోహదకారులైనారని; "అందులో భాగంగానే సంజీవరెడ్డి నెల్లూరు పర్యటనానంతరం యిచ్చట వి. సి. ముత్తా, ఆ ముఠాకు సంబంధించిన వి. ఆర్. కాలేజి ప్రిన్సిపాలు, తదితరులు విద్యార్థులను ప్రోత్సహించి, హిందీ వ్యతిరేకోద్యమాన్ని ప్రారంభించారు" అని ఆ కరపత్రంలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆరోపణ. ఇందులో రాజకీయవాదులమీద యింకా తీవ్రమైన ఆరోపణలుచేసినా యిబ్బంది లేదు; వాటిని వాళ్ళు ఖాతరుచేయరు, ఎవ్వరూఖాతరుచేయవలసినఅవసరంలేదు. కాని ఒక ప్రిన్సిపాల్‌మీద ఈ ఆరోపణ జరగడం తీవ్రంగా పరిగణించవలసిన విషయం. కమ్యూనిస్టులుకోరే కాల్పుల విచారణకంటే ముందు యీ నిరాధార ఆరోపణనుగూర్చిన విచారణ జరగడం అవసరం.

ఇంతకూ కమ్యూనిస్టులు ఈకరపత్రంలో ఆనాడు జరిగిన అరాజకచర్యలను లోకంకోసమైనా ఖండించలేదు. వృద్ధకాయుల దొంగలవలె భుజాలుమాత్రం తడుముకొంటున్నారు!

, , ,

ఇటీవల కాంగ్రెస్‌వాళ్ళ-కమ్యూనిస్టులు పట్టరికాలు చేసుకొంటున్నారు. ఇచ్చి పుచ్చుకుంటున్నారు. కలసిమెలసి మెలగగలుగుతున్నారు. కమ్యూనిస్టుల పత్రికల్లో కూడా కాంగ్రెస్‌వాదుల బొమ్మలు అచ్చవుతున్నవి. రాజకీయనిష్ఠను, మడిని కాస్త సడలించుకొని సంచరిస్తున్నారు.

మొన్న విజయవాడలోని క్రొత్త విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయాన్ని శాసనమండలి అధ్యక్షుడు, కరడుగట్టిన కాంగ్రెస్ వాది శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు ప్రారంభించారు; ఆ సంస్థను ఆశీర్వదించారు. ఆమధ్య హైదరాబాదులోకూడా యిలాంటి ప్రారంభోత్సవాన్ని అప్పటి శాసనమండలి అధ్యక్షుడు శ్రీ మాడపాటి హనుమంతరావుగారిచేత జరిపించారట.

విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం కమ్యూనిస్టులదే. కాని అందులోని ప్రచురణలన్నీ కేవలం రాజకీయమైనవికావు; కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతానికి, ప్రచారానికే సంబంధించినవి కావు; సాహిత్యపరమైనవికూడా కొన్ని వున్నవి. ఇది వాస్తవమే ననుకోండి; ఆ సాహిత్యారాధన వెనుకకూడా ఈ ప్రచురణ కర్తలకు ఒక నిర్దుష్టమైన, స్పష్టమైన దృక్పథం అంటూ ఒకటున్నది. అది రాజకీయంకాని, సాహిత్యంకాని ప్రజాసృష్టి నుండే జరుగుతుంది వారు ప్రజాసాహిత్యమనుకుంటే, పురాణ ప్రబంధకవులను కూడా ఆధునిక కవుల్లకింద చెలామణి చేయగల సత్తా వారికున్నది. ఆధునికమైనదైనా వారి కోణానికి సరిపోకుంటే బూజు పట్టిన బూర్జువా సాహిత్యం క్రింద త్రోసివేయగల సమర్థతవున్నది. అందువల్ల విశాలాంధ్ర ప్రచురణలు అన్నీ ప్రచురణలవంటివికావు. వారు అందరు ప్రచురణకర్తలవంటివారుకాదు. ఈ ప్రచురణలలో వీరికి ఒక కోణంవున్నది; ఒక దృక్పథం వున్నది; ఒకధ్యేయం వున్నది; ఒకమార్గంవున్నది. అందువల్ల విశాలాంధ్ర ప్రచురణలకు కమ్యూనిస్టురాజకీయాలకు సంబంధంలేదంటే నేను నమ్మలేను, వారి మార్గంలో వారు ఎక్కువగానే సాహిత్య సేవజేస్తున్నారంటే కాదనలేను.

ఇంతకూ బ్రహ్మయ్యగారిలాటి పచ్చి కాంగ్రెస్ వాది కమ్యూనిస్టుసంస్థ కార్యక్రమంలో పాల్గొనడం భావ్యమూఅంటే; నామటుకునేను, వ్యక్తిగతంగా, అలాంటి నిర్బంధాలు, కట్టుబాట్లు వుండవలసిన అవసరంలేదని భావించేవాణ్ణి. మీరు ఏమంటారోమరి!

— —

భద్రాద్రిగుడివివాదం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఒకేసారి నిధిసేకరణను ప్రారంభించాలని మొదట అనుకున్నదానికి యిది భిన్నం కనుక ఆంధ్రపత్రిక కినుకు వహించింది. కొంతకాలానికి వారు శ్రీశైల ఆలయ పునరుద్ధరణకోసం నిధిని ప్రారంభించారు.

కాని ఆనాటినుంచి ఆంధ్రపత్రిక అవకాశంకోసం నిరీక్షించి, గర్భగుడినికూడా పడగొట్టి మళ్లీ నిర్మించాలని పునరుద్ధరణ సంఘం నిర్ణయించిన నాటినుంచి పునరుద్ధరణసంఘంపైన,చంద్రమౌళిగారిపైనదుమారములేవదీసింది. గర్భగుడిని మార్పుగా నిర్మించడం ఆగమశాస్త్రానుకూలమా ప్రతికూలమా అనే వివాదం ఆంధ్రపత్రిక, ప్రభలలో దాదాపు ఏడాదిపాటు నడచింది. చివరికి తెన్నేటి విశ్వనాథంగారుకూడా కల్పించుకొని ఆంధ్రపత్రికవాదాన్ని బలపరచారు. ఫలితమేమిటంటే ప్రభుత్వం మేల్కొని ఏదోవిధంగా, ముఖ్యంగా దైవాగ్రహానికి గురికాకుండా ఈ విషయాన్ని నిర్ణయించడమెలాగా అని ఆలోచనప్రారంభించినా కంచిపీఠాధిపతి తీర్పునుకోరి దాన్నామోదించారు. ఇక దీని పాపపుణ్యాలాయనకేనని భావించారు. ప్రత్యేకమంత్రి వర్గసమావేశంలో ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈతీర్పు చంద్రమౌళిగారి అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగావుందని వేరేచెప్పనక్కరలేదు. వెంటనే తమ అసమ్మతిసూచకంగా చంద్రమౌళిగారు రాజీనామా పంపించారు.

ఆంధ్రదేశంలో ఏవో ఒకటిరెండు దేవస్థానాలుతప్ప, దేవాలయస్థితి, వాటినిర్వాహణ దేవస్థానాల ఆస్తులసంరక్షణ సక్రమంగా జరగడంలేదు. ఆలపాటి వెంకట్రామయ్యగారు ఈవిషయంలో కొంతశ్రద్ధ చూపుతున్నవిషయం నిజమేకాని వీటి పరిపాలన, నిర్వహణ చక్కపరచడంపేర, ఇవి దినదినం భక్తులకు, ప్రజలకూ దూరమవుతున్నట్టు తోస్తున్నది. దేవాలయాల్లో ఉండవలసిన ప్రశాంతత లోపిస్తున్నది. మరికొన్ని యాత్రాస్థలాలకంటే వినోదకేంద్రాలు (టూరిస్టు ఎట్రాక్షన్సు)గా తయారవుతున్నాయి. ప్రతిదేవాలయంలోనూ, అక్కడి ఆదాయంతో చక్కగా పరిశుభ్రముగా నిర్వహింపబడేట్లు చూడవలసివుంది. దానితోపాటు ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతి, సంస్కృతభాష, భారతీయతత్వ అధ్యయనానికి అవకాశం, సౌకర్యం ఏర్పడాలి. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం యింత వరకు శ్రద్ధచూపలేకపోతున్నది. పైగా దేవాలయాల ఆస్తులు, భూములు ఎవరో అక్రమంగా స్వాధీనపరుచుకొని అనుభవిస్తున్నప్పటికీ, అలాంటి దురాచారాలను తొలగించలేక పోతున్నది.

—మా హై. వి.

— —

వెంకటగిరి

(5 వ పేజీ కొరవ)

అంతరార్థం, పరమార్థంకూడా యిదేనా అనిపిస్తుంది.

సంజీవరెడ్డి గారు చెప్తారు-గట్టిగానే చెప్తారు-"నాదగ్గరకు వద్చారంటే సామరస్యానికే అని దృఢంగా నమ్మవచ్చు. చేతనైతే నేను కలుపుతాను కాని, ఒకరిమీద యింకొకరిని రెచ్చగొట్టను" అని. పూర్వం నాయుడుపేట సమితికి సంబంధించికూడా సుబ్రహ్మణ్యంనాయుడికి తానుచెప్పి పంపానని, కాని అతనే రాలేదని, వచ్చివుంటే రాజీచేసివుండేవాణ్ణని శ్రీ సంజీవరెడ్డి చెప్తారు. వెంకటగిరి విషయంలోకూడా తన ప్రయత్నం అదేనని; రాజా–రాఘవరెడ్డి–వెంకటస్వామిరెడ్డిని కలిపేదానికి ప్రయత్నిస్తున్నానని శ్రీ సంజీవరెడ్డి అన్నారు. ఇప్పుడు ఈ రాజీ బేరాలరంగం నెల్లూరునుండి హైదరాబాదుకు మారింది. అప్పుడేమి జరుగుతుందో చూద్దాం. అయితే మేముమాత్రం ఈవిషయంలో అంతగట్టిగా చెప్పారు కాబట్టి సంజీవరెడ్డి మాటలకు విలువ యిస్తున్నాము, నమ్ముతున్నాము.

అవిశ్వాసతీర్మాన ప్రతిపాదన జరగవచ్చు, విరమింపబడవచ్చుకాని; ఏది జరిగినా నష్టపడేవాడు రాఘవరెడ్డేనని మా అభిప్రాయం. రాఘవరెడ్డి లోతుమనిషి కాదు, దూరంగా ఆలోచించలేడు, కపటంగా వ్యవహరించలేడు, ఓర్పును వహించలేడు, ఆవేశపడుడు, అతిదొందరపాటి. రాజకీయతంత్రశాస్త్రంలో ప్రాథమిక పరిజ్ఞానమైనా రాఘవరెడ్డికి అబ్బివుంటే, ఈనాడు, తాను అంతగా ఆకాశానికెత్తిన రాజాగారినుండి చీలి; ఎవరి పతనం తన జీవితాశయంగా బహిరంగంగా ప్రకటించుకున్నాడో ఆ వ్యక్తితో అంతసులభంగా చేతులు కలిపివుండడు. రాజాగారి వర్గంలో వుండే విలువ, పట్టు రాఘవరెడ్డికి యింకో వర్గంలోవుండేవీలేలేదు. రాఘవరెడ్డి వివేకి అయివుంటే, మనసులో ఎన్నివున్నా బయటపడకుండా యువరాజాలతోనేవుండి, చేతనైతే వెంకటస్వామిరెడ్డిగారినికూడా కలుపుకోగలిగివుండేవాడు. అప్పుడు తన స్థానం యీనాటికంటే బలపడివుండేది.

అవిశ్వాసతీర్మాన ప్రతిపాదన జరగనీ, ఐక్యతకుదరనీ – అది వేరేసంగతి. కాని, ఒక్కప్రశ్న: రాజాగారు రాఘవరెడ్డితో కాని, రాఘవరెడ్డి రాజాగారితోకాని వెంకటగిరిలో సర్దుబాటు చేసుకోవడం గౌరవమా? శేక అధ్యక్షుల మొదలుకొని అందరినీ దేబిరిస్తూ, ప్రతిష్టంభనతో, అస్తవిస్త బలంతో అంచనాలతో ఆందోళన చెందడం గౌరవమా? ఆలోచించండి.

— —

వారంవారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఎదుర్కొని స్వధర్మ నిర్వహణ గావించిన రక్షకభటదళముల చర్యను ప్రశంసించినావు. వారిని బహూకరించినావు. అల్లరులను ప్రేరేపించిన శక్తులను పేర్కొన్నావు.

దేశం రమారమి నిర్ణాయకమైన ఈ దశలో జాతీయభావాన్ని ప్రదర్శించి పరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చినావు.

, , ,

సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీలోకి లోహియా తిరిగి రానున్నాడు. రాకమునుపే ఆయన విధానాన్ని ఆ పార్టీ ఆమోదించినట్లు ప్రదర్శించినది. రాష్ట్రపతి ప్రసంగం హిందీలోగాని మరే దేశభాషలోనైనా వుండకపోతే, ఆ ప్రసంగసమయంలో పార్లమెంట్‌లో బాముంతటాలమని ఆపార్టీసభ్యులు తెల్పినారు. అట్లే చేసినారు. భారతీయ జనసంఘం ఆ విధానాన్నే అనుసరించింది – కొద్దిమార్పుతో. సం. సో. పా. లోకివెళ్ళి బయటికివచ్చింది; భా. జ. సం. లోనికి అనాడు పోనేలేదు.

అంతకుపూర్వం ఉభయపక్షాలు కలిసి చర్చించుకుని ఈ విధంగా చేదామని ఒప్పందానికి వచ్చినవి.

— —

జమీన్‌రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00

6 నెలలకు ,, 6-00

అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

బదులు ప్రకటన

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయడమేమనగా 22-1-65 తేదిగల జమీన్‌రైతు పత్రికలో ఎ. శీతారాంశింగు మైనరు అయినందున గార్డియన్ ఎ. సావిత్రిబాయమ్మ 10-1-65 తేదిన వ్రాసియిచ్చిన ప్రకటనకుబదులుగా ప్రకటించిన వివరము.

పై ప్రకటన ఎ. శీతారాంశింగ తండ్రి అగు సుబ్బుశింగు పన్నిన కుట్రతప్ప మరియేమియుకాదు. నెల్లూరు సుబ్బుబాయమ్మ మైనరుకు ఎలాంటి సంబంధములేదు. ఆమె తదనంతరం ఆమె అస్తులకుదగ్గిర వార్సు అగు నేను నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో దావాచేసి డిక్రీపొందినాను.2.ఎ.శీతారాంశింగు తండ్రి సుబ్బుశింగు, సుబ్బుబాయమ్మ, టి.బి. కిసన్ శింగులకు Illegitimate Son అనిన్నీ వారికి ఆమె బాలాకు యావదాస్తి సంక్రమించవలెనని స॥ జ॥ కోర్టులో మరియొక దావా తెచ్చినాడు. సదరు దావా త్రోసివేసినారు. పైడిక్రీలుమీద హైకోర్టులో అమలు చేయగా సదరు అమలు 1964 సంవత్సరంలో త్రోసివేసినారు. దరిమిల్లాన కోర్టు ఖర్చులకు నేను సుబ్బుశింగుమీద అమలు జరుపుచున్నాను. అందుకు ప్రతీకారముగా 22-1-65 తేదిగల జమీన్‌రైతు పత్రికలో తన కొడుకుపేర వుయిలునామా వున్నట్లు అబద్ధపు సంగతులతో ప్రకటనచేసినాడే కాని యితరం కాదు. నెల్లూరు సుబ్బుబాయమ్మ యెప్పుడుగాని వుయిలునామా వ్రాయించినదిలేదు.

—యన్. కె. తులశీరాంశింగు,

పట్టావారిపాలెం.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. No. 7 of 1965

వసుపులేటి పెంచలయ్య —పిటీషనరు.

వసుపులేటి కృష్ణమూర్తి వగైరా —రెస్పాండెంట్లు.

ఈ నెంబరు పిటీషనరు నక్షవణ సర్టిఫికేటు కోరి పిటీషను దాఖలుచేసుకొన్నమీదట నోటీసు నిమిత్తం 5-3-65 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. కాన ఎవరికైనా అక్షేపణయున్నయెడల సదరు తేదిన పై కోర్టులో పగలు 10½ గంటలకు హాజరు అయి తెలుపుకొనవలెను. లేనిచో ఎక్సుపార్టీగా తీర్మానించబడును.

—వి. వీరాస్వామినాయుడు,

పిటీషనరు అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E.P. 301 of 64 Sc. 415 of 63

అనంతరాజు కోనంరాజు —వాది.

ముడుగు సావిత్రమ్మ —ప్రతివాది.

ఈ క్రింది షెడ్యూలుదాఖలా ప్రతివాదిగా॥ స్థిరాస్థిని 8-3-65 తేదిన పైకోర్టువారియెదుట బహిరంగంగా వేలం వేయబోవుచున్నారు.

షెడ్యూలు.- అల్లూరు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన కోవూరు తా॥ గోగులపల్లె గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు స్వాధీనానుభవంగల (1) నెం 98 రు పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 147ఎ రు య 1-30 ట్లు. సర్వే నెం 149సి రు య 1-17 ట్లు మొత్తం ఎ 2-47 ట్లలో ఎ 0-44½ ట్లకు హద్దులు: [తూ] మారుబోయిన సుబ్బులు భూమి [ద] రామలింగం వెంకారెడ్డి భూమి [ప] తోట చెంచయ్య భూమి [ఉ] ద్వారపాక చెన్నయ్య భూమి యీలోని య 0-44½ ట్లు సర్కారుపాట రూ. 700/- లు.

—కేతిరెడ్డి కోదండరామరెడ్డి,

వాది అడ్వకేటు.

(5 వ పేజీ తరువాయి)

రామలింగాపురం ప్రాథమికపాఠశాలం భవనానికి సహకారబ్యాంకు అధ్యక్షులు శ్రీ తుంగా వెంకటరమణారెడ్డి పునాదిరాళ్ళు వేశారు. ఈ కార్యక్రమాలంతా పరుసగా అయ్యేసరికి రాత్రి 8 దాటింది.

ఆతర్వాత జరిగిన బహిరంగసభలో నెల్లూరునుండివచ్చిన యీ నాయకబృందమంతా మాట్లాడారు. చుట్టుప్రక్కల పల్లెలనుండికూడా జనం దండిగానేవచ్చారు. ఉపన్యాసాలుకూడా చాలసేపు కొనసాగినాయి. శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు చాలాసేపు కాలాపాటినిగురించి చాలావేడివేడిగా, వాడివాడిగాఉపన్యసించారు. ఇక శ్రీ ఆనం భక్తవత్సలరెడ్డిగారుకొత్తగా-సమితి అధ్యక్షులైనప్పుడు నెల్లూర్లో పౌరమిత్రుడు విందు యిచ్చినసందర్భంగా యిష్టాగోష్ఠిగా స్వీకమంటే నసేమిరాస్వీకని భక్తవత్సలరెడ్డి-యీవేదికనెక్కి ముక్తసరిగా, సమయోచితంగా స్వీకారు. సమితిఅధ్యక్షులైనతర్వాత స్వీకరం చానంతటదే సులభంగా అలవడేటట్టున్నది. ఈ ఉపన్యాసాలనంతరం శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డి స్వగృహంలో యేర్పాటు చేసిన విందులో జనంభోంచేసి యెవరిదారిన వారు జీపుల్లో,కారుల్లో,వ్యానుల్లో, బస్సుల్లో వచ్చేశారు.

ఆఖరుగా యీ వివిధనిర్మాణ కార్యక్రమాలకు విరాళాలిచ్చిన గ్రామపెద్దలనుదహరించకపోవడం భావ్యంగావుండదేమో-హైస్కూలుభవనాన్ని నిర్మించేందుకు శ్రీ కాసు పట్టాభిరామరెడ్డి 5 ఎకరాలస్థలం యిస్తే, 5 వేలు నగదువిరాళం తుంగా బుజ్జమ్మగారిచ్చారట. అట్లనే హాస్పిటల్‌కు తుంగా యశోదమ్మ, బెజవాడ కొండారెడ్డి గార్లు; ప్రాథమిక పాఠశాలకు తుంగా వెంకురెడ్డి, బయ్యపరెడ్డి రామరెడ్డి; పశువైద్యశాలకు నలుబోలు వెంకటరామరెడ్డి; రామలింగాపురం ప్రాథమిక పాఠశాలకు బొమ్మిరెడ్డి రమణారెడ్డి పేర్లమీదుగా విరాళాలిచ్చారట.

—మా. ప్ర. వి.

గోగినేనివారిపాళెం అగ్నిప్రమాదం

కొండపినమితిలోని ముప్పవరంమజరా గోగినేనివారిపాళెంలో 15 తేది సాయంత్రం అగ్నిప్రమాదం సంభవించి 48 పూరిళ్లు, 4 పెంకుటిళ్లు కాలిపోయినవి. 2 పశువులు అహుతైనవి. పొగాకుమండెలు పూర్తిగాదగ్ధమైపోయినవి. నష్టం లక్ష రూపాయలుంటుందని అంచనా. ఒక్క అప్పయ్యనాయిడిశెట్టిగారికే 15 వేలకుపైగా నష్టంసంభవించింది.

మరురోజు ఒంగోలు ఫైర్‌సర్వీసువాళ్లు వచ్చి మంటలనార్పారు. కొండపినమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పట్టాభిరామస్వామిచౌదరి, బి. డి. ఓ., తాసిల్దారు వగైరాలంతావచ్చి చూచి, సహాయం వాగ్దానం చేసిపోయారు.

—మక్కెన రామయ్య

కనిగిరి వార్తలు

విద్యార్థుల హిందీ వ్యతిరేకోద్యమాన్ని అధారంజేసికొని,కల్లోలంకల్గించాలనికొన్ని దుష్టశక్తుల ప్రయత్నించి విఫలమైనవి. విద్యార్థులు హర్తాళ్ జరపాలనుకున్నరోజు తెల్లవారేసరికే గోడలనిండా నినాదాలు ప్రత్యక్షమయ్యాయి. కొందరు విద్యార్థులను పురేకపరచటంకూడా జరిగింది. కాని సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ రంగప్ప, తాసిల్దారు శ్రీ జయరామరెడ్డి ప్రభృతులతో కలిసి 16 తేది రాత్రి అన్నిపార్టీలవారిని, బస్సులోని పెద్దలను, విద్యార్థినాయకులను సమావేశపరచి, రాత్రి 2 గంటలవరకు చర్చించి, 17 తేది ఉత్సవం ప్రశాంతంగా జరుగునట్లు, బయటివారు ప్రమేయంపెట్టుకోకుండునట్లు నిర్ణయించారు. ఆప్రకారమే హర్తాళ్‌లేకుండ, విద్యార్థుల ఉత్సవం మాత్రం శాంతియుతంగా జరిగిపోయింది. కల్లోలం సృష్టించాలనుకున్న అరాచకశక్తులకు భంగపాటుకలిగింది పరిస్థితిని యింతచక్కగా అదుపులోపెట్టిన శ్రీ రంగప్ప, జయరామరెడ్డిగారలు అభినందనీయులు.

' ' '

పోలప్ల హనుమంతరావు అను కనిగిరి హైస్కూలువిద్యార్థి 13 తేది దొడ్డికనివెళ్లి, బావిలోదిగబోయి, కాలుజారిపడి, మృత్యువుపాలయ్యాడు. బావివద్దపడివుండిన పుస్తకాలు, నిక్కరు ఆధారంతోగాలించగా అతనిశవం బావిలోనే దొరికింది. అకాలమృత్యువువాతబడ్డ హనుమంతరావు ఆత్మశాంతికి హైస్కూలువిద్యార్థులు ప్రార్థన జేసారు; సానుభూతిసూచకంగా 15 తేది స్కూలు మూసివేయబడింది. హనుమంతరావు తల్లిదండ్రులు మాణిక్యరావు-వేదవతమ్మగారలు విలపిస్తున్నారు —మా.వి.

వేదాయపాళెం సంఘం

క్రొత్తగానిర్మాణమైన శ్రీ వెంకటేశ్వర గృహనిర్మాణ సహకారసంఘానికి, సెంట్రల్ బ్యాంకి అధ్యక్షుడు శ్రీ ఆనం వెంకటరెడ్డిగారు 22 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. వెంకటాచలంసమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథరామరెడ్డి, బి. డి. ఓ. శ్రీ వి. గోవిందురెడ్డి, కో ఆపరేటివ్ సబ్‌రిజిస్ట్రారు శ్రీ ఎం. బి. ముకుంద మూర్తి గారలు సొసైటీ లాభాలనుగూర్చి ఉపన్యసించారు.

ఈ సహకారిసంఘానికి శ్రీ కలవకూరు వెంకురెడ్డి అధ్యక్షుడు, శ్రీ ఆత్మకూరు సుబ్బరామయ్య కార్యదర్శిగ ఎన్నుకోబడినారు.

వేదాయపాళెం గృహనిర్మాణ సంఘానికి విశేషమైన ప్రాధాన్యతవున్నది. వేదాయపాళెం నెల్లూరు శివార్లలోవున్నగ్రామం. విశాలమైన అధునాతనమైన నూతనగ్రామ నిర్మాణానికి అవకాశమున్న ప్రదేశం. ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేటు, హాస్పిటలు వగైరాలు పూర్తిఅయినప్పుడు వేదాయపాళెం దాదాపు నెల్లూరులోనే చేరిపోతుంది. పది సంవత్సరాలక్రితమే ట్రంకురోడ్డు – వేదాయపాళెం స్టేషన్లమధ్య ప్రదేశమంతా యిండ్లనివేశాలక్రింద కొనబడివుంది. కాని నీటిఅసౌకర్యం,తపుసుకుదూరమై రవణాలేకపోవడం, స్థలంకొన్నవారు ఒక్కరూ యిల్లుకట్టకపోవటంవల్ల ఆప్రదేశం యింకా అభివృద్ధికాలేదు. పదిమంది యిళ్ళుకట్టుకొని, నీరు, విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు సాధించుకుంటే అదొక మంచికాలనీగా రూపొందుతుంది. ఈగృహనిర్మాణ సహకారసంఘంచేసే కృషిమీద, యిచ్చేప్రోత్సాహంమీద ఆ ప్రదేశం అభివృద్ధి ఆధారపడివుంటుంది. సహకారసంస్థలంటే చాల చెడ్డపేరువున్నది. వేదాయపాళెం గృహనిర్మాణసంఘం ఆదర్శమైనదిగా మంచిపేరు తెచ్చుకోగలదని ఆశిస్తాము. — మా. వి.

కూనిరాగాలు

(5 వ పేజీ తరువాయి)

పందాయతికి బస్‌స్టాండుపేర వొక పెద్ద కట్టడంవుంది. దాన్ని పూర్వమెప్పుడో 1959 లో నీలం సంజీవరెడ్డిగారు ఆంధ్ర మంత్రిగా వుంటున్నప్పుడు బస్‌స్టాండు భవనాలని ప్రారంభోత్సవం చేశారు. అప్పటి సంగతేమోకాని, ఇప్పుడుమాత్రం బయ్యలా అగపు, గిన్నెలా అగపు. బంగిలి గొడ్లు తిరుగాడుతున్నాయి. ఒక నత్రకూపంలో యెవరో దిక్కుమాలిన పాందులు కాపురముంటున్నారు బిక్కుబిక్కుమంటూ. రెండు గదులకుపైనవుండే సిమెంటు రేకుల్ని యెవరో పూడవెకుక్కొని పోయారు. దీని ఆవరణంలోనే సెప్టిక్ ట్యాంకులుకూడా వున్నాయి. వాటినిండా ఎండుగడ్డి దురిగివుంది వినియోగయోగ్యం కాకుండా! ఇట్లావున్న భవనాల్ని శిధిలం చేస్తూ భవనాలులేక పూరిపాకల్లో గొడ్లను కట్టేసినట్టు పిల్లల్ని కూర్చోబెట్టి చదువులు చెప్తే ఆ చదువులెంత సుద్దంగా వుంటయోయిక వేరే చెప్పాలా? ఇట్లా వున్నాయి గ్రామస్థాయిలో ప్రణాళికా కార్యక్రమాలు.

ఇంకొక సమితి నాయకుడు చెప్పాడుగదా-మా సమితిలో అన్ని గ్రామాలకు ప్రాథమిక పాఠశాలలున్నాయి. అయితే యీ ప్రాథమిక పాఠశాల వుపాధ్యాయుల్లో చాలమందికి 'జ్ఞానం' అనే పదానికి గుణింతంకూడా సరిగారాదు అన్నాడు. ఇక యెందుకు యీ ప్రాథమిక పాఠశాలలు?

ఇంకొక నాయకుడన్నాడు గదా: మావూరిలో హైస్కూలుంది, హైస్కూలు భవనాలున్నయి. కాని పరిక్షఫలితాలు మాత్రం అట్టడుగునవుంటాయి. ఎందువల్ల నయ్యాఅంటే అయ్యవార్లు అలాంటివారు. నెల్లూరుకు కాస్త దగ్గరోవున్న గ్రామం కాబట్టి నెల్లూర్లో కాపురంవుండేవారినే యీ హైస్కూలుకు వేస్తారు. వాళ్ళుండేది వారానికి సగంరోజులు నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డులోనే. అప్పుడప్పుడూ విహారయాత్రలాగ స్కూలుకువచ్చి పాఠాలు చెప్తుంటారు. వారిని యెవరూ యేమీ చేయలేరు ప్రైమ్ మినిష్టరుకూడా వారిని బదలీచేయలేడు. 15 మంది వుపాధ్యాయులుంటే దాదాపు సగంమంది నెల్లూర్లోనే కాపురం. ఈ 8, 10 మైళ్లు బస్సులమీద, సైకిళ్లమీద వారికి యిష్టంవచ్చినపుడువస్తూ పోతూ వుంటారు–అని చెప్పాడు.

ఇంకొక గ్రామనాయకుడు చెప్పాడూ–క్రాష్ ప్రోగ్రాంక్రింద అదుగో మా వూరు సహకార సంఘం తరపున గోడౌను నిర్మించుకొన్నాం. ఆ గోడౌనులో యేరైతూ తన ధాన్యాన్ని యింతవరకు దాచుకోలేదు గ్రామస్తులు బీట్లపేక ఆడుకోను; నాయకులు, అధికారులు వచ్చినపుడు విడిదిగాను, విందుశాలగాను వుపయోగించుకొంటాము–అని అన్నారు.

రోడ్డమ్మట కార్లోపోతూవుంటే అదుగో అదే ఎలిమెంటరీ పాఠశాల, అదే గ్రామీణ వైద్యశాల, యిది 50% గ్రాంటుతో కట్టింది అని చూపుతూవుంటే 'ఒహో' అని తలలూపుతూ పొయ్యాం 'బొనుకాపోలును' అనుకొంటూ!

సరే, బిడవలూరువెళ్లాం. అక్కడ కాలేజికి2లక్షల విరాళమిస్తానని శ్రీ పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు ప్రకటించివున్నారు. దాంతో కాలేజి వచ్చేసిందని నాయకులు హంగామా చేస్తున్నారు. ఆయనతో మాట్లాడి యీ మారుమూల గ్రామంలో కాలేజికని యింత భూరి విరాళమిచ్చేందుకు వారిని ప్రోత్సహించిన శక్తులేమిటో తెల్సుకొందామంటే, సమయానికి వారు వూర్లోలేరు. అయితే వున్నంతలో నాకర్థమయ్యిందేమంటే అవూర్లో కాలేజి యెప్పుడొస్తుందోకాని, రాబోయే కాలేజికి కాబోయే ప్రిన్సిపాల్, లెక్చరర్లు అక్కడ వుండబోయే ఇండ్లకని అప్పుడే పొలాల ధరలకు స్పెక్యులేషన్ ప్రారంభమైందట, ఇండ్ల స్థలాలకని. బిడవలూరుమీదుగా వూటుకూరు వెళ్లాం. వూటుకూరులో, పంచాయతీ ప్రెసిడెంటు, యువకుడు శ్రీ కృష్ణారెడ్డి విందు భోజనం యేర్పాటు చేశారు. అవూర్లోవుండే విచిత్రమైన గ్రామపార్టీల కబుర్లు చెవిలో వేసుకొని అక్కణ్ణుంచి మళ్లీ తిరుగుముఖం పట్టాం.

ఇక్కడొకచిన్న విషయం. ఈ ప్రాంతాల్లో పి. డబ్ల్యు. డి. రోడ్లు యిటీవల ఎందువల్లనో చాలా బాగయ్యాయి. ఈ రోడ్లు నెల్లూరు ట్రంకురోడ్డు కంటెకూడా యెంతో మెరుగ్గావుండడంచూసి ఆశ్చర్యపోయాను. కారణం ఆరాతీస్తే పి. డబ్ల్యు. డి. ఇంజనీరు శ్రీ కృష్ణమూర్తి గారి కరకుతనంవల్లనే యీ రోడ్లకంతా మోక్షం ప్రాప్తించిందని అన్నారు. ఇట్లాంటి ఆఫీసర్లు నూటికి కోటికి వొకరున్నాచాలు దేశం బాగుపడుతుంది. కాని యిట్లాంటి వారులేరే అనేదేబాధ, ఏంచేస్తాం బాధపడుటంవుండడమేకదా మనపని!

టెండరు నోటీసు

సూళ్ళూరుపేటలో వేంచేసియుండు శ్రీ చెంగాళమ్మ పరమేశ్వరి దేవస్థానము ముఖమండపములో చలువరాళ్లు మరియు "షాహబాదు" రాళ్లు పరచుటకు రూ. 4000/- యెస్టిమేట్లకు రూ. 3433/- సెంక్షను కాబడివున్నది. సదరు పనులు చేయుటకు సీల్డువేసిన టెండర్లు కోరబడుచున్నవి. టెండరు డిపాజిట్టు రూ. 100/- సదరు దేవస్థానం ఆఫీసులో చెల్లించి టెండరుఫారముతో జతపరచి సీల్డువేసిన కవరులో దాఖలు చేయవలెను. సీల్డులేని కవర్లు అంగీకరింపబడవు. సదరు టెండర్లు 7-3-65 సాయంకాలం 5 గంటలవరకు తీసుకొనబడును. ఎస్టిమేషన్లు వివరములు, షరతులు, తదితర వివరములు ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును. టెండర్లు అసిస్టెంటు కమీషనరువారి సమక్షమున విప్పబడును.

—మూకాని పెంచలయ్య,
ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు, సూళ్ళూరుపేట.

ఒంగోలు సబ్ జడ్జి కోర్టులో

Small 220 of 63 E.P. 102 of 64

ఉప్పుటూరి నూరయ్య —వాది.

1. ముప్పవరపు కోటయ్య 2. ముప్పవరపు శ్రీరామమూర్తి — ప్రతివాదులు.

నరసారావుపేట డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషన్ జిల్లాకా అమ్మనబోలు సబ్ రిజిష్టరులో చేరిన అమ్మనబోలు గ్రామంలో 1-2 ప్రతివాదులు తా॥ జప్తుఅయి వేలం కావలసిన స్థిరాస్తి వివరం:-

(1) అమ్మనబోలుగ్రామ నె 302 రు పట్టా సర్వే నె 248 రు య 11-90 ట్లలో [తూ] డొంక [ద] శిరిగిరి నర్సయ్య తా॥ యీ నెంబరులోని భూమి [ప] దేమూరి అక్కయ్య కుమార్తు సుబ్బయ్యశెట్టి భూమి [వు] నన్నపనేని లక్ష్మయ్య తా॥ భూమి. యీలోని య 3-96 ట్లలో సమిష్టిన య 1-98 ట్లు శేరి మెట్టభూమి.

ఇజ్‌కంబరెన్సు సర్టిఫికేటు దాఖలా 1-వ పరాధీనం 1 వ బటముసుగురించి 9-7-56 తేదిన రూ. 2315-00 లకు ముప్పవరపు రాజారావు పేరటికి ముప్పవరపు కోటయ్య మరివకరు వ్రాయించియిచ్చిన అస్వాధీనపు తనఖాఅయివున్నది. సదరు అయకంటులోబడి సర్కారుపాట రూ. 3000/- లు.

2 వ పరాధీనం: 24-10-57 తేదిన॥ 1-కిరా 500 లు బొప్పన అయిదు సంవత్సరములకు కవులు అయివున్నది. ఈ కవులు 1962 సం॥లో తీరిపోయెను. 3-వ పరాధీనం 31-8-61 తేది రూ. 3000/- లకు ముప్పవరపు శ్రీరామమూర్తి పేరటికి ముప్పవరపు కోటయ్య వ్రాయించియిచ్చిన సెటిల్‌మెంటు అయివున్నది. ఇది మోసవిధముగా నామకార్థముగా పుట్టబడినదై వున్నది. లోబడనవసరంలేదు.

(2) డిటో గ్రామ నె 302 రు పట్టా సర్వే నె 225 రు య 7-32 ట్లులో [తూ] దాలి రామారావుభూమి [ద] సెలకుర్తి వున్నయ్య భూమి [ప] సర్కారు డొంక [వు] రుద్దంటి శీతయ్య భూమి యీలోని య 1-61 ట్లులో సమిష్టిన య 0-80½ ట్లు శేరి మెట్టభూమి, సర్కారుపాట రూ. 2500/- ఇ. సి. దాఖలా 2-వ అయిటంకు సంబంధించినది, 3 వ పరాధీనం 25-10-57 తేదిన సంవత్సరం 1-కి రూ. 210-00 బొప్పన అయిదు సంవత్సరములకు కవులు అయివున్నది. యీ కవులు 1962 సంవత్సరములోనే తీరిపోయెను. వేలం 1-3-65 తేది. ఫరదరహియరింగు 8-3-65 తేది.

—మంత్రి శివరామ వెంకటకృష్ణరావు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

వెంకటేశ్వర యూనివర్శిటీ

మెట్రిక్యులేషన్

పరీక్షకు 14 సం. పైబడినవారు పోవచ్చును. నెల్లూరు సెంటరు. సరాట్యుటోరియల్ శిక్షణతో తప్పక ప్యాస్ కాగలరు. వెంటనే చేరండి.

బాలికలకు ప్రత్యేకముగా

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి.,

తరగతులు జరుపబడుచున్నవి. అక్టోబరు, మార్చి పరీక్షలకు అత్యుత్తమ శిక్షణకై వెంటనే చేరవచ్చును.

లాబొరేటరీ,

బాలురకు హాస్టల్ గలవు.

శ్రీ వాణీ ట్యుటోరియల్ కాలేజి,

51, ఆచారివీధి – నెల్లూరు.

స్థాపితం: 1950.

రాజమండ్రి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 119 of 1964

R. Sc. file O. S. 64 of 1948

మద్దాలి గోపాలరావు —డిక్రీహోల్డరు.

సయ్యద్ యిబ్రహీం వగైరా —జె. డి.

డిక్రీహోల్డరు దాఖలుచేసిన షెడ్యూలు: యీ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా ఆస్తిని 23-3-65 తేదిన పగలు 10 గంటలలగాయతు వేలం వేయబడును. వివరములు కోర్టులోగాని మా ఆఫీసులోగాని తెలుసుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- తూర్పు గోదావరిజిల్లా రాజమండ్రి తా॥ రాజమండ్రి సబ్‌రిజిస్ట్రారులో చేరిన రాజమండ్రి గ్రామం తా॥ రివిజన్ సర్వే నె 274/2 రు మెరకజిరాయితీ పూరా య 10-09 ట్లులో పడమరవైపునవున్న పెద్దప్రతిభూమి య 8-76 ట్లులో యీనెంబరు 2 వ ప్రతివాది సయ్యద్ హుసేజా తా॥ అతని వారసుగా యీనెంబరు 1 వ ప్రతివాదికి హక్కుభుక్తములుగల య 2-98 ట్లు మధ్యప్రతిభూమికి హద్దులు: [తూ] సదరు నెంబరులో యీ నెంబరువాది తాలూకు కోర్టువారిచే అలాట్ కాబడిన వాది తాలూకు భూమి [ద] మోరంపూడిరోడ్డు [ఉ] రివిజన్ సర్వే నె 274/1రు కంచుమర్తివారి తోట [ప] సదరు నెంబరులో మహబూబున్నిసాసాహెబా తాలూకు వాటా భూమి అనగా ఆమె హక్కుభుక్తములలోనున్న భూమి హద్దు. సదరు హద్దులు మధ్యస్తమయిన య 2-98 ట్లు భూమియిందలి సమస్త హక్కులు నానావిధ వలవృక్షములు సదరు భూమికిగల నూతిహక్కులు దోదెలుకుగల హక్కులు సమస్త యీజమెంట్లు హక్కులు నిధినిక్షేపములు వగయిరాలతోసహా సర్కారువారి పాట రూ. 3000/- లు.

—పి. సోమరాజు,
డిక్రీహోల్డరు అడ్వకేటు.

మార్కాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

Sc. No. 433 of 64

ఇమ్మడి చెన్నయ్య —వాది.

పోసాని వెంకటయ్య సా॥ తెల్లదిన్నెలంబకోటమజరా గిద్దలూరు తా॥ —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు వాదిపైన రూ. 116-50 లకు దావా చేసినందున అన్నరుకు 10-3-65 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. అదినం వుదయం 10 గంటలకు నీవు పై కోర్టులో హాజరై అన్నరు దాఖలుచేయనియెడల నీవరోక్షమందు తీర్మానించబడును.

—ఎ. రామచంద్రారెడ్డి, అడ్వకేటు.